

**T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI

**MYLASA'DAN BİR ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNİN (?) TİCARİ AMPHORA
BULUNTULARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
DUYGU TÜYLÜOĞLU**

**DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. ABUZER KIZIL**

**NİSAN, 2015
MUĞLA**

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI ADI

MYLASA'DAN BİR ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNİN (?) TİCARİ AMPHORA
BULUNTULARI

HAZIRLAYAN: DUYGU TÜYLÜOĞLU

Sosyal Bilimler Enstitüsünce
“Yüksek Lisans”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih :14.04.2015

Tezin Sözlü Savunma Tarihi :06.04.2015

Tez Danışmanı : Yrd.Doç.Dr. Abuzer Kızıl

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Mehmet Tekocak

Jüri Üyesi : Yrd. Doç.Dr. Özlem Vapur

Enstitü Müdürü
Prof.Dr. Mehmet Marangoz

NİSAN, 2015
MUĞLA

TUTANAK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 25*/03/2015 tarih ve 643/2 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 24/6 maddesine göre, Arkeoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans öğrencisi Duygu Tüylüoğlu'nun "Mylasa'dan Bir Antik Çağ Seramik Atölyesinin (?) Ticari Amphora Buluntuları" adlı tezini incelemiş ve aday 08*/04/2015 tarihinde saat 10:30'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ..*30 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul edildiğine ..*bilgi ile karar verildi.

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Abuzer Kızıl

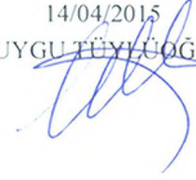
Üye
Doç. Dr. Mehmet Tekocak

Üye
Yrd. Doç. Dr. Özlem Vapur

YEMİN

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “ Mylasa'dan Bir Antik Çağ Seramik Atölyesinin (?) Ticari Amphora Buluntuları” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça'da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

14/04/2015
DUYGU TÜYÜKÖĞLU

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

YAZARIN

MERKEZİMİZCE DOLDURULACAKTIR.

Soyadı : TÜYLÜOĞLU

Adı : Duygu

Kayıt No:

TEZİN ADI

Türkçe : Mylasa'dan Bir Antik Çağ Seramik Atölyesinin (?) Ticari Amphora Buluntuları

Y. Dil : Commercial Amphora Finds of an Ancient Pottery Workshop (?) From Mylasa

TEZİN TÜRÜ: Yüksek Lisans

Doktora

Sanatta Yeterlilik

(X)

O

O

TEZİN KABUL EDİLDİĞİ

Üniversite : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Fakülte : Edebiyat Fakültesi

Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü

Diğer Kuruluşlar :

Tarih : 06.04.2015

TEZ YAYINLANMIŞSA

Yayımlayan :

Basım Yeri :

Basım Tarihi :

ISBN :

TEZ YÖNETİCİSİNİN

Soyadı, Adı : KIZIL Abuzer

Ünvanı : Yrd. Doç. Dr.

TEZİN YAZILDIĞI DİL : Türkçe

TEZİN SAYFA SAYISI:105

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

- 1.Mylasa
2. Ticari Amphora

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER:

- 1.Mylasa
- 2.Ticari Amphora
- 3.Roma Dönemi
- 4.Dressel 2-4
5. Geç Rhodos

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELER:

- 1.Mylasa
2. Commercial Amphora
- 3.Roman Period
4. Dressel 2-4
5. Late Rhodian

- 1- Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum (X)
- 2- Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir O
- 3- Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir O

Yazarın İmzası :

Tarih : 14/04/2015

ÖZET

Mylasa'daki seramik atölyesi (?) 2008 yılında inşaat çalışmaları sırasında keşfedilmiştir. Tez çalışması söz konusu atölyenin ticari amphora buluntularının tipolojik olarak incelenmesini ve Mylasa'nın amphora üretimindeki yerinin değerlendirilmesini kapsamaktadır.

Mylasa kenti antik dönemde Karia Bölgesi'nde önemli bir yere sahiptir. Bu gerek Hekatomnidler Dönemi'nde başkentlik yapmış olmasından, gerekse gün yüzündeki mimari kalıntılarından ve ele geçen buluntulardan anlaşılmaktadır. Kentin ticari amphora üretimi yaptığına dair daha önce elde edilmiş bir veri olmamasına rağmen atölye kazısından ele geçen ticari amphoralarla birlikte kentte amphora üretiminin yapıldığı anlaşılmıştır. Ele geçen 37 adet amphora ışığında kentin amphora üretimindeki yerinin bölgesel anlamda belirlenmesi amaçlanmıştır.

Seramik atölyesinden ele geçen amphoralardan 36'sı, Roma Dönemi'nde şarap taşımacılığında kullanılan en gözde form olan DR 2-4 tipindedir ve MS 1. yüzyıl sonlarına tarihlenmektedir. Bununla birlikte atölyeden ele geçen Geç Rhodos tipinde olduğu düşünülen ve MS 1. yüzyıla tarihlenen 1 adet amphora ile birlikte atölyenin dönemin popüler formlarını ürettiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler:

Mylasa

Ticari Amphora

Roma Dönemi

Dressel 2-4

Geç Rhodos

ABSTRACT

The ceramic workshop in Mylasa (?) was discovered during construction work in 2008. This study includes the analysis of the commercial amphora findings of this workshop as typologically.

Mylasa has an important place in the region of Caria in ancient times. It is understood from both it was a capital city in Hecatomnid Era from the architectural remains and findings. Although it is not any information about the commercial amphora production of the city, it was understood from the excavation of the workshop that there was the commercial amphora production. It is intended to determine the place of the city in the production of amphora regionally with the light of these 37 amphora.

36 amphoras recovered from this ceramic workshop and these amphoras used for wine transportation and they typed the favourite form of Dressel 2-4, also they dated to end of the 1st century of A.D. Besides there is an amphora which is thought that it is Late Rhodian type and it was dated to 1st century of A.D. We can understand that the workshop was producing popular forms of this era.

Key words:

Mylasa

Commercial Amphora

Roman Period

Dressel 2-4

Late Rhodian

ÖNSÖZ

"Mylasa'dan Bir Antik Çağ Seramik Atölyesi'nin Ticari Amphora Buluntuları" adı altında gerçekleştirilen bu çalışma söz konusu atölyeden ele geçen ticari amphoraların tipolojik açıdan incelenmesiyle birlikte kentin amphora üretimindeki yerinin belirlenmesini kapsamaktadır.

Tez çalışması olarak bana bu konuyu öneren ve beni yönlendiren kıymetli danışmanım Yard. Doç. Dr. Abuzer Kızıllı'ya içtenlikle teşekkürlerimi sunarım. Bir dönem geçici olarak tez danışmanlığımı üstlenen, tez çalışmamın yanı sıra lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca kendisinden her türlü desteği gördüğüm hocam Yard. Doç. Dr. Hülya Bulut'a, aynı şekilde eğitimim boyunca desteklerini, bilgilerini hiç esirgemeyen hocam Yard. Doç. Dr. Bekir Özer'e, söz konusu amphoralar üzerinde çalışmama ve alanla ilgili dökümanları kullanmama izin veren dönemin Milas Müzesi Müdürü Sayın Ali Sinan Özbey'e, çalışmalarımın devamını rahatlıkla yapmamı sağlayan Milas Müzesi Müdürü Sayın Gülnaz Savran'a ve Milas Müzesi Uzman Arkeoloğu Mehmet Kaçmaz'a, kazı çalışmalarında bulunan ve bana alanla ilgili bilgiler veren Mevlüt Koçan'a, çalışmam boyunca beni fikirleriyle yönlendiren Arş. Gör. Taylan Doğan'a teşekkür ederim.

Ayrıca eğitim hayatım boyunca beni maddi ve manevi olarak destekleyen sevgili aileme sonsuz teşekkür etmeyi borç bilirim.

Duygu Tüylüoğlu

Muğla-2015

İÇİNDEKİLER	I
LEVHALAR LİSTESİ	II
KISALTMALAR	VII
BİBLİYOGRAFYA	VIII
1.GİRİŞ	1
1.1.Amaç ve Yöntem	1
1.2.Mylasa'nın Tarihsel Süreci	2
2.ANTİK ÇAĞ'DA AMPHORALAR	5
2.1. Amphora; Adı, Kökeni ve Tarihçesi	5
2.2. Amphoraların Kullanım Alanları ve Taşıdıkları Maddeler	10
2.3. Ticari Amphoraların Yalıtımı ve Tıpalanması	12
2.4. Ticari Amphoraların Depolanması ve Taşınması	14
2.5. Ticari Amphoraların Mühürlenmesi	15
2.6. Ticari Amphoraların Üretim Aşamaları	17
3. MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDE (?) KAZI ÇALIŞMALARI	20
4. MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDEN (?) ELE GEÇEN TİCARİ AMPHORALAR	25
4. 1. DR 2-4 Amphoraları	25
4.2. Geç Rhodos Amphoraları	26
5.SONUÇ	29
6. KATALOG	32
LEVHALAR	70
EK- MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDEN ELE GEÇEN TİCARİ AMPHORALARIN ÇİZİMLERİ	86

LEVHALAR LİSTESİ**Levha I**

Harita 1 Milas ve çevresi

Harita 2 Batı Karia

Levha II

Resim 1 A-pi-po-re-we yazılı çift kulplu kap figürü

Resim 2 Sos amphorası

Resim 3 Thebes'ten Kenaan amphoraları betimli fresk

Resim 4 Korinthos A amphorası

Resim 5 Korinthos B amphorası

Resim 6 Greko-İtalik amphora

Levha III

Resim 7 Dressel 1-A amphorası

Resim 8 Dressel 1-B amphorası

Resim 9 Dressel 1-C amphorası

Resim 10 Lamboglia 2 amphorası

Resim 11 Dressel 6 amphorası

Resim 12 Dressel 2-4 amphorası

Resim 13 Haltern 70 amphorası

Resim 14 Dressel 7-11 amphorası

Resim 15 Dressel 20 amphorası

Levha IV

- Resim 16 Dressel 25 amphorası
- Resim 17 Gauloise amphorası
- Resim 18 Mana A-E amphoraları
- Resim 19 Filistin amphorası
- Resim 20 Kuzmanov 13 amphorası
- Resim 21 Kuzmanov 20 amphorası

Levha V

- Resim 22 Geyre testisi
- Resim 23 MÖ 15. yy sonu- 14. yy başına tarihlenen Mısır mezar freskinde Kenaan amphoraları
- Resim 24 MÖ 4. yy'a tarihli bronz bir kutu üzerinde amphora taşıyan Argonotlar

Levha VI

- Resim 25 MS 7. yy'da Yassıada batığından ele geçen pişmiş toprak tıplar
- Resim 26 MÖ 14. yy'a tarihlenen bir Mısır mezar freskinde uçayak üzerine oturtulmuş amphora
- Resim 27 MÖ 14. yy'a tarihlenen bir Mısır mezar freskinde gemiden indirilen amphoralar

Resim 28 Fransa'da MÖ 1. yy tarihli bir batıktan geminin içinde istiflenmiş amphoralar

Levha VII

Resim 29 Geometrik döneme ait atlı araba modeli

Resim 30 Amphora yüklenmiş hayvan figürünü

Resim 31 MÖ 5. yy'a tarihlenen bir vazo resmi üzerinde arabayla taşınan amphoralar

Resim 32 Pompeii'den amphora taşıyanlar

Resim 33 Roma Dönemi'nde nehir üzerinde amphora nakliyatı

Resim 34 Mısır Kraliçesi Nefertiti'nin kartuşu

Levha VIII

Resim 35 Mylasa'daki amphora atölyesinin uydu fotoğrafı

Resim 36 Mylasa'daki amphora atölyesinin lokalizasyonu

Resim 37 2008 yılında açılan sondajlar

Levha IX

Resim 38 Kazı alanının karelajı

Resim 39 Kuzey taban- 1 no'lu amphora grubu

Resim 40 Kuzey taban- 1 no'lu amphora grubu plan çizimi

Levha X

- Resim 41 Künkli taban
- Resim 42 Künkli tabanın plan çizimi
- Resim 43 2 no'lu amphora grubu
- Resim 44 2 no'lu amphora grubunun plan çizimi
- Resim 45 Kil havuzu
- Resim 46 Kil havuzu plan ve kesit çizimi

Levha XI

- Resim 47 Güney taban döşemesi
- Resim 48 Güney tabandaki pişirme ocakları
- Resim 49 3 no'lu kap grubu

Levha XII

- Resim 50 Taban altı dolgu malzemesi olarak kullanılan amphoralar
- Resim 51 C-4 açması amphora grubu

Levha XIII

- Resim 52 Fırın
- Resim 53 Fırının plan ve kesit çizim

Levha XIV

Resim 54

D/3-D/4 açmaları

Resim 55

D/3-D/4 açmalarında yer alan künk ve amphoralar

Levha XV

Resim 56

Kazı alanının son hali

KISALTMALAR

ADerg	Arkeoloji Dergisi.
ArhVest	Arheoloski vestnik.
ARHEDAR	Amphores romaines et histoire économique. Dix ans de recherche, Collection de l'École Française de Rome 114,1989.
BCH	Bulletin de Correspondance Hellenique.
Env.	Envanter.
Etd.	Etüd.
Hom.	Homeros.
İl.	İlyada.
JRA	Journal of Roman Archaeology.
KST	Kazı Sonuçları Toplantısı.
KAT.	Katalog.
Lev.	Levha.
MCMFEA	Méthodes classiques et méthodes formelles dans l'étude typologique des amphores, Roma.
Od.	Odysseia.
Res.	Resim.
SFECAG	Société Française pour l'Etude de la Céramique Antique en Gaule.
TAD	Türk Arkeoloji Dergisi.
TATEM	Transport Amphorae and Trade in the Eastern Mediterranean, Acts of the International Colloquium at the Danish Institute at Athens, September 26-29, 2002, (ed.) J. Eiring, J. Lund, Monographs of the Danish Institute at Athens vol.5, Danimarka, 2004.
VAPD	Vjesnik Za Arheologiju I Povijest Dalmatinsku
vd.	ve diğerleri.

BİBLİYOGRAFYA

- Akarca 1954** Akarca, A.-Akarca T., Milas Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi, İstanbul, 1954.
- Alpözen 1975** Alpözen, O., "Bodrum Müzesi Ticari Amphoraları", *TAD*, XXII.2 , 1975, s. 5-32.
- Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995** Alpözen, T.O.- Özdaş, A.H.- Berkaya, B., Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Ticari Amphoraları, Bodrum, 1995.
- Arthur-Williams 1992** Arthur, P.-Williams, D., "Campanian wine, Roman Britain and the Third century A.D." *JRA* 5, 1992, s. 250-260.
- Bean-Cook 1980** Bean, G.- Cook, J.M., "The Carian Coast III", *BSA* 52, 1957, s. 58-146.
- Bezczky 1987** Bezczky, T., Roman Amphorae from the Amber Route in Western Pannonia, Oxford, 1987.
- Bezczky 1998** Bezczky, T., "Amphora Types of Magdalensberg", *ArchVest* 49, 1998, s. 225-242.
- Bezczky 2005** Bezczky, T., "Roman Amphorae from Vindobona, Beiträge zu ausgewählten Keramikgattungen in ihrem topographischen Kontext", Vindobona, Wien, 2005, s. 36-108.

- Billiard 1913** Billiard, R., La vigne dans l'Antiquité, Paris, 1913.
- Cankardeş Şenol 2006** Cankardeş Şenol, G., Klasik ve Hellenistik Dönem'de Mühürlü Amphora Üreten Merkezler ve Mühürleme Sistemleri, İstanbul, 2006.
- Castanyer-Sanmarti vd. 1993** Castanyer, P.- Sanmarti, E.- Santos, M.- Tremoleda, J.-Benet, C.- Carrete, J.M.- Fabrega, X.- Remola, J.A.- Rocas, X., "L'excavació del Kardo B. Noves aportacions sobre l'abandonament de la ciutat romana d'Empuries", *CYPSELA* X, 1993, s. 159-194.
- Dangréaux- Desbat 1987** Dangréaux, B.- Desbat, A., " Les amphores du dépotoir flavien du Bas-de-Loyasse à Lyon", *Gallia* 45, 1987, s. 115-153.
- Desbat-Martin-Kilchner 1989** Desbat, A.- Martin-Kilchner, S., "Les amphores sur l'axe Rhône-Rhin à l'époque d'Auguste", *ARHEDAR*, CollécFrRome 114, s. 339-365.
- Doğer 1991** Doğer, E., Antik Çağda Amphoralar, İzmir, 1991.
- Doğer 2004** Doğer E., Antik Çağ'da Bağ ve Şarap, İstanbul, 2004.
- Doğer-Şenol 2006** Doğer, E.- Şenol, A.K., " "Rhodos Peraiası'nda İki Yeni Amphora Atölyesi", (ed.) H. Malay, *ADerg* IV, İzmir, 1996, s.59-73.

- Empereur-Picon 1989** Empereur, J.Y- Picon, M., " Les régions de production d'amphores impériales en Méditerranée orientale", *ARHEDAR* CollécFrRome 114, s. 223-248.
- Facchini 1989** Facchini, G.M., "Una fornace d'anfore Dressel 2-4 a Brignano Frascati (AL)" *ARHEDAR*, CollécFrRome 114, s. 560-561.
- Gabler- Hárshgyi vd. 2009** Gabler, D.- Hárshgyi, P.- Lassányi, G.- Vámos, P., "*Eastern Mediterranean* import and its influence on local pottery in Aquincum", *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, vol.60,2009, s. 51-72.
- Grace 1979** Grace, V., *Amphoras And The Ancient Wine Trade, Excavations Of The Athenian Agora* Picture Book: No:6, Princeton, 1979.
- Hellström 2007** Hellström, P., *Labraunda*, İstanbul, 2007.
- Herodotos** Herodot Tarihi, (çev. M. Ökmen), İstanbul, 2007.
- Homeros** *Odysseia*, (Çev.A.Erhat, A. Kadir), İstanbul, 1984.
- Homeros** *İlyada*, (Çev.A.Erhat, A. Kadir), İstanbul, 1984.
- Hornblower 1982** Hornblower, S., *Mausolos*, Oxford, 1982.

- İren 2003** İren, K., Vazo Resimlerinin Işığında Eski Yunan Çömlekçiliği, İstanbul, 2003.
- Katzev 1969** Katzev, M.L., "The Kyreneia Shipwreck, *Expedition* 11, Winter 1969, s. 55-59.
- Kızıl 2002** Kızıl, A., Uygarlıkların Başkenti Mylasa ve Çevresi, Milas, 2002.
- Koehler 1986** Koehler, C.G., "Handling of Greek Transport Amphoras", *BCH* XIII, 1986, s. 49-67.
- Laubenheimer 1998** Laubenheimer, F., "Les amphores de la Gaule romaine, état de la question", *Revue Archéologique*, Vol. 1, 1998, s. 164-178.
- Lemaître 1995** Lemaître S., "Les importations d'amphores de Méditerranée orientale à Lyon au Début du III Siècle Après J.-C. Étude préliminaire", Actes du Congrès de Rouen, *SFECAG*, 25-28 Mai, 1995, s.195-205.
- Lemaître-Desbat vd. 1998** Lemaître, S.-Desbat, A.- Maza, G., " Les amphores du *site* du «sanctuaire de Cybèle» à Lyon. Etude préliminaire", Actes du Gongrés d'Istres, *SFECAG*, 21-24 Mai, 1998, s.49-60.
- Manconi 1989** Manconi, D., "Anfore romane in Umbria alla sinistra del Tevere", *ARHEDAR*, CollécFrRome 114, s. 590-593.

- Maza- Saison vd. 2002** Maza, G.- Saison, A.- Vallet, C.- Becker, C., "Un dépotoir de potiers du Ier siècle de notre ère dans la cour des Substances à Lyon" , Actes du Congrès de Bayeux, *SFECAG*, 9-12 Mai, 2002, s. 275-330.
- Moore 1995** Moore, J., A Survey of the Italian Dressel 2-4 Wine Amphora, Hamilton, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Oybak 2005** Oybak, G., Muğla'nın Karya Bölgesi Sınırları İçindeki Yörelere Eski Çağlarda ve Günümüzde Zeytinyağı Üretiminin Ekonomik ve Sosyo Kültürel Boyutu ile İncelenmesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla, 2005.
- Ožanić 2005** Ožanić, I., "Tipovi Amfora iz Cibala", *VAPD* 98, s. 133-149.
- Özer 2007** Özer, Y., Karia Coğrafyası ve Tarihi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla, 2007.
- Özgen 2005** Özgen, H., Işık Ülkesi Milas, İstanbul, 2005.
- Pausanias** Description of Greece with an English translation by W.H.S. Jones, Litt.D., and H.A. Ormerod, M.A., in 4 Volumes, London, 1918.

- Peacock 1977** Peacock, D.P.S., "Roman amphorae: typology, fabric and origins", *MCMFEA*, Actes du Colloque de Rome, 27-29 Mai, 1974, s.261-278.
- Peacock-Williams 1986** Peacock, D.P.S.-Williams, D.F., *Amphorae and the Roman Economy*, New York, 1986.
- Pulak 1991** Pulak, C., "Uluburun (Kaş) Sualtı Kazısı: 1989 Kampanyası", *KST XII*, s. 293-310.
- Sciallano-Liou 1985** Sciallano, M.- Liou, B., "Les épaves de Tarraconaise à chargement d'amphores Dressel 2-4", *Archaeonautica*, 5, 1985, s. 5-178.
- Strabon** Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika KİTAP XII-XIII-XIV), (çev. A. Pekmen), İstanbul, 2009.
- Şenol 2000** Şenol A.K., İskenderiye Kazılarında Ele Geçen Amphoralar Işığında Kentin Roma Dönemi Şarap, Salamura Balık ve Sos Ticareti, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 2000.
- Şenol 2003** Şenol, A.K., Marmaris Müzesi Ticari Amphoraları, Ankara, 2003.
- Şenol 2009** Şenol, A.K., Taşucu Arslan Eyce Amphora Müzesi, Mersin, 2009.

- Will 1982** Will, E. L., "Greco-Italic Amphoras" , *Hesperia* 51-3, 1982, s. 338-356.
- Williams 2004** Williams D. F., "The Eruption Of Vesuvius And Its Implications For The Early Roman Amphora Trade With India", *TATEM, Acts Of The International Colloquium At The Danish Institute At Athens*, vol. 5, Danimarka, 2004, s. 441–450.
- Zemer 1977** Zemer, A., *Storage Jars in the Ancient Sea Trade*, Haifa, 1977.

1.GİRİŞ

1.1. AMAÇ VE YÖNTEM

Maussollos Dönemi'nde (377-352)¹ Karia Bölgesi'ne başkentlik yapmış ve sonraki dönemlerde de önemini kaybetmemiş olan Mylasa antik kentinin seramik üretimiyle ilgili bilgiler kısıtlıdır. Günümüz yerleşiminin altında kalmış olması, yapılacak çalışmalar için büyük bir engel teşkil ediyor olsa da, Milas Müzesi tarafından gerçekleştirilen kurtarma kazısıyla birlikte Mylasa'da seramik atölyesi olarak düşünülen bir alan ortaya çıkarılmış ve seramik atölyesi olarak tanımlanmıştır.

Bu çalışmada, Mylasa'da gün yüzüne çıkarılan ve seramik atölyesi olarak adlandırılan alandan ele geçen ticari amphora buluntuları tipolojik açıdan incelenmiş ve amphoralardan yola çıkılarak Mylasa'nın Karia bölgesi içindeki önemine değinilmiştir.

Milas Müzesi tarafından 2008'de başlanıp, 2011 ve 2012 yıllarında yoğun bir şekilde kazısı sürdürülen seramik atölyesinden 37 amphora, 62 ağırlık ve 24 ağırlık parçası, 7 kandil, 4 kapak, 2 krater ve 1 siyah figürlü krater parçası, 2 bronz iğne, 1 pişmiş toprak tablet parçası ve 4 bronz sikke ele geçmiştir. Milas Müzesi'nin yoğunluğundan dolayı bütün eserler tez kapsamına dahil edilmemiş, yalnızca amphoralar çalışılmıştır. Söz konusu amphoraların belgeleme çalışmaları yapılmış, tiplerine göre katalog oluşturulmuştur.

Sonuç olarak literatür taraması ve buluntu belgeleme yöntemleri ile çalışılarak hazırlanan bu tezde, seramik atölyesinin amphora buluntularının Mylasa antik kentinin ticaretine ışık tutması amaçlanmıştır, Mylasa'da ticari amphora üretiminin var olabileceği anlaşılmıştır.

---

¹ Hellström 2007, 15.

1.2.MYLASA'NIN TARİHSEL SÜRECİ

Mylasa (Muğla-Milas) , Batı Karia'da, Çine Çayı Vadisi'nden gelip denize ulaşan önemli bir yol üzerinde, stratejik konuma sahip olan² en büyük yerleşimdir³. Strabon'a göre Mylasa Karia Bölgesi'nde yer alan önemli üç şehirden birisidir⁴ (Lev. I, Har. 1-2).

Mylasa isminin nereden geldiği konusunda farklı görüşler vardır. Antik yazarlardan Byzantionlu Stephanos, Etnica adlı eserinde Mylasa'nın Sisyphonos ve Aiolos torunu, Chrysaor oğlu Mylasos tarafından kurulduğunu ve ismini de Mylasos'tan aldığını belirtir. Pausanias'a göre ise Kariyalı Lelex'in oğlu Myles değirmeni icat etmiştir. Myle eski Yunanca'da değirmen anlamına gelmektedir. Nitekim kentin adı da buradan gelmektedir⁵. Mylasa ismindeki eski Anadolu coğrafya isimlerinde görülen 'asa' son eki, kentin eski bir yerleşim yeri olduğunu gösterse de⁶ hangi yüzyılda kurulduğu kesin olarak bilinmeyen Mylasa, tarih içinde Mealas, Melosso gibi değişik biçimlerde yazılarak adını ve sesini değiştirmeden günümüze taşıyan ender yerleşimlerden birisidir⁷.

Mylasa ile ilgili bilinen en eski tarihsel olay MÖ 680 yıllarında Arselis adlı Mylasalı'nın Lydia tahtını ele geçirmesi için Gyges'e yardım etmesidir. Bu sırada kent Mylasalı Arselis yönetimindedir. MÖ 6. yy ortalarından itibaren kent Pers hakimiyeti altına girmiş ve satraplıklarca yönetilmeye başlamıştır. Herodotos'tan öğrendiğimize göre MÖ 500 yıllarında Mylasalı İbanollis oğlu Oliatos adlı satrap Mylasa'yı yönetmektedir. Mylasa MÖ 5. yy'da İonia ihtilaline ve Pers savaşlarına katılır. MÖ 500'de Miletos tiranı olan Aristagoras komutasındaki Pers donanmasında kaptan olarak görev yaparken başarısız olan Oliatos, Mylasa egemenliğini

---

² Özgen 2005, 27.

³ Akarca 1954, 76.

⁴ Strabon XIV. II. 23.

⁵ Pausanias 3, 19, 2.

⁶ Akarca 1954, 76.

⁷ Özgen 2005, 27-28; Özer 2007, 14.

kaybetmiştir⁸. İhtilalin bastırılmasıyla birlikte tekrar Pers hakimiyetine giren Mylasa MÖ 446 yılında Eurymedon savaşından sonra tekrar özgürlüğüne kavuşmuştur. MÖ 450-440 yıllarında Attik-Delos deniz birliğine katılmıştır. Mylasa'nın birliğe yılda 1 talent kadar harç ödemesi kentin o dönemdeki önemine işaret etmektedir. MÖ 440'ta Attik-Delos deniz birliğinden çıkarılmasıyla Mylasa yeniden Pers yönetimine girmiştir⁹. MÖ 395 yılında Persler Karia'yı başlı başına bir satraplık haline getirdiklerinde bölge yönetimine Hyssaldomos atanmıştır. Hyssaldomos'un yerine oğlu Hekatomnos (392-377) satraplık yapmıştır. Onu birbiri ardına beş çocuğu izlemiştir. En büyükleri Maussollos (377-352)¹⁰ döneminde Mylasa en parlak dönemini yaşamış, kentte birçok imar faaliyetinde bulunulmuştur. Maussollos yönetimi sırasında satraplığın merkezini Mylasa'dan Halikarnassos'a taşımışsa da Mylasa önemini kaybetmemiştir¹¹. MÖ 334'te Büyük İskender'in Asya seferi sırasında Makedon denetimine giren kent, İskender tarafından Maussollos'un kardeşi Ada'ya verilmiştir¹². İskender'den sonra kente önce II. Ptolemaios, MÖ 261-246 'da ise Suriye kralı II. Antiokhos egemen olmuştur. II. Antiokhos'un ardından II. Seleukos Mylasa'ya özgürlüğünü geri vermiştir. Mylasa'nın özgürlük dönemi kısa sürmüş, MÖ 229-224 yıllarında hüküm süren Makedonya kralı Dason kenti ele geçirmiştir. Mylasalılar Dason'la dostça geçinmişlerdir. MÖ 190'da kenti ele geçiren Antiokhos Romalılar'a yenilince tüm Karia Rhodos'a bırakılmıştır. Mylasa ve diğer Karia kentleri ayaklanma çıkarmış, yenilmelerine rağmen tekrar özgürlüklerine kavuşmuşlardır¹³.

Strabon'un aktardığına göre kendi zamanında Mylasa'da Euthydemos ve Hybreas adında iki yönetici yaşamıştır. Euthydemos'un ölümünden sonra kentin hakimi olan Hybreas MÖ 40 yıllarında Roma iç savaşları sırasında kendisini 'Parth imparatoru' ilan eden Romalı komutan Labineus'a Karia imparatoru olduğunu söyleyerek karşı çıkmış, halkı direnç göstermeye teşvik etmiştir. Mylasa halkı başarısız olmuş ve kentin içine bir garnizon yerleştirilmesini kabul etmiştir.

⁸ Herodotos V. 37,121.

⁹ Kızıl 2002, 10-11.

¹⁰ Hellström 2007, 15.

¹¹ Kızıl 2002, 11.

¹² Hornblower 1982, 49.

¹³ Kızıl 2002, 11-13.

Sonrasında garnizona karşı ayaklanma çıkmış, şehir yakılıp yıkılmıştır. Hybreas bu olaylar üzerine Rhodos'a kaçmış ertesini yıl komutan Labineus Toroslar'a çekilince geri dönmüş, Mylasa'yı kalkındırmak için çalışmıştır¹⁴. Labineus'tan sonra uzun süre toparlanamayan Mylasa MÖ 31'de Actium deniz zaferinden sonra Samos'ta bulunan Augustus'a elçi göndererek durumlarını bildirmişlerdir. Aldıkları yardımlarla kendine gelen kent bir süre sonra tekrar sıkıntı yaşayarak borçlanmış, ancak Roma İmparatorluk Dönemi'nde her kent gibi içinde bulunduğu sıkıntılı durumdan kurtulmuştur¹⁵.

---

¹⁴ Strabon XIV.II.24.

¹⁵ Kızıl 2002, 15.

2. ANTİK ÇAĞ'DA AMPHORALAR

2.1. Amphora; Adı, Kökeni ve Tarihçesi

Yunanca bir kelime olan amphora 'karşılıklı, iki taraflı' anlamına gelen amphi kelimesinin taşımak anlamına gelen 'Pherein' fiilinden türeyen Phoros kelimesiyle birleşmesinden oluşmuş ve iki kulplu kap anlamında kullanılmıştır¹⁶. Amphoralar Myken döneminde kil tabletler üzerinde amphiphoreus ya da amphoreus olarak adlandırılmıştır¹⁷. Miken yazısı olan Linear B tabletlerinde 'Amphoreus' kelimesinin karşılığı olarak çift kulplu bir kap figürü kullanılmıştır¹⁸ ve *a-pi-po-re-we* olarak okunmuştur¹⁹ (Lev. II. Res. 1)

Ticari amphora formları oldukça çeşitlilik gösterse de genel olarak amphoralar geçirgenliği olmayan, içinde taşıdığı ürünü korumaya ve depolamaya elverişli olan kaplardır. Aynı zamanda taşıma ve boşaltma sırasında kolaylık sağlaması amacıyla yapılmış olan sivri bir dibe sahiptir.²⁰ Amphoraların yetişkin bir insanın kaldırabileceği ağırlık ve ebatlarda olması ve deniz yolculuklarında verim sağlamak için yeterli yükü taşıyabilmesi gerekmektedir. Bu nedenle amphoraların kendi ağırlıkları fazla olmamalıdır²¹.

Amphoraların en erken örnekleri, Batı Anadolu ve Ege adalarında Erken Tunç Çağından itibaren kullanılmıştır. Troia'da MÖ 3. bine tarihlenen yüksekliği 50 cm'yi aşan çift kulplu testilerin en erken örneklerden oldukları söylenebilir²². Yaygın bir şekilde kullanılan ilk örnekler ise Eski Tunç Çağı'nda Suriye ve Filistin yerleşmelerinin mezarlarında görülen Kanaan amphoralarıdır. Mezarlarda karşılıklı çift kulbu olan, dar ağızlı, kısa boyunlu kaplar bulunmuştur. Mısır'da MÖ 15 ve

¹⁶ Doğer 1991, 7.

¹⁷ Grace 1979, 9.

¹⁸ Zemer 1977, 1.

¹⁹ Doğer 1991, 7.

²⁰ Şenol 2009, 7-8.

²¹ Doğer 1991, 8.

²² Doğer 1991, 8.

erken 14. yy'a tarihlenen bir mezarın duvarlarında (Lev. II. Res. 3) Kenaanlılar'ın malzeme dolu amphoraları depolara taşınması betimlenmiştir²³.

Ticari amphora olarak Yunanistan'da görülen ilk form ise SOS amphoralarıdır. Boyunları üzerindeki sembollerin Yunan harflerine benzemesi nedeniyle SOS amphoraları olarak adlandırılan ve geniş kaideleri sayesinde kendi başlarına ayakta durabilen bu amphoralar MÖ 8. yy'ın son çeyreğinde görülmeye başlanmış ve MÖ 6. yüzyılın ortalarına kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir²⁴ (Lev. II. Res.2). Klasik Dönem'de ise amphora geleneği oldukça gelişmiş, çok çeşitli formlarda amphoralar üretilmiştir. Amphora formlarının içinde taşınılan maddelerin pazarda tanınmalarını sağlamak amacıyla üretildikleri bölgelere göre çeşitlilik gösterdiği düşünülmektedir²⁵.

MÖ 7-2. yy'lar arasında Yunanistan'da, Ege adalarında, Yunan kolonilerinde ve Anadolu'da üretilen amphoralar kendi içlerinde belirgin farklılıklar göstermektedirler. Arkaik dönem Yunan amphoraları geniş omuzlu, geniş karınlı ve küçük kulplu iken sonraki dönemlerde, hacimler küçülmüş ve boylar incelerek uzamıştır ve diplerde belirgin bir çeşitlilik görülmektedir²⁶.

MÖ 8. yy ortalarında Yunanistan'dan ve Batı Anadolu kıyılarından başlayarak 6. yy ortalarına kadar devam eden kolonizasyon hareketleri Sicilya, Güney İtalya, Marmara ve Karadeniz sahillerine kadar yayılmıştır. Bunun sonucunda şarap ve zeytinyağı üretimleri için yeni pazarlar oluşmuştur. Önemli koloni kurucusu Korinthos zeytinyağı ve şarap taşıyan 2 farklı tip amphora üretimine başlamıştır. Korinthos A (Lev. II. Res.4) formu ile MÖ 7. yy'da zeytinyağı, Korinthos B (Lev. II. Res.5) ile MÖ 6. yy'da şarap taşınmıştır.²⁷

---

²³ Grace 1979, 6.

²⁴ Doğer 1991, 11-12.

²⁵ Peacock-Williams 1986, 22.

²⁶ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 40-41.

²⁷ Doğer 1991, 12-13.

Batı Anadolu'daki Khios, Samos, Lesbos, Klazomenai, Miletos kentleri MÖ 7. yüzyıl ortalarında kendilerine özgü ticari amphora formları yaratmışlar ve yüzyıl boyunca yoğun olarak üretmişlerdir²⁸. MÖ 5. yüzyılın başlarında ortaya çıkan İonia ihtilalini bastıran Perslerin yaptıkları yıkımla birlikte Batı Anadolu'da amphora üretimi yavaşlayarak devam etmiştir²⁹.

MÖ 4. yy ile birlikte Karadeniz'deki bazı Yunan kolonileri de bağıcılıkta ilerleyerek amphora üretimine başlamışlardır. Herakleia Pontike ve Sinope gibi bu koloni kentleri ürettikleri amphoraları kendi isimleriyle mühürlemişlerdir³⁰. MÖ 4. yüzyıl sonu ve 3.yüzyılın başlarında Ege ve Doğu Akdeniz'de ucuz ve bol şarap üretimi ticari amphora üretiminde parlak bir dönem olmuş, özellikle Rhodos, Knidos ve Kos üretim açısından büyük rol oynamışlardır. Bu dönemde şarap talebinin artmasının sebebi Büyük İskender öldükten sonra kumandanları arasında çıkan savaşlar sırasında askerlerin şarap ihtiyaçlarının artması ve yamaç teraslanması sonucunda geniş bağ alanlarının oluşturulmasıdır³¹. Rhodos ve Knidos özellikle Atina ve İskenderiye gibi askeri merkezlere yoğun bir şekilde şarap ihraç etmişlerdir³².

Batı Akdeniz kıyılarındaki İtalya, Sicilya, Fransa, İspanya gibi bölgeler ise MÖ 6. yüzyılın sonlarında zeytinyağı ve şarap üretimine başlamışlardır. MÖ 4-2. yüzyıllar arasında Roma Cumhuriyet Dönemi amphoralarının temelini oluşturan, kısmen Yunan, kısmen Roma özellikleri taşıdığı için kökeni konusunda tartışmalar bulunan Greko-İtalik adı verilen mantar formunda dışa çekik ağızlarıyla tanınan amphoralar üretilmiştir³³. Bu tipin belirgin özelliği mantar formunda, dışa çekik ağız kenarına sahip olmasıdır (Lev. II. Res. 6). Greko-İtalik amphoraları form açısından 5 farklı tipe ayrılmıştır³⁴.

---

²⁸ Doğer 1991, 13- 14.

²⁹ Doğer 1991, 15.

³⁰ Doğer 1991, 16.

³¹ Doğer 1991, 17.

³² Doğer 1991, 17.

³³ Doğer 1991, 18.

³⁴ Will 1982, 338.

Greko-İtalik amphoralar MÖ 2. yy ortalarında yerlerini ağır ve büyük boyutlu Cumhuriyet Dönemi amphoralarına bırakmışlardır³⁵. Cumhuriyet Dönemi'nde ortaya çıkan ilk özgün tip Dressel 1 amphoralarıdır³⁶. MÖ 130 yıllarında üretilmeye başlanan Dressel 1 amphoraları 3 farklı gruba ayrılmıştır. Dressel 1-A ve 1-B Etruria'dan İtalya'ya kadar uzanan geniş bir alanda üretilmiştir. Dressel 1-B ve 1-C İtalya dışında da taklit edilmiştir³⁷ (Lev. III. Res 7-8-9).

MÖ 1. yüzyıl ile MS 1. yüzyıl arasında Apulia'da üretilen ve Batı Akdeniz'den Karadeniz'e kadar geniş bir alan içinde ele geçen diğer önemli grup ise Lamboglia 2 amphoralarıdır (Lev. III. Res. 10) ve çok yakın benzerleri olan Dressel 6 amphoralarıyla (Lev. III. Res. 11) bir grup oluştururlar. MÖ 1. yy sonlarında Dressel 1 ve Lamboglia 2 amphoraları piyasadan çekilerek yerlerini Dressel 2-4 olarak adlandırılan amphoralara bırakırlar³⁸. Erken imparatorluk döneminin en yaygın şarap amphorası olan Dressel 2-4 amphoralarının MÖ 1. yüzyıl ortalarından MS 2. yy sonu- 3. yy başlarına kadar üretildikleri bilinmektedir³⁹. (Lev. III. Res. 12). MS geç 1. yy'dan itibaren bu amphoraların üretimleri azalmıştır⁴⁰.

MÖ 1. yüzyılın sonlarından itibaren İspanya'nın Baetica bölgesinde önemli amphora formları üretilmeye başlanmıştır⁴¹. Bu dönemde Haltern 70 (Lev. III. Res.13) , Dressel 7-11 (Lev. III. Res.14), Dressel 20 (Lev. III. Res.15), Dressel 25 (Lev. IV. Res. 16) olarak bilinen İspanya amphoraları zeytinyağı, şarap ve balık ürünlerinin İtalya'ya taşınmasında önemli bir işlev görmekteydi ve İspanya'nın tarımsal zenginliğini göstermekteydi⁴². MS 1. yy'da Güney Fransa'da bağcılığın yükseliş göstermesiyle bölgede Gaulois amphoraları üretilmeye başlanmıştır (Lev. IV. Res. 17). MS 3.yy'a kadar üretilen Gaulois amphoraları geniş kaideli, yuvarlak

---

³⁵ Doğer 1991, 19.

³⁶ Doğer 1991, 21-22.

³⁷ Peacock-Williams 1986, 24.

³⁸ Doğer 1991, 23-24.

³⁹ Bezczy 2005, 38.

⁴⁰ Doğer 1991, 25.

⁴¹ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 47.

⁴² Doğer 1991, 25.

gövdeli ve küçük boyutlu olmalarıyla genel anlamda bilinen amphora formlarından ayrılmaktadır⁴³.

Batı Akdeniz'de Yunanlılardan önce Fenikelilerin ticari varlığı bilinmektedir. Fenike'nin ortadan kalkmasından sonra kolonisi Kartaca ticari geleneği devam ettirmiş, Yunan ve Roma amphoralarından form olarak ayrılan Kartaca kökenli amphoraları üretmiştir. Genellikle küçük kulplu, boyunsuz, torba veya torpil formundaki bu tip MÖ 4. yy itibariyle Kartaca'da, Kuzey Afrika'nın kıyı yerleşimlerinde üretilmişlerdir. Bu nedenle Kartaca Kökenli olan bu amphoralar Kuzey Afrika Amphoraları olarak isimlendirilmiştir. Bununla birlikte bu tipin sınıflandırılması araştırmacı J.P.Mana tarafından yapıldığı için (Lev. IV. Res. 18), bu amphoralar onun adıyla da anılmaktadır⁴⁴.

MS 2. yüzyılda başlayan ahşap fiçi kullanımı MÖ 3-4. yy'larda gemi taşımacılığında da kendini gösterince, İtalya ve kuzey bölgelerde ticari amphora tüketimini zayıflatmıştır. Ancak fiçi kullanımı Ege, Filistin ve Kuzey Afrika'ya ulaşamamış, bu bölgelerde ticari amphora üretimi MS 7. yüzyıla kadar devam etmiştir. MS. 4. ve 7. yüzyıllar arasında Filistin üretimi torba formlu amphoralar (Lev. IV. Res. 19) ve Ege kökenli iki tip amphora olan Kuzmanov 13 (Lev. IV. Res. 20) ve Kuzmanov 20 (Lev. IV. Res. 21) isimli amphoralar, İngiltere'den Karadeniz'e kadar yayılmıştır⁴⁵. MS 7. yy'daki Arap- İslam istilasıyla Filistin, Batı Anadolu ve adalarda amphora üretimi durmuştur. Doğu Akdeniz'de ise daha küçük çaplı bir üretim görülmektedir⁴⁶.

Amphoraların form olarak sıvı taşımacılığı için uygun bir yapıda olması, amphora geleneğini günümüzde de çift kulplu küçük testiler şeklinde

---

⁴³ Doğer 1991, 26.

⁴⁴ Doğer 1991, 27-28.

⁴⁵ Doğer 1991, 29.

⁴⁶ Peacock- Williams 1986, 29.

sürdürmektedir. Buna Anadolu'dan bir örnek olarak Geyre testileri gösterilebilir⁴⁷ (Lev. V. Res.22).

2.2. Amphoraların Kullanım Alanları ve Taşıdıkları Maddeler

Ticaret tarihi bakımından oldukça önemli olan amphoraların taşıdıkları maddelerin saptanabilmesi ait oldukları bölgelerin tarımsal ihraç ürünlerini anlamak için gereklidir. Genel olarak zeytinyağı ve şarap taşımalarıyla bilinen amphoraların bunların dışında çeşitli maddeleri taşıdığını, kazılardan elde edilen bulgular ve Mısır mezar freskleri doğrulamaktadır.

MÖ 15.yy sonu 14. yy başlarına tarihlenen Mısır mezar fresklerinde Firavun'un mezarına getirilen Kanaan amphoraları betimlenmiştir. Kanaan amphoralarının kenarlarında yer alan hiyerogliflerde amphoralarda taşınan maddeler arasında zeytinyağı, şarap, bal, çeşitli meyveler, baharatlar, kurutulmuş balık, şeker, tereyağı, *myrhh* adı verilen bir tütsü çeşidi sayılmaktadır⁴⁸ (Lev. V. Res. 23). Yine Mısır'da Thebes'teki bir mezar resminde fırında tüsülenen kuşların temizlenip, güneşte kurutulduktan sonra amphoralara konulduğu görülmektedir (Lev. II. Res. 3)⁴⁹.

Antik kaynaklarda da amphoraların içinde taşıdığı maddelerden bahsedilmektedir. Homeros'un ünlü destanı Odysseia'da Athena Odysseus'un oğlu Telemakhos'a şarabı amphoralara koymasını öğütler⁵⁰. İlliada'da Akhilleus Patroklos'un mezarına ölü hediyesi olarak içinde zeytinyağı ve bal bulunan amphoralar bırakmaktadır⁵¹. Herodotos ise Fenike'den Mısır'a gelen şarap dolu amphoraların daha sonra su taşımak için kullanıldığından bahseder⁵². MÖ 4. yy'da

⁴⁷ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 50.

⁴⁸ Grace 1979, 6-7.

⁴⁹ Doğer 1991, 33.

⁵⁰ Hom. Od. II. 290.

⁵¹ Hom. İI. XXIII. 170.

⁵² Herodotos, III. 6.

İtalya'da yapılan bronz bir kutu üzerinde Argonotların maceralarının betimlendiği bir çizimde, kaynak suyu taşımak için kullanılan amphoralar görülmektedir⁵³ (Lev. V. Res. 24). Yine Herodotos, Zakynthos'taki bir gölden çıkarılan ziftin amphoralara konulmak üzere gölün yanındaki bir çukura doldurulduğundan söz eder⁵⁴.

Amphoralarda taşınan başlıca maddeler dışında nadiren de olsa farklı ürünlere de rastlanmaktadır. Girne yakınlarında batan Kyrenia gemisinden ele geçen amphoraların içinde badem bulunmuştur⁵⁵. Tell-el Amarna'da ise içinde menengeç reçinesine ait izler bulunan Kenaan amphoraları ele geçmiştir⁵⁶. Menengeç reçinesi izlerine MÖ 14. yy'a tarihlenen Uluburun batığından ele geçen amphoralarda da rastlanılmıştır⁵⁷. Aynı batıktan ele geçen amphoralardan birinin içinde kehribar boncuklar bulunmuştur⁵⁸.

İşlevlerini tamamlayan ticari amphoraların değişik amaçlarla tekrar kullanıldıkları bilinmektedir. Bu kullanımlarda ilk sırayı mezarlar almaktadır. Ticari amphoraların bir yanı kesilerek bebekler için urne olarak kullanıldıkları da görülmüştür⁵⁹. Bunun nedeni amphoraların iç kısmının ana rahmiyle özdeşleştirilmesi olabilir⁶⁰.

Antik kaynaklardan amphoraların askeri amaçlar için de kullanıldıkları bilinir. Herodotos'a göre Phokisliler bir dağ geçidine büyük bir hendek kazarak içine boş amphoraları doldurduktan sonra üzerini kapatmış ve Thessialı süvarilerin atlarının bacaklarının kırılmaları için tuzak kurmuşlardır⁶¹.

---

⁵³ Grace 1979, 4.

⁵⁴ Herodotos, IV. 195.

⁵⁵ Katzev 1969, 57.

⁵⁶ Şenol 2009, 13.

⁵⁷ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 23.

⁵⁸ Pulak 1991, 295.

⁵⁹ Grace 1979, 5.

⁶⁰ Doğer 1991, 64.

⁶¹ Herodotos VIII. 28.

Bunun dışında amphoralar saksı, para sandığı, soğutucu, kireç taşıyıcısı hatta pisuar olarak da kullanılmıştır. Roma ve Pompeii'de sokaklara pisuar amaçlı yerleştirilen amphoralar dolduklarında demirciler tarafından alınmaktaydı. Britanya'daki Roma askeri garnizonlarında da aynı işlevle kullanılan amphoralar bilinmektedir⁶².

2.3. Ticari Amphoraların Yalıtımı ve Tıpalanması

Ticari amphoralar içinde taşınan zeytinyağı ve şarap gibi maddelerin kalitesini korumak ve kuru gıdaların bozulmasına neden olan nemi engellemek için birçok yöntem kullanılmıştır. Çömlekçilikte sıvıları sızdırmayan kap üretmek için kilde hava kabarcığının kalmaması gerekir. Bu da kil çamurunun iyice dövülmesi ve yüksek ısıda fırınlanmasıyla mümkündür. Bunlarla geçirgenliğin önlenemediği durumlarda kabın firnislenmesi veya astarlanması gerekir. Ticari amphoralar büyük boyutlu olup, çok sayıda üretildikleri için firnisleme oldukça maliyetli olmaktadır. Bu nedenle Sos amphoraları dışındaki amphoralarda firnis bulunmamaktadır. Ticari amphoraların yüzeylerinin yalıtımında daha çok astar kullanılmıştır. Astar ve firnisin yetersiz kaldığı durumlarda ise zift, katran, reçine, balmumu gibi malzemelerle yalıtım yapılmıştır⁶³. Amphoraların taşıdıkları maddeye göre yalıtım malzemeleri de farklıdır. Örneğin içi reçineyle kaplanan amphoralarda şarap, balmumu veya sakızla kaplanan amphoralarda zeytinyağı taşınmıştır⁶⁴.

Amphoralarda taşınan maddelerin bozulmasını engellemek için yalıtım dışında da önlemler gerekmektedir. Buna aynı zamanda amphoraların içindeki maddelerin dökülmemesi için de ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu amaçla amphoraların ağızları çeşitli materyallerden yapılan tıpalarla kapatılmaktaydı. Tıpalılar genellikle

---

⁶² Doğer 1991, 64.

⁶³ Doğer 1991, 39-41.

⁶⁴ Koehler 1986, 51.

mantar, ahşap gibi organik maddelerden yapıldığı için günümüze kadar ulaşmamıştır⁶⁵.

Kireç taşı, çam kozalağı gibi tıpların yanı sıra başka yöntemlerin kullanıldığı da görülmüştür. Bu yöntemlerden biri deri sertliğindeki çığ kil tıpalardır. Mısır amphoraları bu yöntemle tıpalanmış, kapların boyunları kilin sıvı ile temasını önlemek için kumaş veya asma yapraklarıyla doldurulmuştur. Bu tıpalama sistemi Roma Dönemi'nde de görülmektedir⁶⁶.

Çiğ kilden yapılan tıplara göre daha yaygın olanı pişmiş topraktan yapılan tıpalardır. Bu tür tıplar hava temasını önlemek için reçineyle birlikte kullanılmıştır. Özel olarak üretilen tıpların yanında amphora gövde parçalarının yuvarlatılarak tıpa olarak kullanıldığı görülmektedir. MS 7. yy'da Yassıada batığından ele geçen pişmiş toprak tıplar buna örnek gösterilebilir⁶⁷ (Lev. VI. Res. 25). Diğer bir yöntem ise tıpların amphoraların boyunlarının içindeki çıkıntılarının üzerine yerleştirilmesidir. Bazı tıplarda da açma kolaylığı sağlamak amacıyla tutamak bulunmaktadır⁶⁸.

Kilden yapılan tıpların yanı sıra mantar ağacının soyulan kabuğundan elde edilen tıplar da MÖ 3. yy başlarında amphora ağızlarında görülmektedir. MÖ 3. yy sonu MÖ 2. yy başına tarihlenen Lipari adası açıklarındaki Capistello batığında bulunan Greko-İtalik amphoraların ağızlarının mantarla kapatıldıktan sonra reçine ile sıvandığı tespit edilmiştir⁶⁹.

Kil ve mantar tıplar dışında kireçtaşı, kemik, kozalak, taş gibi maddelerin de amphora kapağı olarak kullanıldıkları bilinmektedir. Bununla birlikte ele geçen amphoralara oranla tıpa ve kapakların az olması dayanıksız malzemedan yapılmış olabilecek tıpa ve kapakların kullanıldığını akla getirmektedir. Bazı amphoraların

⁶⁵ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 19.

⁶⁶ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 19; Doğer 1991, 44.

⁶⁷ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 21.

⁶⁸ Doğer 1991, 45-46.

⁶⁹ Koehler 1986, 52.

kenarlarında görülen zift ve reçine kalıntıları amphoraların ahşap tıpayla kapatıldığını düşündürmektedir. Olasılıkla ticari amphoraların genellikle dışa taşkın ağızlı yapılması da tıkaçların sağlam bağlanabilmesi içindi⁷⁰.

2. 4. Ticari Amphoraların Depolanması ve Taşınması

Ticari amphoraların ayakta nasıl durdukları ve büyük hacimli bu kapların bir yerden bir yere nasıl taşındığı kullanımlarına ilişkin en belirgin sorunlardır. Özellikle diplerinin sivri olması ayakta durmalarını zorlaştırırsa da çeşitli yöntemlerle ayakta durmaları sağlanmıştır. MÖ 14. yy'a tarihlenen bir Mısır duvar freskinde amphoraların ahşap ayaklar üzerine oturdukları görülmektedir (Lev. VI. Res. 26). Yunanlılar ise amphoraları topraktan yapılmış halka şeklindeki altlıklara oturtmuşlardır. Amphoraların ayakta durmalarını sağlamak için kullanılan bir diğer yöntem ise birbirlerine destek olacak şekilde duvara dayamak veya toprağa açılan deliklere yerleştirmektir⁷¹.

Kısa mesafelerde insanlar tarafından taşınan amphoraların uzak yere taşınmasında arabalar veya hayvanlar kullanılmaktaydı. En ucuz taşıma şekli ise deniz taşımacılığıydı. Mısır'da MÖ 14. yy'a tarihlenen fresklerde gemilerden indirilirken görülen Kanaan amphoraları (Lev. VI. Res. 27), denizaşırı ticarete amphoraların kullanılmasıyla ilgili en erken kanıtlardır. Fransa'da bulunan MÖ 1. yy tarihli bir batıkta amphoralar geminin içinde kat kat istiflenmiş şekilde bulunmuştur (Lev. VI. Res. 28). Alt sıradaki amphoralar dikey yerleştirilmiş, üst sıradakiler de altta kalanların arasına sokulmuştur. Bu şekilde iki ya da daha fazla amphora istiflenebiliyordu. Amphoralar dalgalarda yerinden oynamasın diye kulplarının aralarından geçirilen ip veya sırlıklarla sağlamlaştırılıyordu. Bazı durumlarda ise geminin ambarında bulunan ringa balığı kemiğinden ya da ağaçtan yapılmış delikli raflara yerleştiriliyordu. Sıvı madde taşıyan amphoraları dikey, kuru madde taşıyan

---

⁷⁰ Doğer 1991, 47.

⁷¹ Grace 1979, 2-4.

amphoraları yatay olarak istiflemek mümkündü⁷². Antik Dönemde gemiler 15-20 m boyunda olduğundan bir gemiye ortalama 2000-3000 amphora sığdırılabilirdi⁷³.

Denize kıyısı olmayan bölgelerde ise kuşkusuz kara taşımacılığı yapılmaktaydı. Amphoraların kara yoluyla taşındığına dair en erken kanıt Geometrik Dönem'e ait bir atlı araba modelidir (Lev. VII. Res. 29). Louvre Müzesi'nde bulunan bir vazo üzerindeki sahnedeysen bir katır tarafından çekilen arabanın içinde 2 adet amphora betimlenmiştir (Lev. VII. Res. 31). Amphora taşıyan at veya eşek tasvirleri pişmiş toprak heykelciklerde de görülmektedir (Lev. VII. Res. 30). Kısa mesafeler içinse amphoraların iki kulbundan tutularak tek kişi tarafından veya ağ şeklinde örülmüş torbalara konularak bir sopa yardımıyla iki kişi tarafından taşındıkları bilinmektedir⁷⁴ (Lev. VII. Res. 32).

Nehir taşımacılığı da antik dönemde ampore nakliyatı için kullanılan bir yöntemdi (Lev. VII. Res. 33). Özellikle Roma İmparatorluk Dönemi'nde şarap ticaretinin uzak eyaletlere ulaşmasını sağlıyordu. Roma'nın tüm zeytinyağı ve şarap ticareti Tiber nehri üzerinden yapılıyordu⁷⁵.

2. 5. Ticari Amphoraların Mühürlenmesi

Antik dünyada devletler üretimde kalitenin ve sürekliliğin korunması amacıyla ticarete müdahale etmiş, üretici ve tüccarların sayısı ile doğru orantılı olarak çeşitli mühürleme sistemleri kullanılmıştır⁷⁶. Bu sistemler fırınlama öncesinde ve sonrasında sivri bir aletle kazıma, fırça ile boyama veya firnis olmak üzere üçe ayrılır. Kazıma tekniği fırınlama öncesi veya sonrasında gerçekleştirilen, boya ile yazma tekniğinin hangi aşamada yapıldığı bilinmemektedir. Fırınlama sonrası gerçekleştirilen mühürlerde, kapları satın

⁷² Doğer 2004, 116.

⁷³ Alpözen-Özdaş-Berkaya 1995, 18.

⁷⁴ Doğer 1991, 56-58.; Billiard 1913, 184.

⁷⁵ Doğer 2004, 118.

⁷⁶ Şenol 2009, 19.

alanların, satan tüccarların isimleri veya kapların fiyatları, hacimleri genellikle kısaltılmış bir şekilde yer alıyordu⁷⁷.

Mühürlemenin kökeni Mısır'a, MÖ 14. yy'a kadar gitmektedir. Kenaan amphoralarından esinlenerek üretilen Mısır kaplarında görülen ilk mühür Mısır kraliçesi Nefertiti'nin kartuşudur⁷⁸ (Lev. VII. Res. 34). Antik Yunan dünyasında ticari amphora üretiminin MÖ 8. yy'da başlamasına rağmen mühürleme sistemli olarak MÖ 5. yy sonlarında Thasos'ta başlamıştır⁷⁹.

Mühürler dikdörtgen, kare ya da daire şeklinde olup genellikle kulbun üst kısmına, bazen de boyun veya kulbun alt kısmına vurulmuştur. Rhodos ve Knidos'ta her iki kulpta mühürler görülmesine rağmen, hiç mühürlenmeyen amphoralar da bulunmaktadır. Bazı kentlerde hem mühürlü, hem mühürsüz amphoralar görülmektedir. Antik dönemde çoğu mühürde kent ve yönetici isimleriyle birlikte kent sembolü de bulunmaktadır. Bu da amphora üretiminin kentlerin kontrolünde olduğunu göstermektedir. Mühürlerde yönetici isimleri dışındaki kişi isimlerinin atölye sahibine ya da çömlekçiye ait olduğu düşünülmektedir⁸⁰. Ancak amphorayı çarkta çekenlerin çoğunlukla köle olduğu bilindiğinden, amphoralar üzerinde isimlerinin yer alması çok olası değildir⁸¹. Bunların yanı sıra, üretici devletlerin ürettikleri amphoralar, taşıdıkları ürünler veya bu ürünlerle ilişkili figürler mühürler üzerinde yer almaktadır ve bu figürler arasında en popüler olanların üzüm, üzüm salkımı ve asma yaprağı olduğu bilinmektedir⁸².

Amphoraların mühürlenme amacıyla ilgili genel görüş, yönetici isimlerinin bulunmasından hareketle, devlet düzenlemesi veya izin sistemi ile ilişkili olduğudur. Mühürler üzerinde yönetici adının yer alması, taşınan ürünün cinsini, ürünün yılını, kalitesini, vergi denetimini, üretildiği bölgeyi veya kabın kapasitesini göstermektedir.

⁷⁷ Doğer 1991, 71-72.

⁷⁸ Cankardeş Şenol 2006, 11.

⁷⁹ Doğer 1991, 75.

⁸⁰ Doğer 1991, 75-77.

⁸¹ Cankardeş Şenol 2006, 19.

⁸² Cankardeş Şenol 2006, 23-24.

Mühürsüz amphoralar ise istenilen ölçü ve boyuttan yoksun olmalıdırlar ve dolayısıyla kapasiteleri de farklı olmalıdır. Kapasite ölçümlerinde mühürlü veya mühürsüz benzer amphora formlarının aynı veya yakın kapasiteye sahip olabildikleri görülmektedir. Bununla birlikte bazı amphoraların mühürsüz olması, devlet kontrolünün periyodik olarak yapılmadığına işaret eder⁸³.

2.6. Ticari Amphoraların Üretim Aşamaları

Şarap ve zeytinyağı taşıyan amphoraların bu sınıflara yakın yerde şişelenmesi gerekiyordu. Bunun gerçekleşmesi için ise şarap ve zeytinyağı üretilen bölgelerde uygun kil yatakları olmalıydı. Kaliteli amphora üretimi için kil yataklarının sadece varlığı yeterli değildi. Aynı zamanda kil çamurunun üretime uygun hazırlanması, uygun ısıda pişirilmesi gerekiyordu⁸⁴.

Amphoralar oldukça büyük boyutlu kaplar oldukları için yapımında kullanılan kil uygun özellikte olmalıydı. Çok ince tanecikli killer, çark üzerinde dağılıyor, kaba ve yoğun yabancı madde katkılı killer ise şekillendirilemiyordu. Bu teknik sorunları engellemek amacıyla hamura yağ giderici veya yağlandırıcı bazı maddeler katılmaktaydı. Ticari amphoralarda yağ giderici olarak kuvarz, mika, kum, kireç ve istiridye kabukları yoğun olarak kullanılmıştır⁸⁵.

Kilin üretime elverişli hale getirilmesi için suyla karıştırılarak havuzlarda dinlendirilmesi gerekiyordu. Havuzdaki kilin içinde bulunan kaba parçalar dibe çöktükten sonra, arınan katman yukarı çıkana kadar dinlendirme işlemi devam ediyordu. Dinlendirme işleminin ardından içindeki havayı almak için kil

---

⁸³ Cankardeş Şenol 2006, 20.

⁸⁴ Doğer 1991, 65-66.

⁸⁵ Doğer 1991, 66-67.

çiğneniyordu⁸⁶. Bunun sonucunda kabın geçirgenlik özelliği bir miktar azaltılıyordu⁸⁷.

Büyük boyutlu oldukları için amphoraları tek seferde şekillendirmek zordu. Bu nedenle amphoralar parça parça üretilerek kuruduktan sonra çamurla birleştiriliyordu. Amphoraların birleştirme yerleri genellikle boyun-omuz veya gövde-ayak arasındadır⁸⁸. Amphora üretiminde kabın kendi ağırlığını ve içine konulan sıvının ağırlığını taşıyabilmesi bakımından kulpların yerleştirilmesi oldukça önemlidir⁸⁹.

Çarktaki işlemden sonra amphoralar kurumaya bırakılırdı. Kuruma sırasında oluşabilecek çatlama ile karşılaşmamak için kuruma işleminin yavaş bir şekilde ve gölgeli bir yerde gerçekleşmesi gerekmektedir. Kap güneş, rüzgar ve yağmurdan özellikle korunmalıydı⁹⁰. Yine kabın çatlamaması için fırınlama aşamasında da dikkat edilmesi gereken bazı durumlar vardı. Amphoraların sertleşmesi için kilin yapısına göre fırının sıcaklığı 850-1000 derece olmalıydı. Fırın sıcaklığı daha düşük olduğunda amphora yeterince dayanıklı olmuyor, zamanla dağılıyordu. Sıcaklık daha yüksek olduğunda ise kil camlaşarak deformasyona uğruyordu. Amphoranın kilini hazırlama ve fırınlama aşamalarından herhangi birinde teknik bir sorun oluşması durumunda üretim açısından büyük kayıplar oluyordu. Üretim atölyesinde başarı amphora kayıplarıyla ters orantılıydı.⁹¹

Amphora fırınları genellikle geniş boyutlu, yuvarlak, kare veya armudi planlı olup çapları 3-5 m. arasında değişmekteydi⁹². Fırınlarda genellikle en altta yakıt için, yan tarafta kapları gözlemek için ve en üstte duman çıkışını sağlamak için üç delik bulunurdu. Fırınlama zahmetli ve pahalı bir yöntem olduğu için çömlekçiler

---

⁸⁶ İren 2003, 7.

⁸⁷ Doğer 1991, 67.

⁸⁸ İren 2003, 14.

⁸⁹ Doğer 1991, 67-68.

⁹⁰ İren 2003, 18.

⁹¹ Doğer 1991, 68-69.

⁹² Doğer 1991, 70.

fırınlarını mümkün olduğunca dolduruyorlardı⁹³. Bir defada ortalama 100 amphora üreten bir atölyede tüm üretim aşamalarıyla birlikte geçen süre 1 ayı buluyordu. Bundan yola çıkarak tek fırınlı bir atölyenin yıllık üretimi ortalama 1200 amphora olmalıydı⁹⁴.

---

⁹³ İren 2003, 42-43.

⁹⁴ Doğer 1991, 70-71.

3. MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDE (?) KAZI ÇALIŞMALARI

Muğla ili, Milas ilçesi, Hayıtlı Mahallesi, Kültür Caddesi 539 Ada/58 parselde (Lev. VIII. Res. 35) arsa sahibinin Milas Müzesi'ne yaptığı başvuru sonucunda yaklaşık 550 metrekarelik bir alan üzerinde (Lev. VIII. Res.36) 2008 yılında Milas Müze Müdürlüğü tarafından toplam on adet sondaj açılmıştır (Lev. VIII.Res. 37). Parsel, plan kare tekniğinde kuzey-güney, doğu-batı yönlerinde 5,00 x 5,00 m ölçülerinde karelere bölünmüş; yatay ve düşeyde adlandırılmıştır. Her bir karede ortalama 0,50 m aralıklarla seviye inilmiş ve bütün seviyeler kodlanmıştır (Lev. IX.Res. 38).

Çalışmalar sonucunda; parselin kuzeydoğusunda kil havuzu, kuzeybatısında künkli taban döşemeleri, güneybatısında duvar uzantısı, taban döşemesi ve fırın ile güneydoğusunda sondaj kesitinde amphora ve pişmiş toprak künk tespit edilmiştir.

2008 yılında 324 metrekarelik bir alanda temel çukuru açılarak kültür tabakasına ulaşılmıştır. Bu çalışmalar sırasında B/2 olarak adlandırılan seviyeden itibaren Bizans Dönemi'nde kullanım görmüş künk ve taban döşemeleri açığa çıkarılmıştır. Döşemeyi oluşturan ve oldukça yoğun tahribata uğrayan pişmiş toprak plakalarda ölçü birliği söz konusu değildir. 2011 yılında aynı alanda devam eden kazı çalışmalarında döşemenin son bulunduğu alanlarda inilen 2. seviyede yoğun amphora parçalarının bulunduğu tabakaya ulaşılmıştır. Burada devam eden çalışmalar sonucunda ikinci evreye ait olan taban döşemesinin altında “1 numaralı kap grubu” olarak nitelendirilen amphora ve amphora parçaları açığa çıkarılmıştır ((Lev.IX.Res. 39-40).

B/2 açmasının güneybatı köşesinde tespit edilen künkli alanı açığa çıkarma çalışmaları sırasında 4,55 x 4, 18 m ölçülerinde kare planlı, taban döşemeleri kısmen korunmuş bir alan ortaya çıkarılmıştır. İkinci evre Bizans Dönemi'nde kullanım

görmüş olan bu alanda üç farklı boyutta künk çeşidi devşirme malzeme olarak taban döşemelerinin etrafını çevrelemiştir. Söz konusu alanın batısında, taban döşemelerinin her iki tarafına künkler sıralanarak bir dehliz oluşturulmuştur. 0,75 m genişliğindeki dehlizin kuzey-güney yönde 3,78 m.si korunabilmiştir. Alanın güneybatısında yer alan 1,06 x 0,93 m.si koruna gelmiş taban döşemesinin dehlizin batı yöndeki uzantısı olduğu düşünülmektedir.

Büyük bir kısmının tahrip olduğu gözlemlenen taban döşemesinde herhangi bir ölçü birliğine sahip olmayan pişmiş toprak ve taştan yapılmış plakalar kullanılmıştır. Künklü mekanın batısında yer alan dehlizin her iki tarafında 0,30 m çapında künkler kullanılmıştır. Dehlizin batısında, dik olarak birbirine kenetlenmiş iki kat künk kullanılmıştır. Bu nedenle künkler in dışıl tarafları diğer künklerden farklı olarak üste gelmektedir. 0,17 m çapında olan en küçük ebattaki künkler alanın güneydoğu köşesinde kullanılmıştır (Lev. X. Res. 41-42).

C/3 ve C/4 olarak adlandırılan açmalarda sürdürülen çalışmalar neticesinde ilk evreye ait, dik ve ters yerleştirilmiş toplam 31 adet amphora ve amphora parçası tespit edilmiştir. Roma Dönemi'nde kullanım gören dar ağızlı, ince- uzun ve silindirik gövdeli, sivri dipli amphoraların üzerlerinde herhangi bir mühür ya da damga mevcut değildir. "2 numaralı amphora grubu" olarak nitelendirilen kapların hemen kuzeyinde herhangi bir mimariyle bağı olmayan kuzey-güney doğrultulu uzanan 0,27 m çapında beş adet künk, sıralı bir şekilde uzanmaktadır. Bu künk uzantısının herhangi bir fonksiyonelliği bulunmamaktadır (Lev. X. Res. 43-44).

D/2 açması olarak nitelendirilen alanın kuzeyinde 2,13 x 0,80 m ölçülerindeki kil havuzu ortaya çıkarılmıştır. 0,80 m derinliği korunabilmiş olan kil havuzu 0,15 m duvar kalınlığına sahiptir. Havuz kuzey yönde daralmaktadır. İç kısımları geçirimsiz harç ile sıvanan kil havuzu tabana doğru genişlemektedir. Taban kısmındaki sıva tahrip olmuştur. Dikdörtgen formlu havuzun doğusunda malzemenin dinlendirildiği dairesel formlu 0,30 m genişliğinde, 0,20 m derinliğinde başka bir bölüm yer almaktadır. Kullanıma hazır hale gelen kilin bu bölümde bekletildiği

düşünülmektedir. Havuzun hemen kuzeybatısında herhangi bir fonksiyonelliği olmayan doğu-batı yönlü sıralanmış üç adet künk uzanmaktadır (Lev. X. Res. 45-46).

Parselin güneybatısında yer alan B/4 açmasının büyük bir bölümü ile C/4 açmasının kuzeybatısında 7,50 x 4,00 m ölçülerinde yoğun tahribat görmüş taban döşemesi açığa çıkarılmıştır. Döşemeyi oluşturan pişmiş toprak plakalarda herhangi bir ölçü birliği söz konusu değildir (Lev. XI. Res. 47). Pişirme ocaklarının kullanımını kolaylaştırmak için, ikişerli gruba ayrılmış kapların arasına taban döşemesinin 0,48 m altına aynı özellikleri taşıyan başka bir döşeme yapılmıştır (Lev. XI. Res. 48).

C/4 açmasında çalışmalar sürdürülerek açmanın doğusunda “3 no.lu kap grubu” olarak nitelendirilen alanda, 4 amphora ve 2 krater tespit edilmiştir (Lev. XI. Res.49).

2012 yılı kazı çalışmaları, C/4 açmasının güney kesitinden akan toprağın kaldırılmasıyla başlatılmıştır. Şiddetli yağmurların neden olduğu ve açmanın güney kesiti önünde biriken akıntı toprakta herhangi bir buluntu ele geçmemiştir. 2011 yılı kazı çalışmalarında B/4 -C/4 açmalarında tespit edilen, tabanı tuğlalarla döşeli alan, olasılıkla atölyenin işlevini yitirmesini takip eden yakın bir dönemde avlu olarak düzenlenmiştir. Avlunun doğu kesiti içinde düzensiz yerleştirilmiş amphoralar tespit edilmekle birlikte tabanın güney kesiti içinde bu durumun aksine düzgün halde dik konumlanmış amphoralar görülmektedir ve bu amphoralar yine taban altı dolgu malzemesi işlevi görmektedir (Lev. XII. Res.50). Avlu tabanın oluşturulması sırasında düzgün bir zemin elde edebilmek için; amphoraların özellikle omuzdan dibe kadar korunmuş olanlarının tercih edildiği veya özellikle kırılarak düzgünleştirildiği ileri sürülebilir. Taban altı dolgusunda farklı boyutlarda künklerin yanı sıra tuğla ve seramik parçaları da bulunmaktadır. Açmanın doğu kesitinde düzensiz istiflenmiş olan ve oldukça tahrip olduğu görülen amphoralar görülmüştür (Lev. XII. Res. 51). Söz konusu bu amphoraların atölye olarak tanımlanan alanın genelinde açığa çıkarılan diğer amphoralarla tipolojik açıdan aynı olduğu tespit edilmiştir.

2011 kazı sezonunda bir bölümü tespit edilen fırının bölümlerini açığa çıkarmak amacıyla D/2 açmasında sürdürülen çalışmalar neticesinde fırının güney tarafında yoğun kül tabakası bulunan ve zeminin merkezine yerleştirilmiş kilden bir destek direğinin bulunduğu bölüm ortaya çıkarılmıştır. 1.33 x 0.81 m ölçülerinde ve 0.15 m yüksekliği korunabilmiş olan, boyutları göz önüne alındığında küçük boyutlu bir ocak olduğu düşünülen bu bölümün; asıl fırının işlevini yitirmesinin ardından inşa edildiği düşünülmektedir. Yukarıda sözü edilen küçük boyutlu ocağın bir üretim atölyesinden çok olasılıkla hane ihtiyaçlarını karşılayacak kapasiteye uygun biçimde hazırlandığı görülmektedir. Amphora atölyesi olarak düşünülen alanın asıl fırını ise inilen seviyelerde kendini açıkça göstermektedir. 2.12 x 2.03 m. ölçülerinde olan fırının 1.50 m yüksekliği korunabilmiştir. Bu haliyle geç dönem ocağının aksine üretim yapabilecek kapasitededir. Kuzey yönlü genişleme çalışmalarında erken evrenin üzerine konumlanmış ve aynı ölçülere sadık kalınarak inşa edilmiş yeniden yapılanma söz konusudur. Bu düzenlemede fırın ağzının kuzey yönünde açıldığı görülmektedir. Bu değişimde rüzgâr yönünün belirleyici olduğu düşünülmektedir. Fırından yeteri kadar verim alamayan üreticinin; fırın ağzını, daha iyi rüzgâr alabilmek kaygısı ile kuzey yönde tekrar inşa etmiş olması güçlü bir ihtimaldir. Bu varsayımları destekleyebilecek yeteri kadar veri olmamakla birlikte ortaya çıkarılan bölümleri dikkate alındığında; atölyede fırının boyutları korunarak iki kez elden geçirildiği anlaşılmaktadır. Atölyenin işlevini yitirmesini takip eden dönemlerde girişilen yeni iskân faaliyetlerinde, burada daha küçük kapasitede bir fırının oluşturulduğu görülmüştür.

Atölyede amphoraların fırınlandığı ve tamamen tahrip olan üst bölüme ait olabilecek kil yığınlarının fırın çevresinde oldukları gözlemlenmiştir. Ateşin yakıldığı alt bölümde sıvayan kilin uzun süre ısıya maruz kalarak sert bir yüzey oluşturduğu görülmektedir. Ocak kısmının merkez noktasında, tamamen tahrip olmuş üst kısmı taşıyan destek direğinin büyük bir kısmı görülmektedir. Söz konusu destek direği fırın merkezinde kare formlu kilden bir platform üzerinde yükselmektedir (Lev. XIII. Res. 52-53).

Güneydoğu yönünde yer alan D/3 ve D/4 açmalarındaki çalışmalar sonucunda; kuzey güney yönlü uzanan, üç künk istifleri tespit edilmiştir. Üretim sonunda kurumaya bırakıldıkları düşünülen bu künk istifleri, alandan kazanmak amacıyla; üst üste gelecek şekilde düzenlenmişlerdir. Her bir istifte 0.30 m ağız çaplı, alanda gözlemlenen en büyük ölçülere sahip toplam 12 adet künk bulunmaktadır. Kesit boyunca devam ettiği gözlemlenen güney yöndeki künk istifleri tahribat görmüştür. İstiflerin hemen üst seviyesinde kuzey güney yönlü uzanan birbirine geçmiş künk sırası yer almaktadır. 0.15 m ağız çapında toplam 8 orta boy künkten oluşan sıranın 3.10 metresi korunabilmiştir. Güneydoğu kesit boyunca devam ettiği görülen yoğun deformasyonlu künk sırası; kuzey yönünde fırının bulunduğu alana doğru kodu alçalarak devam etmektedir. Bu nedenle söz konusu künk sırasının, atölyeye temiz su taşıdığı düşünülmektedir. D/4 açmasında sürdürülen çalışmalarda; güneyde yer alan künk istifinin hemen batısında iki amphora tespit edilmiştir. Kuzey güney yönlü bırakılmış amphoralar yoğun tahribat görmüştür (Lev. XIII. Res. 54-55) .

Amphora ve künk üretiminin sıklıkla yapıldığı MÖ 1-MS 2. yüzyıllar arasında yoğun bir kullanım görmüş olan atölyenin sonraki dönemlerde terkedildiği düşünülmektedir. Atölye genelinde gözlemlenen yoğun milli tabaka; sel baskınlarının buna neden olduğuna işaret etmektedir. Söz konusu alan zamanla cazibe kazanarak tekrar iskâna açılmıştır. Önceki evrede üretilmiş olan künklerin çoğunluğu devşirme malzeme olarak tekrar kullanım görmüş olsa da; amphoralar herhangi bir yere taşıma gereği duyulmadan, taban altı dolgu malzemesi olarak kullanılmıştır (Lev.XII. Res. 50) . Tesviye edilen alanın büyük bir kısmı, pişmiş toprak taban tuğlalarıyla kaplanarak muhtemelen avlu olarak düzenlenmiştir. Fırının ise kapasitesi düşürülerek tekrar düzenlendiği düşünülmektedir.

4. MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDEN (?) ELE GEÇEN TİCARİ AMPHORALARIN TİPOLOJİSİ

4. 1. DR 2-4 Amphoraları

Dressel 2-4 amphoraları dışı çekik ağız kenarına, silindirik bir boyna, boyun-omuz geçişinde ince bir yive, dikey ikiz kulplara, keskin açılı omuzlara ve sivri bir dibe sahiptir.⁹⁵ Boyun omuz geçişindeki keskin yiv, formun karakteristik özelliğidir⁹⁶. DR 2-4 amphoralarının üretimine ilk kez İtalya'da MÖ 50 yılında başlanmış olup MS 2. yy sonu- 3. yy başına kadar devam etmiştir⁹⁷. MÖ 1-MS 1. yy'larda DR 2-4 amphoraları en fazla kullanılan şarap amphoraları olarak bilinmektedir⁹⁸.

Augst 5; Peacock-Williams 10; Koan; Ostia LI; Camulodunum 182-183; Callender 2 ve Benghazi ER4⁹⁹; Brukner tip 6; Lamboglia 5¹⁰⁰; Pompeii 3-8¹⁰¹ isimleriyle de bilinen DR 2-4 amphoraları H. Dressel tarafından hazırlanan tabloda 2,3 ve 4 numaralı çizimlerde kullanılan formlarla benzerlik gösterdiği için DR 2-4 olarak adlandırılmışlardır¹⁰².

Roma İmparatorluğu'nun en yaygın formu olarak bilinen DR 2-4 amphoralarının öncülü olarak Hellenistik Kos amphoraları kabul edilir¹⁰³. Bu yeni tip için Romalı yöneticiler ince cidarlı amphoralarıyla ünlü Koslu çömlekçileri yeni bir form yaratmaları için çalıştırmış ve DR-1 amphoralarına göre daha ince, taşıma kapasiteleri daha fazla olan DR 2-4 amphoraları ortaya çıkmıştır¹⁰⁴. Roma

⁹⁵ Peacock-Williams 1986, 105; Şenol 2009, 137.

⁹⁶ Bezczy 1987, 4.

⁹⁷ Bezczy 2005, 38.

⁹⁸ Arthur-Williams 1992, 250; Bezczy 2005, 38.

⁹⁹ Şenol 2003, 46

¹⁰⁰ Ožanić 2005, 139.

¹⁰¹ Bezczy 2005, 36.

¹⁰² Sciallano-Liou 1985, 12.; Şenol 2009, 136.

¹⁰³ Gabler- Harshegyi vd. 2009, 61.; Bezczy 1998, 232.

¹⁰⁴ Şenol 2009, 136.

Dönemi'nde Kos tipinde bir formun kullanılmaya başlanması bu dönemde Kos şarabının tercih edilmesiyle bağlantılıdır¹⁰⁵.

DR 2-4 formunu İtalya'da Campania Bölgesi'nde, İspanya'da, Fransa'da, İsviçre'nin batısında, İngiltere'de, Doğu Akdeniz'de Myndos ve Halikarnassos'ta, Kos'ta, Aigeai'da, Tunus ve Mısır'da ve daha birçok merkezde üretildiği bilinmektedir¹⁰⁶.

Dressel'in oluşturduğu tabloda 4 numaralı formun İmparatorluk Dönemi başında üretilen en erken form olduğu bilinmektedir. İspanya'da üretilen DR 2 ve 3 daha geç örneklerdir¹⁰⁷.

Genel olarak şarap amphoraları olarak bilinen DR 2-4 amphoraları zeytinyağı, balık sosları, hurma, *defrutum*¹⁰⁸ da taşımışlardır ve kapasiteleri 26-34 lt. arasında değişmektedir¹⁰⁹.

4.2. Geç Rhodos Amphoraları

Geç Rhodos amphoraları kalın ve dışı çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyuna, ağız kenarının altından başlayıp mahmuz biçiminde yükselerek omuza bağlanan oval kesitli dikey kulplara, ovoidal bir gövdeye ve içi dolu sivri bir dibe sahiptir¹¹⁰.

---

¹⁰⁵ Williams 2004, 444.

¹⁰⁶ Şenol 2009, 137.

¹⁰⁷ Şenol 2009, 138.

¹⁰⁸ Defrutum kurşun kazanlarda kaynatılarak yoğunlaştırılan bir şıradır. Şarabı parlatmak için katkı maddesi olarak kullanılır. Birçok Roma yemeğinde tatlandırıcı olarak kullanılır.

¹⁰⁹ Şenol 2000, 130.

¹¹⁰ Şenol 2000, 164.

Araştırmacı veya üretim yerlerine göre Agust 6, Callender 7, Camulodunum 184, Oberaden 19, Hofeim Tip 74, Ostio LXXV, Peacock- Williams 9 isimleriyle de bilinirler¹¹¹.

Geç Rhodos amphoralarının Rhodos Adası ve Rhodos Peraiası'nda üretildikleri düşünülmektedir. Analizler sonucunda D.P.S. Peacock, bu bölgelerde üretilen 6 farklı form saptamıştır. Bu formların killeri de kendi arasında 7 gruba ayrılmıştır. Bu da Geç Rhodos amphoralarının taklitlerinin batıdaki merkezlerde de üretildiğini göstermektedir¹¹².

Vienne, Lyon ve Rhodos Adalarında yapılan mineralojik analizlere göre , Geç Rhodos amphoralarının killerinin, Rhodos Adasının karşısında bulunan Anadolu kıyılarındaki kil örnekleriyle benzerlik göstermektedir. Bununla birlikte Geç Rhodos amphoralarının Rhodos adası dışında, Rhodos egemenliğindeki bölgelerde de üretildiği kanıtlanmıştır¹¹³. Rhodos Peraiası'nın kuzeyinde bulunan Kallipolis'te, G.E. Bean ve J.M Cook, yaptıkları yüzey araştırmalarının sonucunda ele geçen çok sayıdaki amphora parçalarından yola çıkarak Geç Rhodos amphoralarını üreten atölyelerin varlığını saptamıştır¹¹⁴. Datça yakınlarındaki Hisarönü-Çubucak mevkiindeki mühürlü seramiklerden elde edilen bilgilere göre Geç Rhodos amphoraları üreticisi Hieroteles'in atölyeleri tespit edilmiştir¹¹⁵.

Geç Rhodos amphoraları MÖ 1- MS 2. yy'lar arasında Ege'den Kuzey Afrika'ya, İtalya, Fransa, Almanya ve İngiltere'ye kadar birçok bölgeye ihraç edilmişlerdir¹¹⁶.

---

¹¹¹ Şenol 2003, 26.

¹¹² Şenol 2000, 164.

¹¹³ Şenol 2003, 26.

¹¹⁴ Bean- Cook 1980, 66.

¹¹⁵ Doğer-Şenol 1996, 59-73.

¹¹⁶ Şenol 2003, 27.

Genel olarak 25-26 lt kapasiteye sahip olan ¹¹⁷ Geç Rhodos amphoralarında yerel üretim şarabın yanında diğer bölgelerde üretilen şaraplar, reçine, kuru incir ve bal taşınmıştır¹¹⁸.

---

¹¹⁷ Şenol 2003, 28.

¹¹⁸ Şenol 2000, 167.

V.SONUÇ

Taşıma ve depolama aracı olarak bilinen ticari amphoralar, aynı zamanda, antik dönemin ticaret rotalarına, kentlerin ekonomisine ve antik dönemin bilinmeyen birçok alanına ışık tutarak antik dönemi anlamamıza ve yorumlamamıza yardımcı olmaktadır. Antik Dönem'de Karia Bölgesi'nin önemli kentlerinden olan Mylasa'daki seramik atölyesi olarak düşünülen alandan ele geçen amphoraları kapsayan bu çalışmada, amphoralar benzer örneklerle karşılaştırılarak incelenmiştir.

Söz konusu atölyeden ele geçen 37 amphoradan 36'sının tipi Dressel 2-4 olarak tanımlanmıştır. Büyük kısmı tama yakın halde ele geçen Dressel 2-4 amphoraları bilezik formlu ve dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, omuz ve boyun geçişinde keskin bir yive, boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulplara sahiptir. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindirik gövdeleri ve tutamak biçiminde sivri dipleri vardır. Ele geçen amphoralar Dressel 2-4 amphoralarının en belirgin özellikleri olan boyun ve omuz geçişindeki keskin yivleri ve dikey ikiz kulplarından yola çıkılarak Dressel 2-4 olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte Kat.no. 35 ve Kat. no. 36 olarak numaralandırılan amphoralar dip ve gövdeden oluşmaktadır ancak ele geçen diğer amphoralarla bütünlük sağladığı için Dressel 2-4 olarak tanımlanmıştır.

Dressel 2-4 amphoraları MÖ 1- MS 2. yy boyunca üretilmiş, az da olsa MS 3. yy'da da görülmüştür. Elimizdeki 36 adet Dressel 2-4 amphorası, benzer örneklerle karşılaştırılarak MS 1.yy sonlarına tarihlendirilmiştir.

Amphoraların taşıdıkları maddelerin saptanması, üretildikleri bölgenin ihraç ürünlerinin bilinmesi için oldukça önemlidir. MÖ 1 ve MS 2. yüzyıllarda en fazla kullanılan şarap amphorası formu olan Dressel 2-4 amphoraları Hellenistik Dönem'in Kos Amphora formlarının taklitleri olmalarıyla bilinmektedir¹¹⁹. Roma Dönemi'nde

¹¹⁹ Gabler-Harshegyi vd. 2009, 61.; Bezeczky 1998, 232.

Kos amphoralarının taklit edilmesi bu dönemde Kos şarabına olan talebin fazla olduğunu göstermektedir¹²⁰. Mylasa'da Dressel 2-4 formunun yerel üretimlerinin yapılmasının sebebi yakın komşusu olan Kos'tan veya şarabından etkilenmesi olabileceği gibi, form çok tutulduğundan şarabının bu amphoralarla daha iyi pazarlanacağı düşüncesi de olabilir. Bununla birlikte Dressel 2-4 amphoraları genellikle şarap amphoraları olarak tanınırlar da Mylasa'daki antik dönem zeytinyağı işlikleri dikkate alındığında¹²¹ ve zeytinin bugünkü bölge insanı için hala ayrı bir öneme sahip olduğu düşünüldüğünde, amphoralar bölgenin zeytinyağını ihraç etmek amacıyla da üretilmiş olabilirler. Ele geçen amphoraların şarap ya da zeytinyağı taşıdıkları konusunda şimdilik bilgi sahibi değiliz. İleride yapılacak olan analizler ile bu konuda daha kesin veriler elde edilebilir.

Seramik atölyesinden ele geçen ve Kat.no.37 olarak adlandırılan amphora diğer 36 amphoradan ovoidal gövdesiyle ayrılmaktadır. Kabın boyun, kulp ve ağız kısmı eksiktir, ancak ovoidal gövdesi ve Roma Dönemi'nde Karia Bölgesi'nde Geç Rhodos amphoralarının üretim alanları göz önüne alınarak kesin olmamakla birlikte Geç Rhodos olarak tanımlanmıştır. Son yıllarda yapılan araştırmalar neticesinde Geç Rhodos amphoralarının Rhodos adası dışında Rhodos Peraiası olarak bilinen ve adanın karşı kıyılarına tekabül eden bölgelerde üretildikleri kanıtlanmıştır. Dressel 2-4 amphoralarında olduğu gibi Geç Rhodos Amphoraları da MÖ 1- MS 2. yüzyıl arasında üretilmiştir. Ele geçen amphora benzer örneklerden yola çıkılarak MS 1. yy'a tarihlendirilmiştir.

Rhodos adası antik dönem boyunca en büyük şarap ve ticari amphora üreticisi olarak bilinmektedir¹²². Geç Rhodos amphoralarının zeytinyağı taşıdığıyla ilgili herhangi bir veri ve düşünceye rastlanılmamıştır. Bundan ötürü amphoranın şarap taşıdığı düşünülmektedir.

---

¹²⁰ Williams 2004, 444.

¹²¹ Oybak 2005.

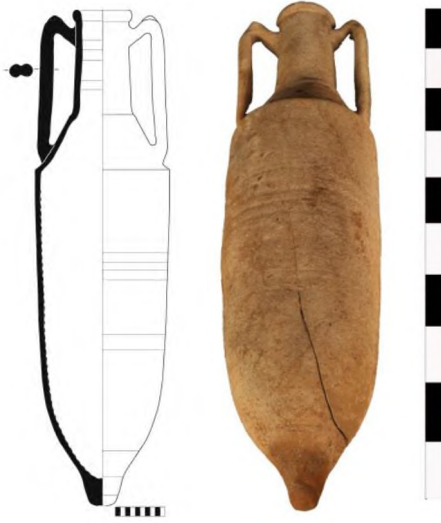
¹²² Doğer 1991, 87.

Kazılan alanda ortaya çıkarılan seramik fırınının küçük boyutlu olması amphora üretimi için çok elverişli olmadığını göstermektedir. Alanda üretim kapasitesi daha fazla olan bir fırının var olup olmadığı bilinmemektedir. Kazılan alanın etrafında yer alan günümüz yapıları kazı çalışmalarının genişletilerek devam etmesine engel olmuştur. Ele geçen amphoraların kil özelliklerine bakıldığında hepsinin yoğun olarak mika, kum ve taşçık katkılı olduğu görülmüştür. Dolayısıyla amphoralar aynı kil özelliklerine sahiptir. Bundan hareketle alanın seramik atölyesi olduğu fikri güçlenmiştir ancak seramik atölyesi olarak tanımlanmış olsa da bu konuda kesin bir veri ele geçmemiştir.

Mylasa'da bir seramik atölyesinde amphora üretiminin yapılmış olması fikri, kentin ticaret kapasitesinin geniş olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte ele geçen amphoraların hiçbirinde mühür görülmemiştir. Bu durum üretim üzerinde devlet kontrolünün periyodik olarak yapılmadığına işaret edebileceği gibi, ele geçen amphoraların tarihlendirildiği dönemlerde mühürleme sisteminin yok denecek kadar azalmasıyla da ilgili olabilir. Amphoraların mühürsüz olması elde edilecek verilerin kısıtlı olmasını beraberinde getirmiştir.

Mylasa'da ileriki yıllarda yapılacak kazı çalışmaları kentin seramik alanındaki faaliyetlerini ortaya çıkaracağından büyük önem taşımaktadır. Böylece kentin amphora üretimi daha net bir biçimde ortaya koyularak Mylasa'nın ticari ve siyasi ilişkilerine de ışık tutulmuş olacaktır.

KATALOG

KAT.NO.1

Env. No: HYTL/KLTR11-13

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ 3. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı:0.119 m Yükseklik:1.01 m Gövde Çapı: 0.265 m

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 Çok soluk kahverengi

Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

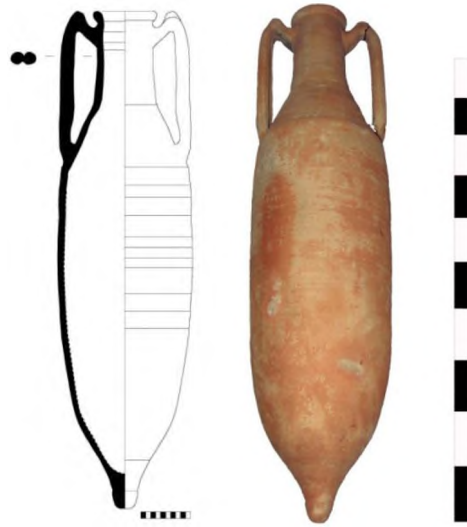
Tip: DR 2-4

Tanım: İki parça halinde tam ele geçen amphora birleştirilmiştir. Bilezik formulu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan gövdesinde yivler mevcuttur. Ucu düzleştirilmiş, tutamak biçiminde, sivri bir dibi bulunmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45.45; Bezczy 2005, pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Dangréaux- Desbat 1987, Fig. 2.2; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Lemaître-Desbat vd. 1998, Fig.7.1; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.2

Env. No: HYTL/KLTR11-15

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0,121 m Yükseklik: 1,02 m Gövde Çapı: 0,266 m

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı

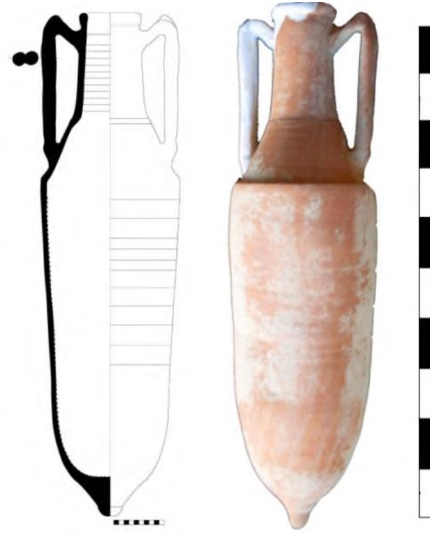
Hamur Yapısı: Bol mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Bir kulbu kırık olarak ele geçen amphora birleştirilmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindirik gövdesinde yivler mevcuttur. Tutamak biçiminde bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 2005, pl. 4.17; Şenol 2009, 43.

KAT.NO.3

Env. No: HYTL/KLTR11-82

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011.

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.118 m Yükseklik: 1.01 m Gövde Çapı: 0.2605 m

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Bir kulbu ve ağzının bir kısmı eksik olarak ele geçen amphora tümlenmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki dibine doğru daralan silindirik gövdesinde yivler mevcuttur.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 2005, pl. 4. 17; Moore 1995, Fig.10; Şenol 2009,43.

KAT.NO.4

Env. No: HYTL/KLTR11-84

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.12 m Yükseklik: 1.01 m Gövde Çapı: : 0. 2505 m

Hamur Rengi: 5 YR 7/6 Kırmızımsı sarı

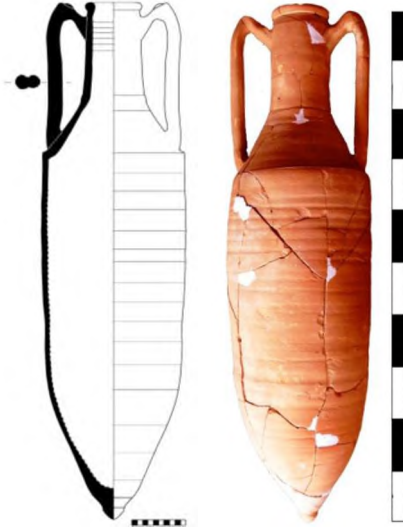
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 7 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesinde yivleri bulunan amphora tutamak biçiminde kısa bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Şenol 2009, 43.

KAT.NO.5

Etd. No: HYTL/KLTR11-95

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ IV. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 1.036 m   Ağız Çapı: 0.116 m   Gövde Çapı: 0.272 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/4 Açık kırmızımsı kahverengi

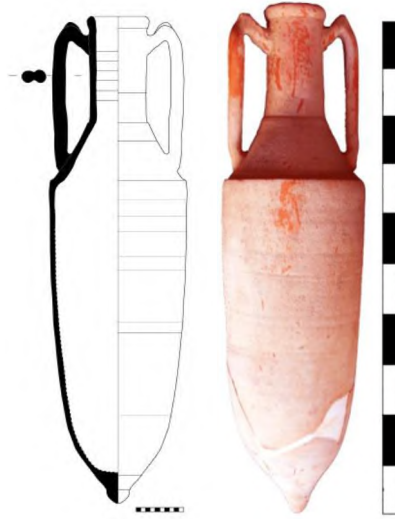
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 31 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki dibine doğru daralan silindirik bir gövdeye ve gövde üzerinde yivlere sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.17; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.; Moore 1995, Fig.10.10.

KAT.NO.6

Etd. No: HYTL/KLTR11-96

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 1.006 m   Ağız Çapı: 0.12 m   Gövde Çapı: 0.27 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı

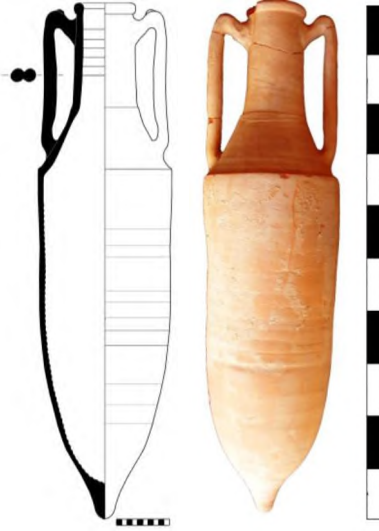
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 8 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki dibine doğru daralan silindirik ve üzeri yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Dangréaux-Desbat 1987, Fig. 2.2; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.; Moore 1995, Fig.10.10.

KAT.NO.7

Etd. No: HYTL/KLTR11-97

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 1.004 m   Ağız Çapı: 0.12 m   Gövde Çapı: 0.258 m

Hamur Rengi: 10 R 5/6 Kırmızı

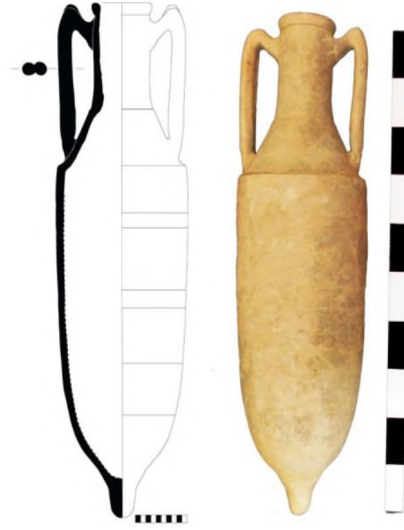
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 6 parça halinde ele geçen ve ağzının bir kısmı eksik olan amphora birleştirilmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki uzun ve sivri dibine doğru daralan silindirik ve yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Lemaître-Desbat vd. 1998, fig.7.1; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.8

Etd. No: HYTL/KLTR12-O2

Buluntu Yeri ve Yılı: B-2 AÇMASI/ I NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1004 m Yükseklik: 0.99 m Gövde Çapı: 0.2305 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 Kırmızı

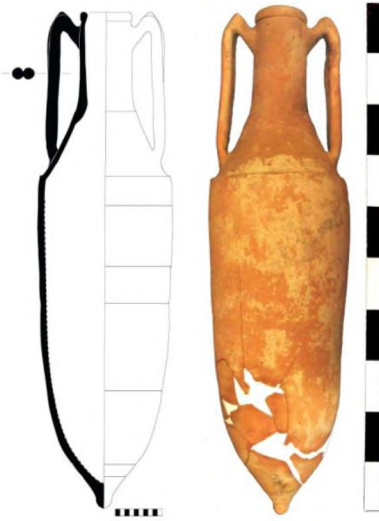
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Tamamı korunmuş halde ele geçen amphora bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Uzun, tutamak biçimindeki sivri dibine doğru daralan silindirik ve üzeri yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.17; Bezczyk 1998, fig. 5.4-5.; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.9

Etd. No: HYTL/KLTR12-O3

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ 4 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1002 m Yükseklik: 1.0603 m Gövde Çapı: 0.2605 m

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 Kırmızımsı sarı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

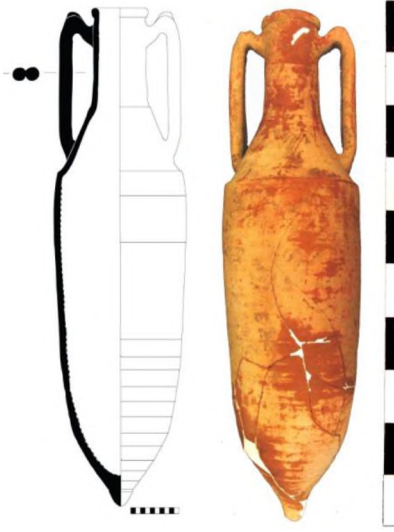
Tip: DR 2-4

Tanım: 9 parçadan oluşan amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Bilezik formulu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Uzun, tutamak biçimindeki sivri dibine doğru daralan silindirik ve üzeri yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.10

Etd. No: HYTL/KLTR12-O4

Buluntu Yeri ve Yılı: B-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1004 m Yükseklik: 1.0304 m Gövde Çapı: 0.2505 m

Hamur Rengi: 5 YR 6/8 Kırmızımsı sarı.

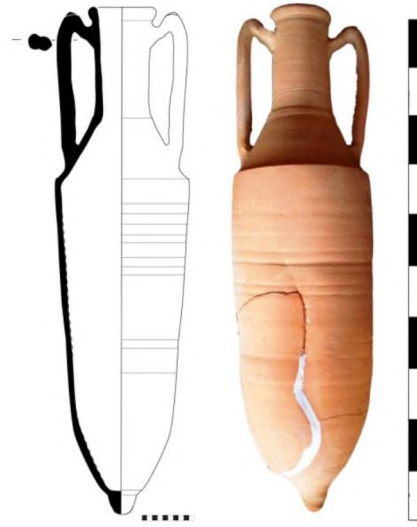
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 10 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki sivri dibe doğru daralan silindirik ve üzeri yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21; Moore 1995, Fig.10.10.

KAT.NO.11

Env. No: HYTL/KLTR11-79

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.122 m   Yükseklik: 1.01 m   Gövde Çapı: 0.26 m

Hamur Rengi: 5 YR 7/4 Pembe

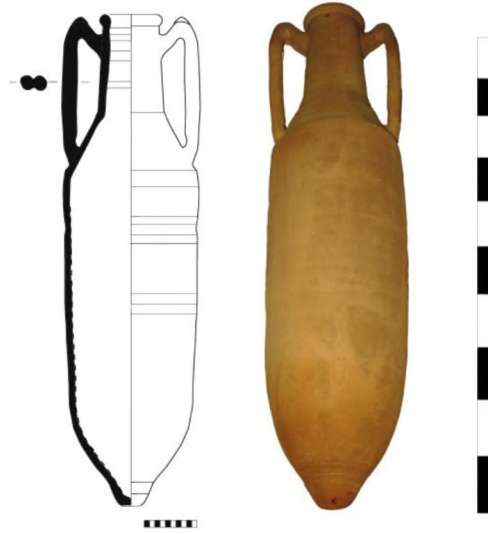
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 4 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra tutamak biçimindeki sivri dibine doğru daralan silindir biçimli gövdesinde yivler mevcuttur.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 2005, pl. 4.20; Şenol 2009, 43.

KAT.NO.12

Env. No: HYTL/KLTR11-14

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ 3. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.124 m Yükseklik: 1 m Gövde Çapı: 0.265 m

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/3 Açık kahverengi

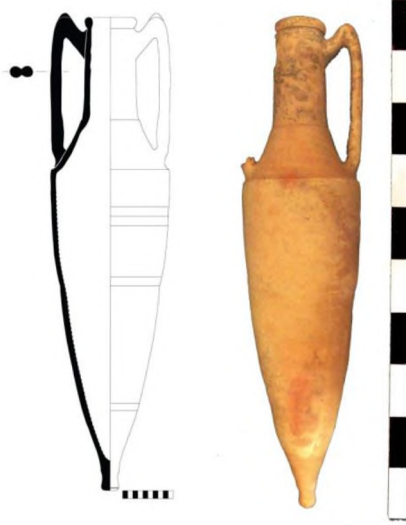
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Tam olarak ele geçen amphoranın dibinde yoğun bir aşınma görülmektedir. Bilezik formulu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan gövdesinde yivler mevcuttur. Tutamak biçiminde sivri bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, pl. 4.17; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.13

Etd. No: HYTL/KLTR12-O1

Buluntu Yeri ve Yılı: D-4 AÇMASI/ I. SEVİYE, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1203 m   Yükseklik:0.96 m   Gövde Çapı: 0.2505 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı.

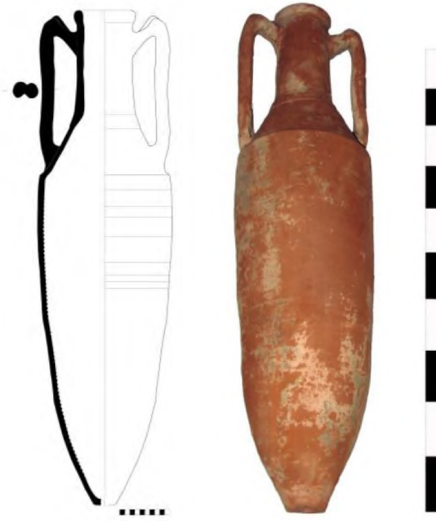
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4.

Tanım: Tek kulbu kırık olarak ele geçen amphora bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki uzun ve sivri dibe doğru daralan konik ve üzeri yivli bir gövdeye sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Moore 1995, Fig.12.c.

KAT.NO.14

Env. No: HYTL/KLTR11-16

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı:0.119 m Yükseklik: 1,01 m Gövde Çapı: 0.265 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı

Hamur Yapısı: Kum ve taşçık katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Dibi kırık olarak ele geçen amphora bilezik formulu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindirik gövdesinde yivleri bulunmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.15

Env. No: HYTL/KLTR11-78

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.115 m   Yükseklik: 1 m   Gövde Çapı: 0.26 m

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 Kırmızımsı sarı

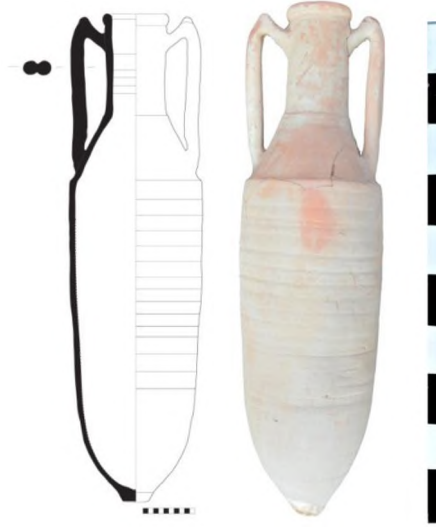
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Dibinin bir kısmı kırık olarak ele geçen amphora birleştirilmiştir. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindirik gövdesinde yivleri bulunan amphora, ucu düzleştirilmiş, tutamak biçiminde bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig. 16; Bezczy 2005, pl. 4.20; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4; Laubenheimer 1998, fig.2.5; Lemaître 1995, fig. 1.2; Manconi 1989, Tav.III.21.; Maza- Saison vd. 2002, fig. 5.2a

KAT.NO.16

Env. No: HYTL/KLTR11-83

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1203 m   Yükseklik: 0.96 m   Gövde Çapı: 0.2505 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 Kırmızı

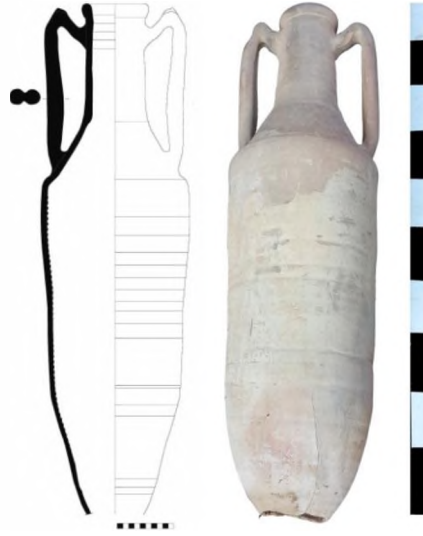
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 6 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Dibinin bir kısmı kırıktır. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki dibine doğru daralan silindirik gövdesinde yivler mevcuttur.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig .4.; Lemaître 1995, fig. 1.2; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.17

Env. No: HYTL/KLTR11-81

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011.

Ölçüleri: Ağız Çapı:0.115 m   Yükseklik:0.91 m   Gövde Çapı: 0.2605 m

Hamur Rengi: 5 YR 7/6 Kırmızımsı Sarı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

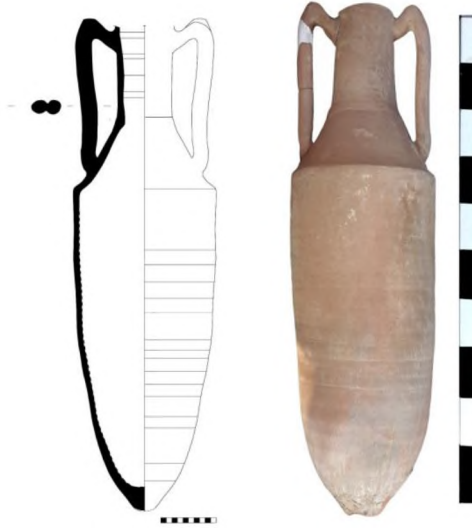
Tip: DR 2-4.

Tanım: 2 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Dibi kırıktır. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindirik gövdesinde yivler mevcuttur.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Lemaître 1995, fig. 1.2; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.18

Env. No: HYTL/KLTR11-80

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik:1 m Gövde Çapı: 0.2605 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı kahverengi

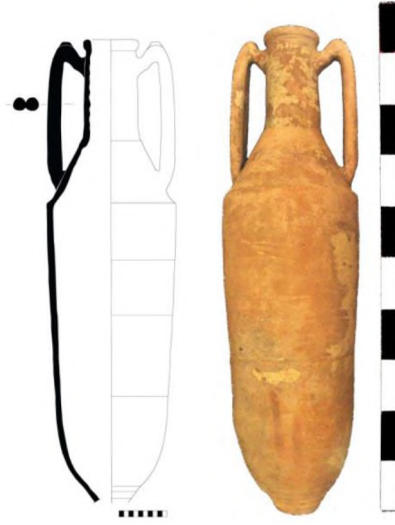
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 3 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Ağzı ve dibi eksiktir. Uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesinde yivleri bulunmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, pl. 4.20; Dangréaux- Desbat 1987, Fig. 2.2; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.19

Etd. No: HYTL/KLTR12-O5

Buluntu Yeri ve Yılı: C-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.0905 m Yükseklik: 0.9605 m Gövde Çapı: 0.2405 m

Hamur Rengi: 5 YR 5/4 Kırmızımsı Kahverengi.

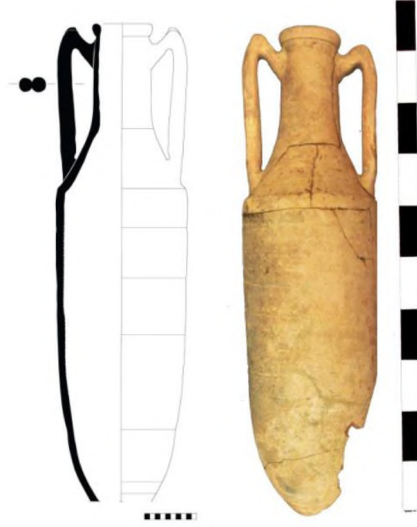
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Dibi kırık olarak ele geçmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli amphoranın gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.20

Etd. No: HYTL/KLTR12-O6

Buluntu Yeri ve Yılı: D-4 AÇMASI/ 1. SEVİYE, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1002 m   Yükseklik: 0.9105 m   Gövde Çapı: 0.2404 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 Açık kırmızımsı kahverengi.

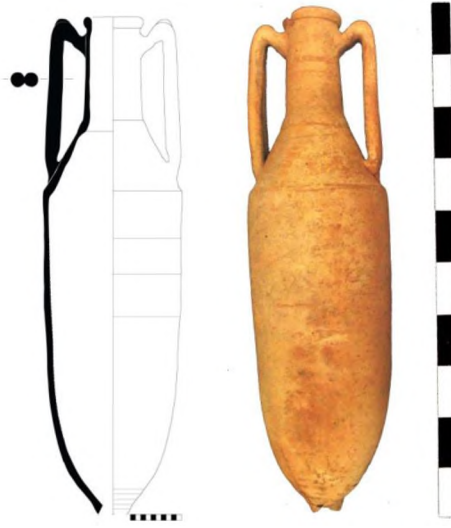
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 12 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Gövdesinin bir kısmı ve dibii eksiktir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindirik biçimli gövdesinde yivler bulunmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Lemaître 1995, fig. 1.2; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.21

Etd. No: HYTL/KLTR12-O7

Buluntu Yeri ve Yılı: B-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1003 m   Yükseklik: 0.97 m   Gövde Çapı: 0.2505 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı

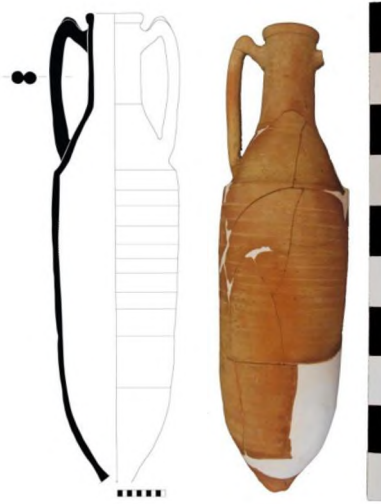
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Ağızının bir kısmı ve dibi kırık olarak ele geçmiştir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.22

Env. No: HYTL/KLTR12-26

Buluntu Yeri ve Yılı: B-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1006 m   Yükseklik: 0.98 m   Gövde Çapı: 0.2408 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı

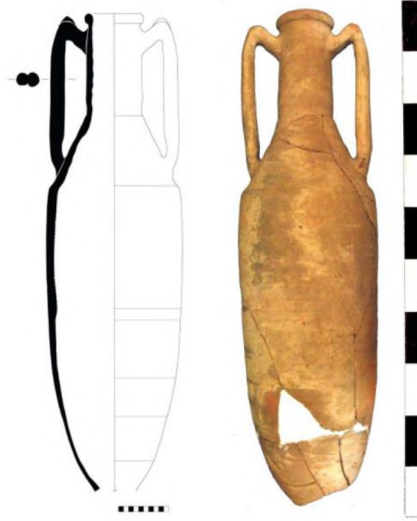
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 17 parça halinde ele geçen amphora birleştirilerek tümlenmiştir. Kulbunun biri, gövdesinin ve dibinin bir kısmı eksiktir. Bilezik formulu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 1998, fig.5; Bezczyk 2005, Pl. 4.17; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R. 21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.23

Env. No: HYTL/KLTR12-O8

Buluntu Yeri ve Yılı: C-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1003 m   Yükseklik: 0.9505 m   Gövde Çapı: 0.2307 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı

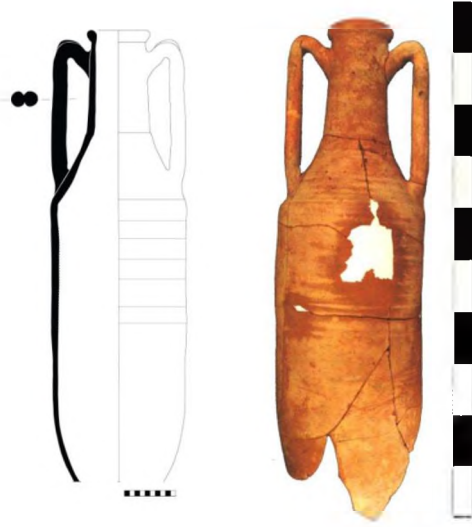
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 17 parça halinde ele geçen amphoranın gövdesinin bir kısmı ve dibi eksiktir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindirik biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.24

Env. No: HYTL/KLTR12-O9

Buluntu Yeri ve Yılı: D-4 AÇMASI/ 2. SEVİYE, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1003 m   Yükseklik: 0.8705 m   Gövde Çapı: 0.2408 m

Hamur Rengi: 5 YR 7/8 Kırmızımsı sarı

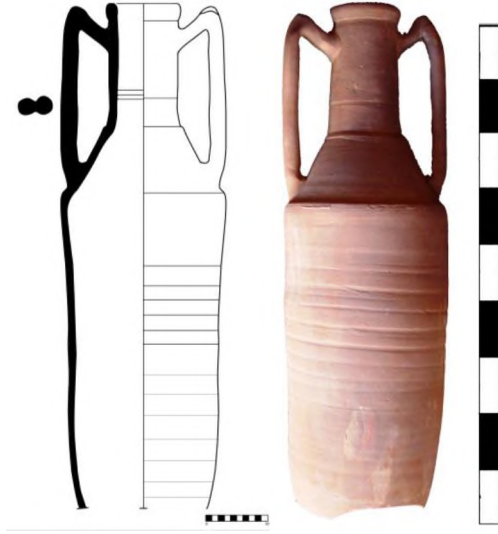
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 15 parça halinde ele geçen amphoranın gövdesinin bir kısmı ve dibi eksiktir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R. 21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.25

Etd. No: HYTL/KLTR11-94

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0. 821 m   Ağız Çapı: 0. 118 m   Gövde Çapı: 0.266 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4.

Tanım: Gövdesinin bir kısmı ve dibi eksik olan amphora, bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 1998, fig.5, Bezczy 2005, Pl. 4.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.26

Etd. No: HYTL/KLTR11-98

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.734 m   Ağız Çapı: 0.12 m   Gövde Çapı: 0.254 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 Açık kırmızı

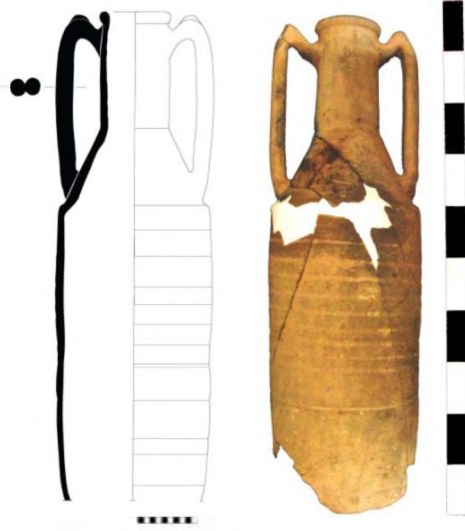
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4.

Tanım: 3 parça halinde ele geçen amphoranın gövdesinin bir kısmı ve dibi eksiktir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.20; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.27

Env. No: HYTL/KLTR12-10

Buluntu Yeri ve Yılı: C-2 AÇMASI/ I NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1002 m Yükseklik: 0.85 m Gövde Çapı: 0.2505 m

Hamur Rengi: 10 YR 5/4 Sarımsı kahverengi

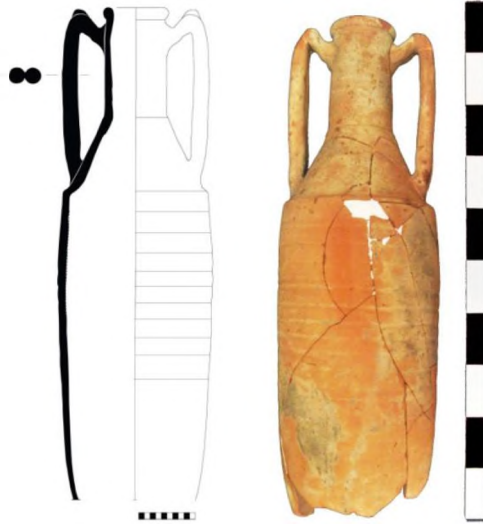
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 14 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Gövdesinin bir kısmı ve dibi eksiktir. Bilezik formu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczyk 1987, fig.16.45; Bezczyk 2005, Pl. 4.20; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.28

Env. No: HYTL/KLTR12-11

Buluntu Yeri ve Yılı: C-2 AÇMASI/ I NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı:0.1002 m Yükseklik: 0.8705 m Gövde Çapı: 0.2405 m

Hamur Rengi: 5 YR 7/8 Kırmızımsı sarı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 18 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Gövdesinin bir kısmı ve dibi eksiktir. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 1998, fig.5; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R 21.; Empereur-Picon 1989, Fig. 2; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.29

Env. No: HYTL/KLTR12-25

Buluntu Yeri ve Yılı: B-2 AÇMASI/ 1 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1002 m   Yükseklik: 0.8705 m   Gövde Çapı: 0.2405 m

Hamur Rengi: 2.5. YR 6/8 Açık kırmızı

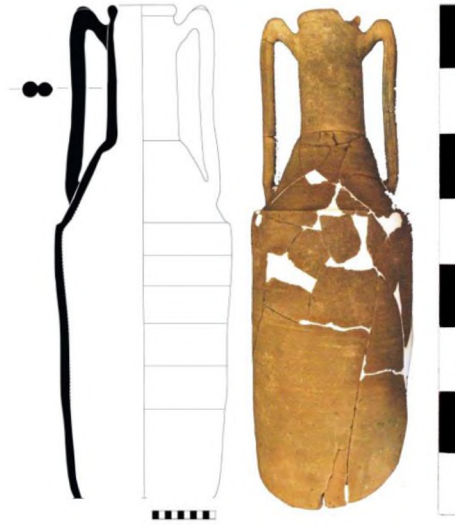
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: Gövdesinin bir kısmı ve dibi eksik olarak ele geçen amphora bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.30

Env. No: HYTL/KLTR12-27

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ 4 NO'LU AMPHORA GRUBU, 2012

Ölçüleri: Ağız Çapı: 0.1002 m Yükseklik: 0.7805 m Gövde Çapı: 0.2605 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı

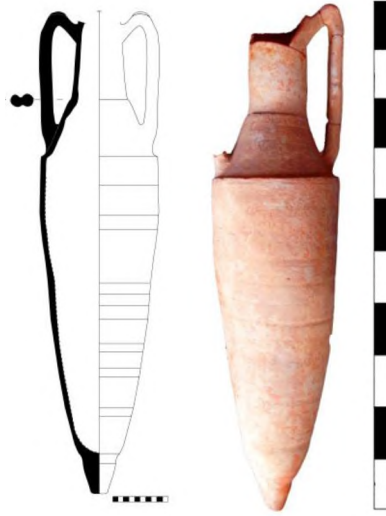
Hamur Yapısı: Kum, taşçık ve mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 27 parça halinde ele geçen amphoranın ağzının ve gövdesinin bir kısmı ile dibi eksiktir. Bilezik formlu, dışa çekik ağız kenarına, uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Dibe doğru daralan silindir biçimli gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Bezczy 2005, Pl. 4.17; Castanyer-Sanmarti vd. 1993, fig.17; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R. 21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.31

Etd. No: HYTL/KLTR11-91

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.922 m   Gövde Çapı: 0.218 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı

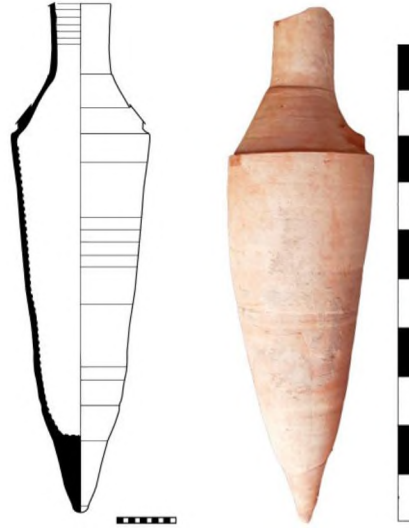
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

Tanım: 5 parça halinde ele geçen amphora birleştirilmiştir. Bir kulbu ve ağzı eksik olan amphora uzun ve silindirik bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Boyundan omuza bağlanan dikey ikiz kulpları bulunmaktadır. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan konik gövdesinde yivleri bulunan amphora tutamak biçiminde kısa sivri bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R. 21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21.

KAT.NO.32

Etd. No: HYTL/KLTR11-88

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ IV. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.902 m   Gövde Çapı: 0.245 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 Açık kırmızı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4

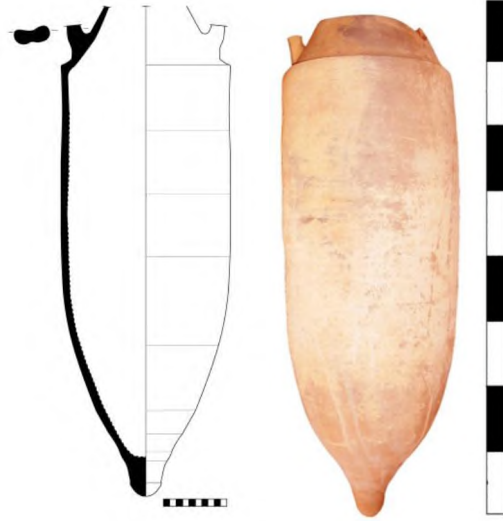
Tanım: Ağız ve kulpları kırık olarak ele geçen amphora ince, uzun, silindirik ve iç yüzü yivli bir boyna, dar bir omuza, boyun-omuz ve omuz-gövde geçişinde iki keskin yive sahiptir. Omuzda genişledikten sonra dibe doğru daralan konik gövdesinde yivleri bulunan amphora tutamak biçiminde sivri bir dibe sahiptir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21

KAT.NO.33**Etd. No:** HYTL/KLTR11-92**Buluntu Yeri ve Yılı:** D-2 AÇMASI/III. SEVİYE, 2011**Ölçüleri:** Yükseklik: 0.772 m   Gövde Çapı: 0.272 m**Hamur Rengi:** 2.5 YR 6/8 Açık kırmızı**Hamur Yapısı:** Kum, taşçık, mika katkılı**Tip:** DR 2-4**Tanım:** Ağız, boyun ve kulpları kırık olan amphora dip ve gövdeden oluşmaktadır. Yivli silindirik gövdesi tutamak biçimindeki dibine doğru daralmaktadır.**Tarih:** MS 1. yy sonları**Benzerleri:** Moore 1995, Fig.10.10.

KAT.NO.34

Etd. No: HYTL/KLTR11-99

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0. 774 m   Gövde Çapı: 0.262 m

Hamur Rengi:2.5 YR 5/6 Kırmızı

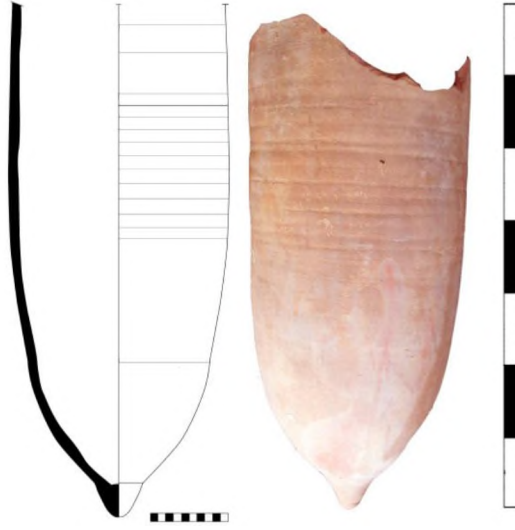
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4.

Tanım: Ağız, boyun ve kulplarının büyük kısmı eksik olan amphora dip ve gövdeden oluşmaktadır. Omuz gövde geçişinde keskin bir yiv bulunmaktadır. Tutamak biçimindeki sivri dibine doğru daralan silindirik gövdesi yivlidir.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Bezczy 1987, fig.16.45; Desbat-Martin-Kilchner 1989, pl. 2.1.; Doğer 1991, R.21.; Facchini 1989, fig 4.; Manconi 1989, Tav.III.21; Moore 1995, Fig.10.10.

KAT.NO.35

Etd. No: HYTL/KLTR11-90

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.652 m   Gövde Çapı: 0. 245 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 Kırmızımsı kahverengi

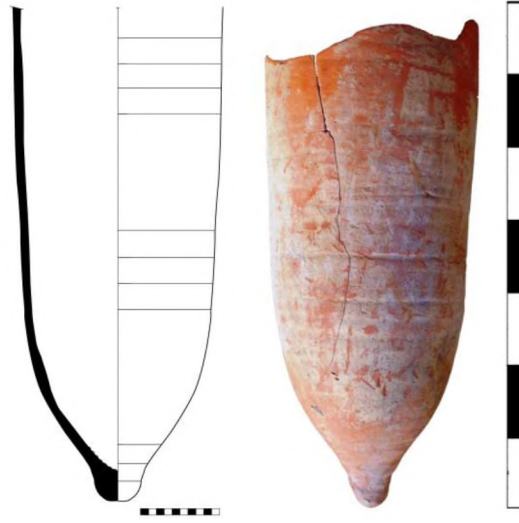
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4?

Tanım: Dip ve gövdeden oluşan amphoranın ağız, boyun ve kulpları eksiktir. Yivli silindirik gövdesi tutamak biçimindeki dibine doğru daralmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Şenol 2009, 43.

KAT.NO.36

Etd. No: HYTL/KLTR11-93

Buluntu Yeri ve Yılı: D-2 AÇMASI/III. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.632 m   Gövde Çapı: 0.266 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık kırmızı

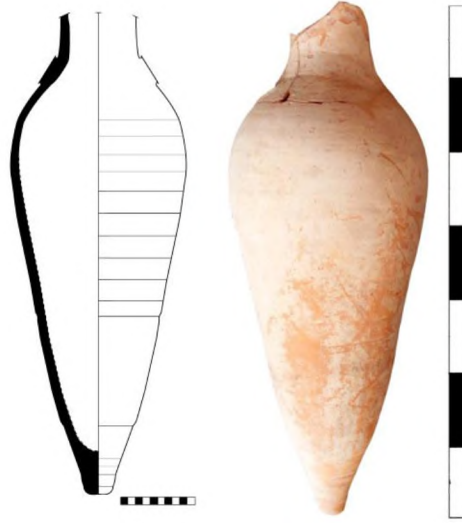
Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

Tip: DR 2-4?

Tanım: Dip ve gövdeden oluşan amphoranın ağız, boyun ve kulpları eksiktir. Yivli silindirik gövdesi tutamak biçimindeki dibine doğru daralmaktadır.

Tarih: MS 1. yy sonları

Benzerleri: Moore 1995, Fig.22.

KAT.NO.37

Etd. No: HYTL/KLTR11-89

Buluntu Yeri ve Yılı: C-4 AÇMASI/ IV. SEVİYE, 2011

Ölçüleri: Yükseklik: 0.662 m   Gövde Çapı: 0.24 m

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 Açık Kırmızı

Hamur Yapısı: Kum, taşçık, mika katkılı

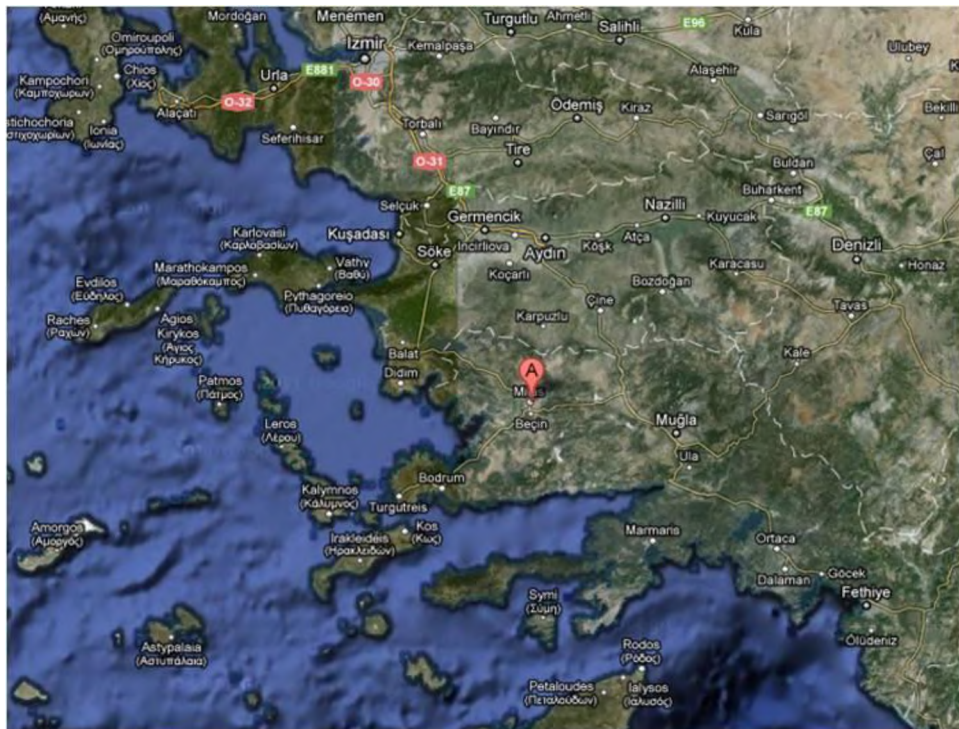
Tip: Geç Rhodos?

Tanım: Ağız ve kulpları kırık olan amphora ince bir boyna, yuvarlak omuzlara, tutamak biçiminde sivri bir dibe sahiptir. Dibe doğru daralan konik biçimli gövdesinde yivler mevcuttur.

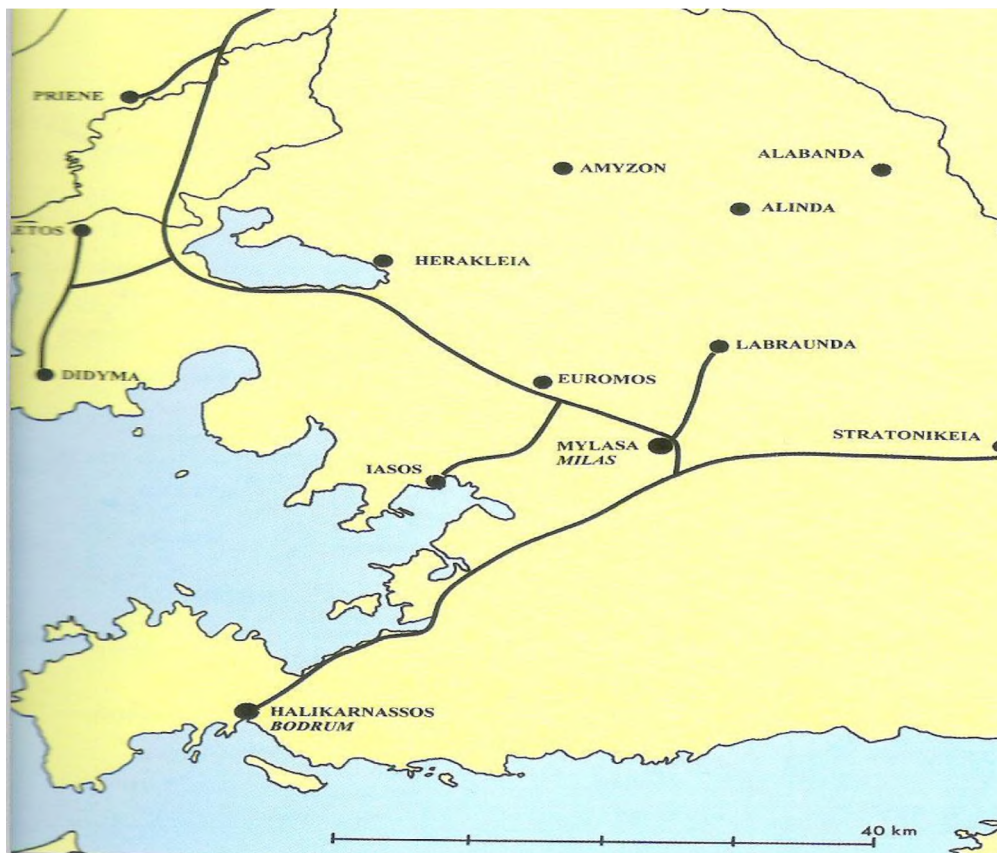
Tarih: MS 1. yy

Benzerleri: Alpözen 1975, lev. 2.5; Peacock 1977, Fig. 31 ; Şenol 2003, s.30.

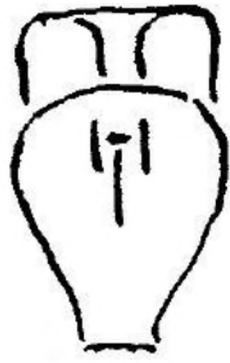
LEVHALAR

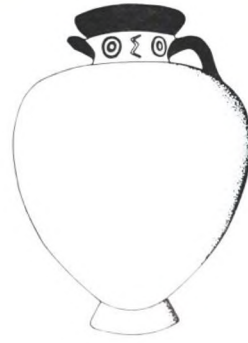
Harita 1

Harita 2

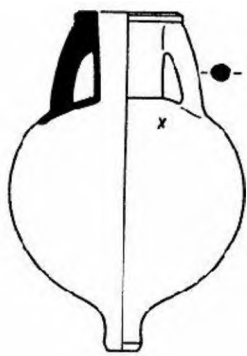
Resim 1

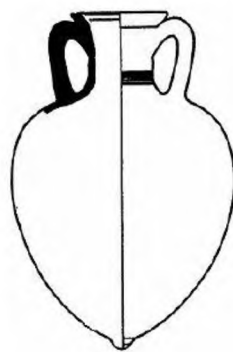
Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

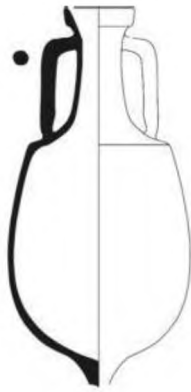
Resim 7

Resim 8

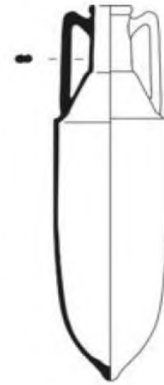
Resim 9

Resim 10

Resim 11

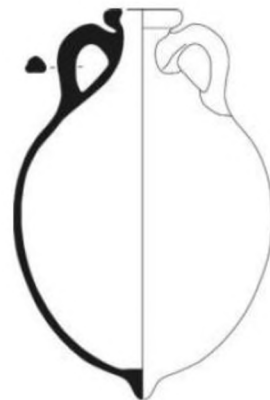
Resim 12

Resim 13

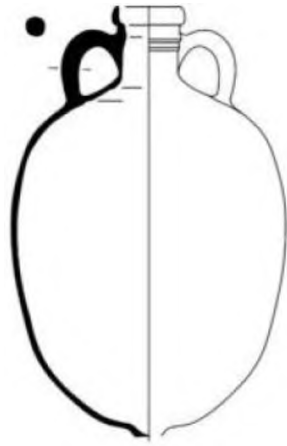

Resim 14

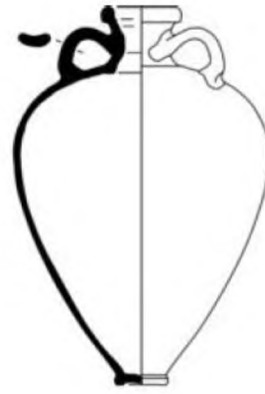

Resim 15

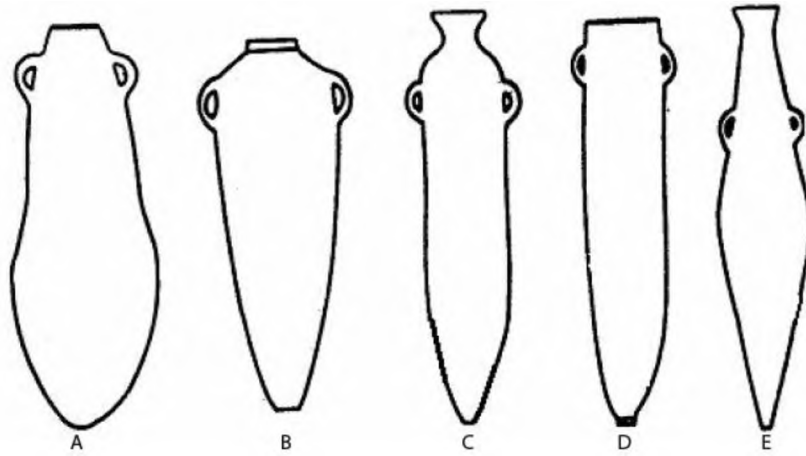

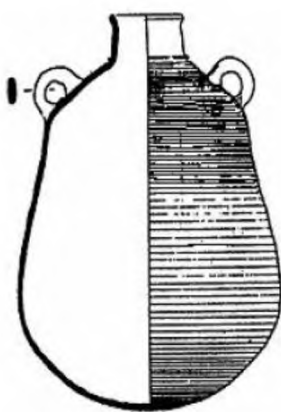
Resim 16

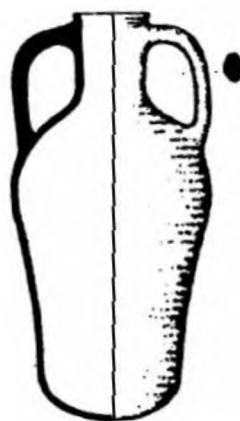
Resim 17

Resim 18

Resim 19

Resim 20

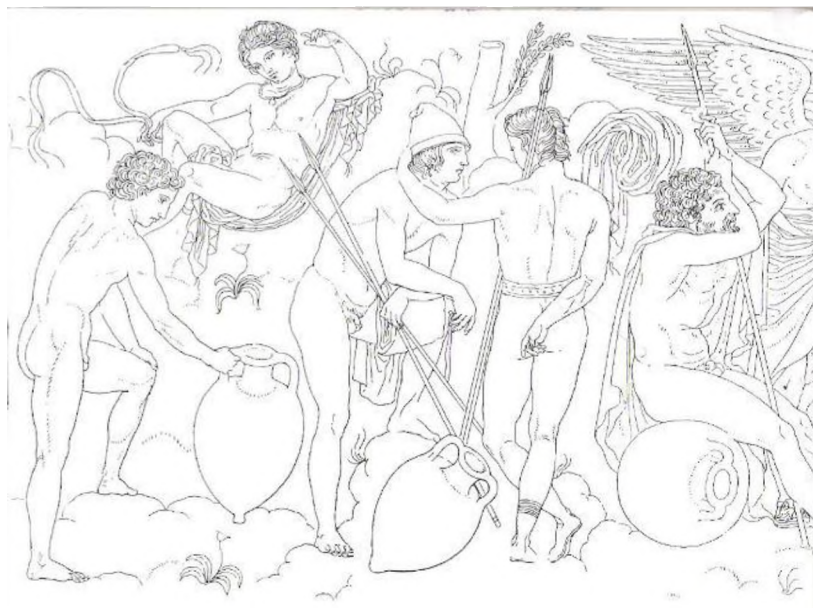
Resim 21

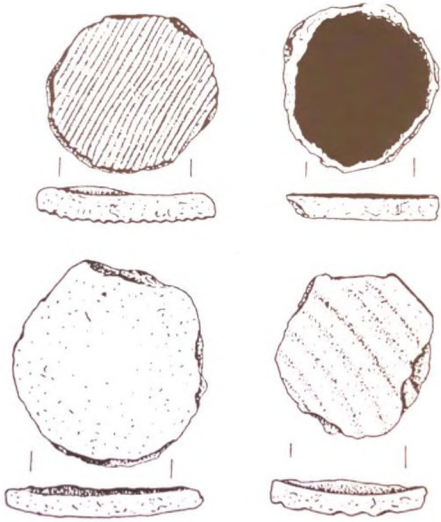
Resim 22

Resim 23

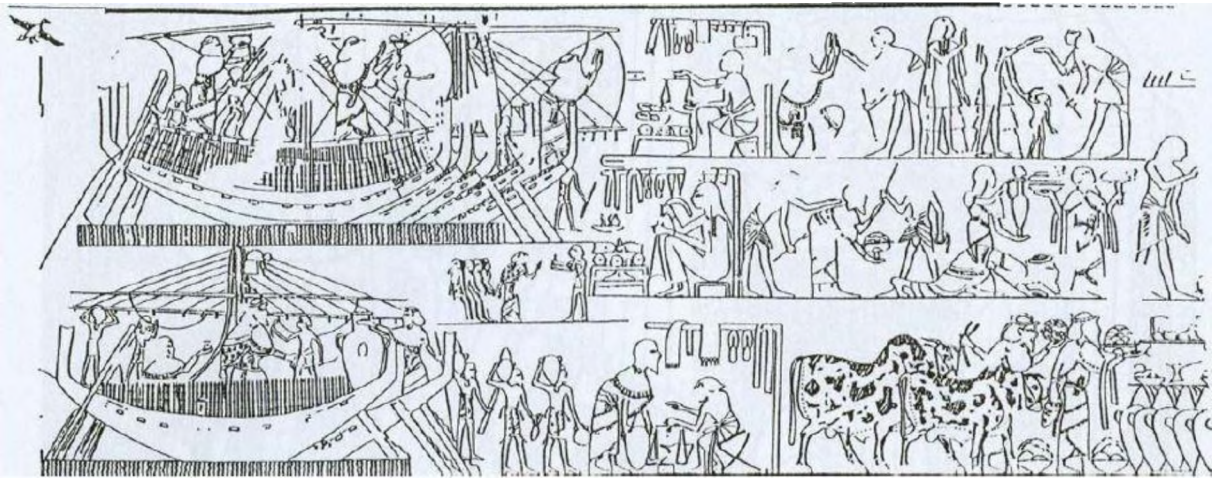
Resim 24

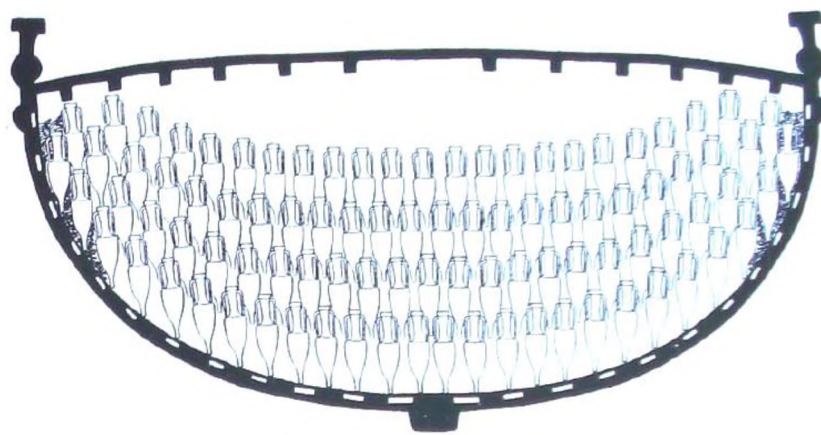
Resim 25

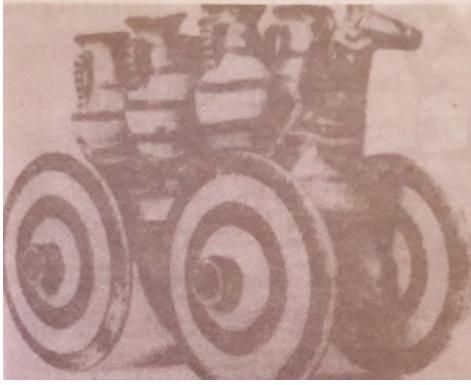
Resim 26

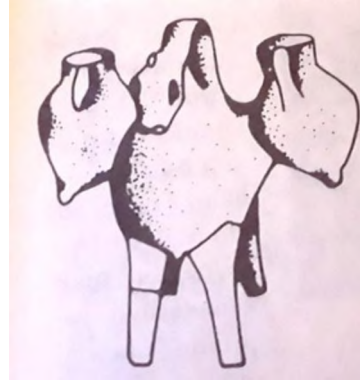
Resim 27

Resim 28

Resim 29

Resim 30

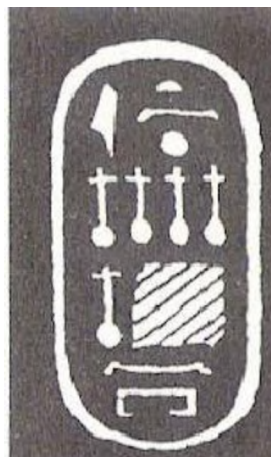
Resim 31

Resim 32

Resim 33

Resim 34

Resim 35

Resim 36

Resim 37

Resim 38

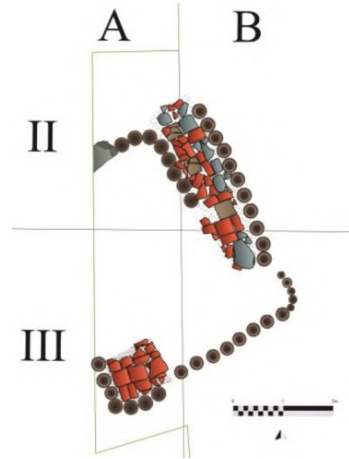
Resim 39

Resim 40

Resim 41

Resim 44

Resim 43

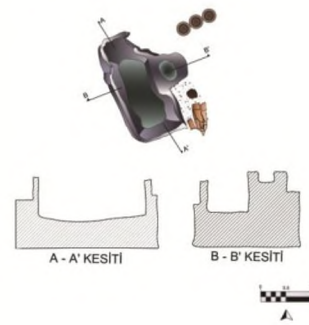

Resim 44

Resim 45

539 ADA/ 58 PARSEL
KİL HAVUZU
PLAN/ KESİT ÇİZİMİ

Resim 46

Resim 47

Resim 48

Resim 49

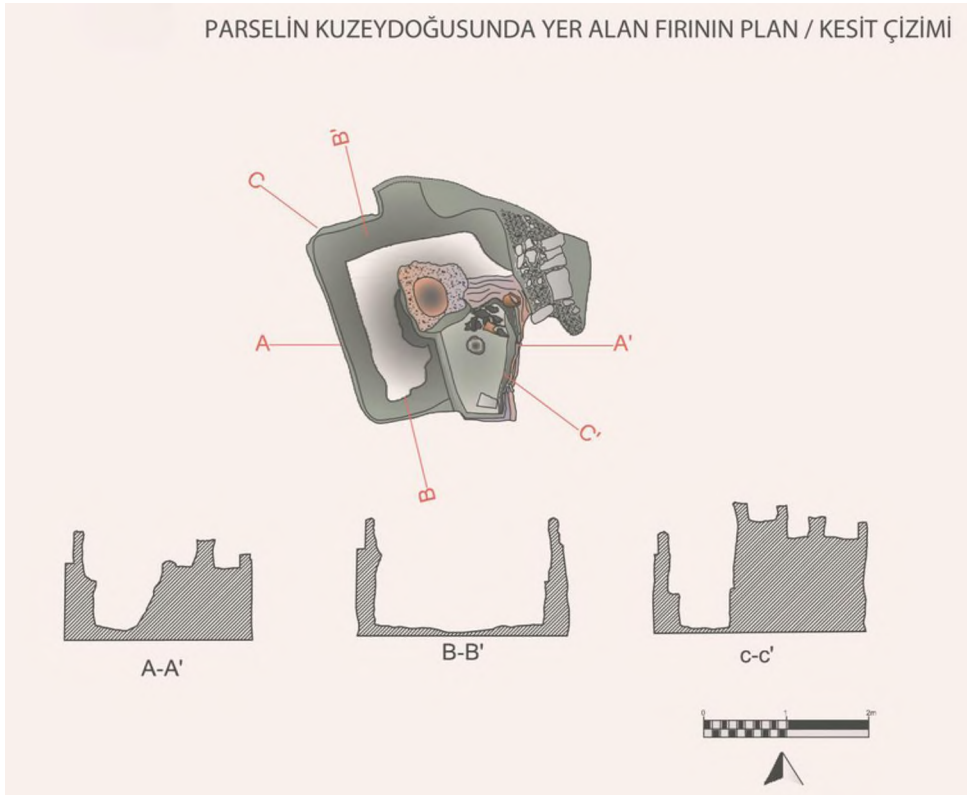
Resim 50

Resim 51

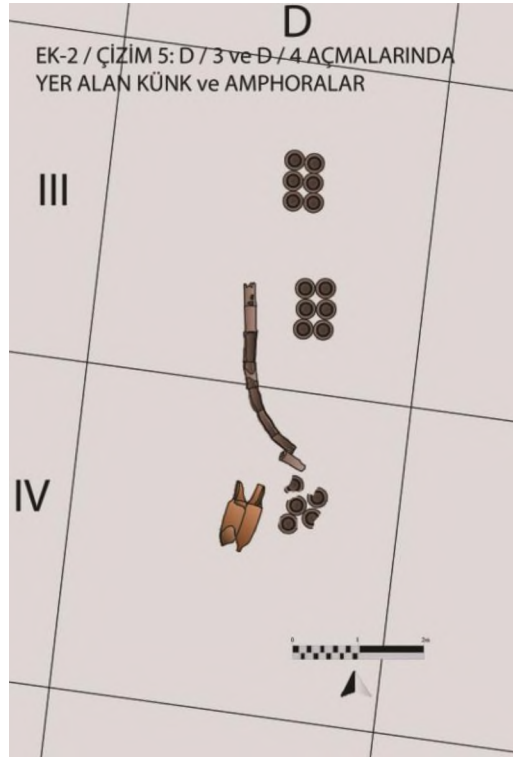
Resim 52

Resim 53

Resim 54

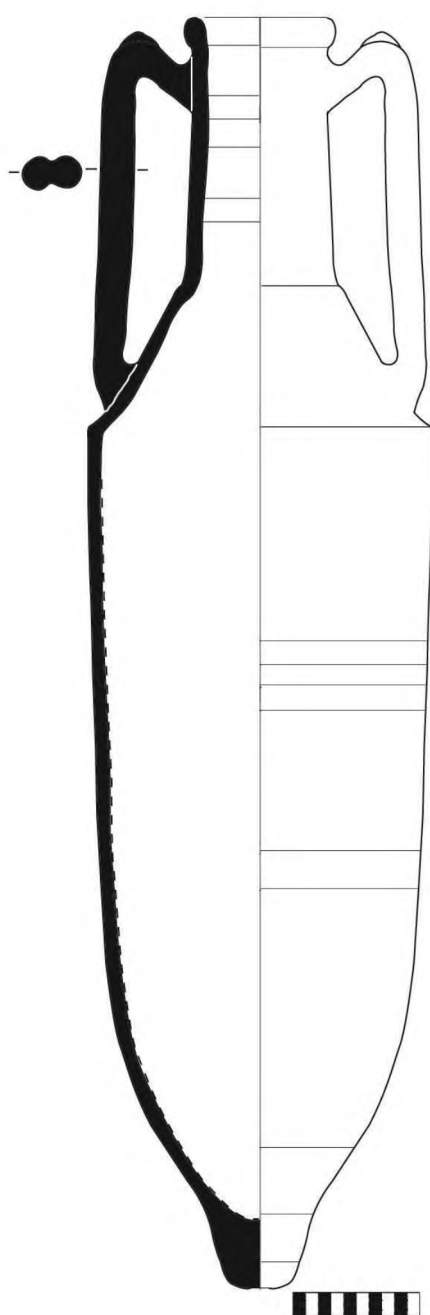

Resim 55

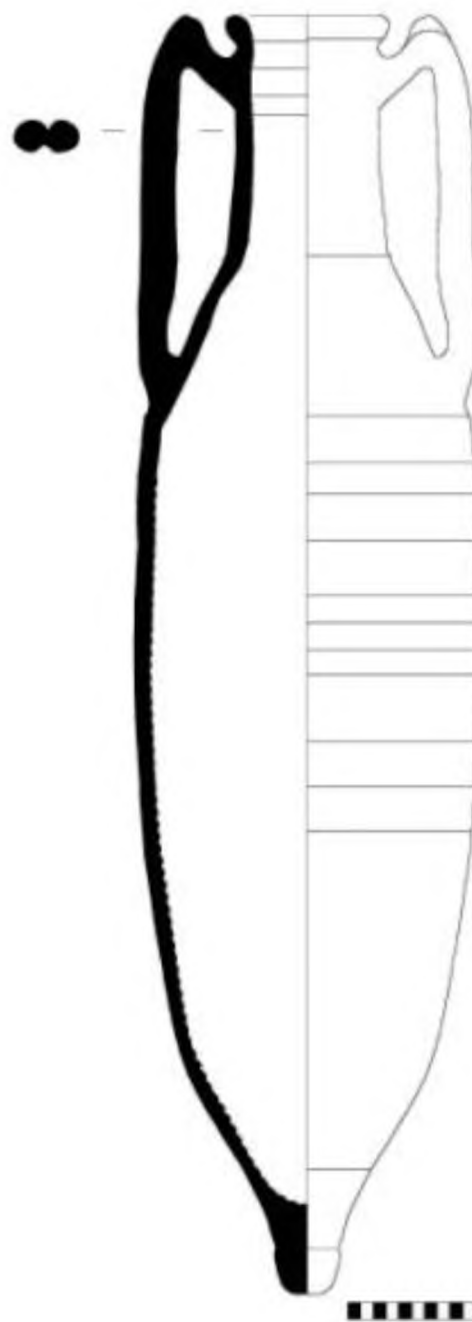

Resim 56

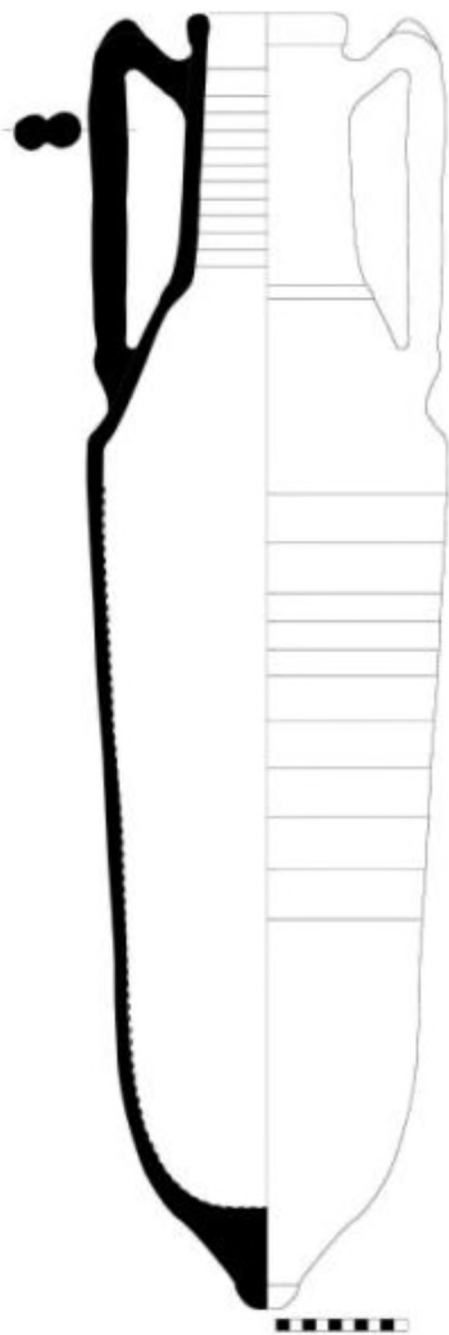
**EK- MYLASA'DAKİ ANTİK ÇAĞ SERAMİK ATÖLYESİNDEN ELE GEÇEN
TİCARİ AMPHORALARIN ÇİZİMLERİ**

KAT. NO. 1

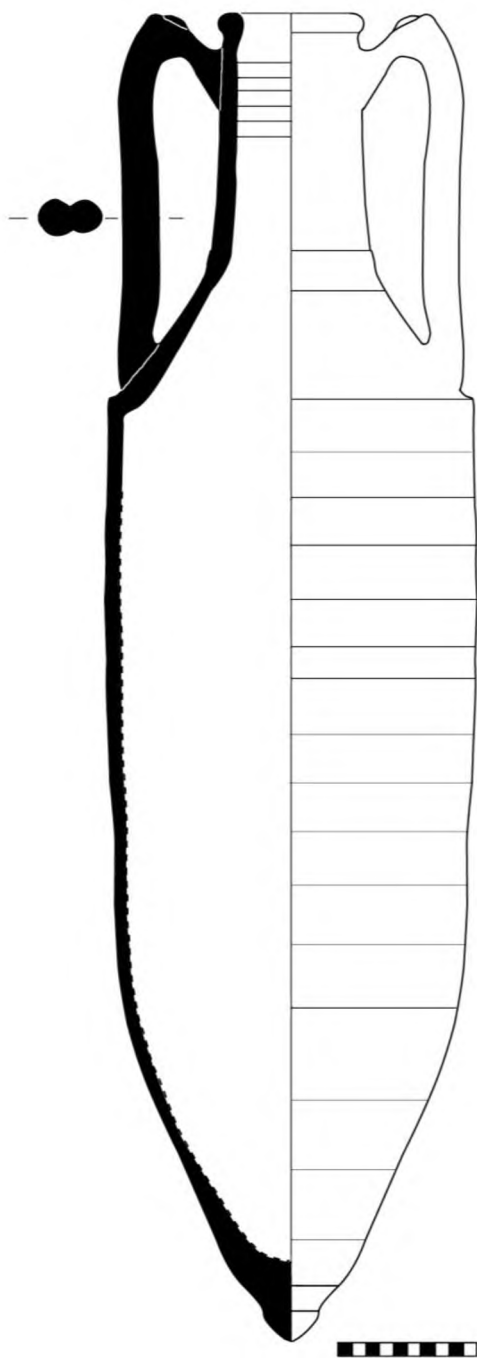
KAT. NO. 2

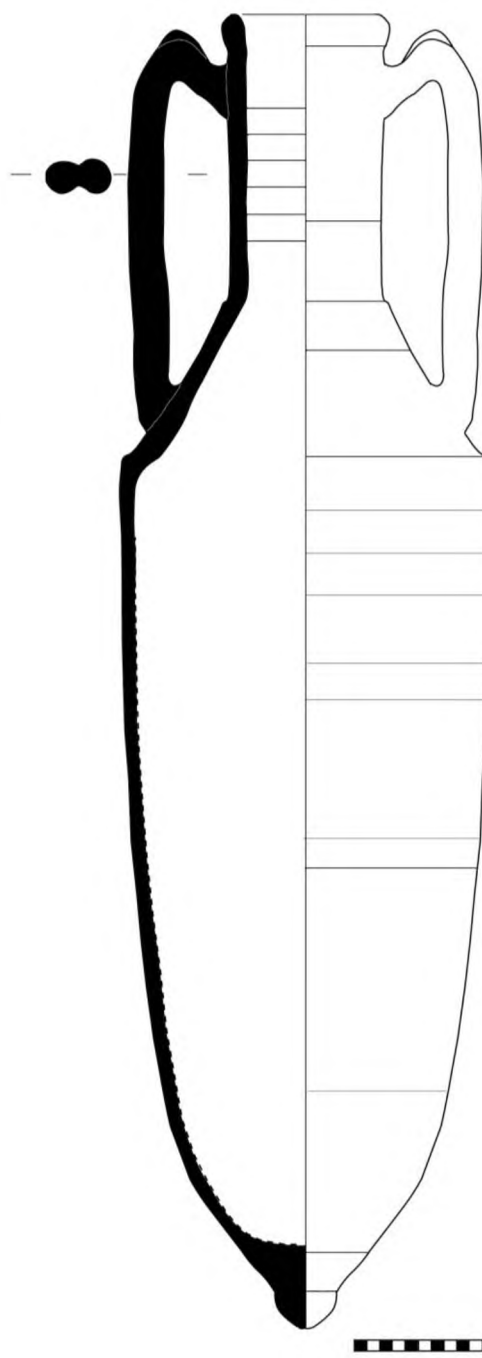
KAT. NO 3

KAT. NO. 4

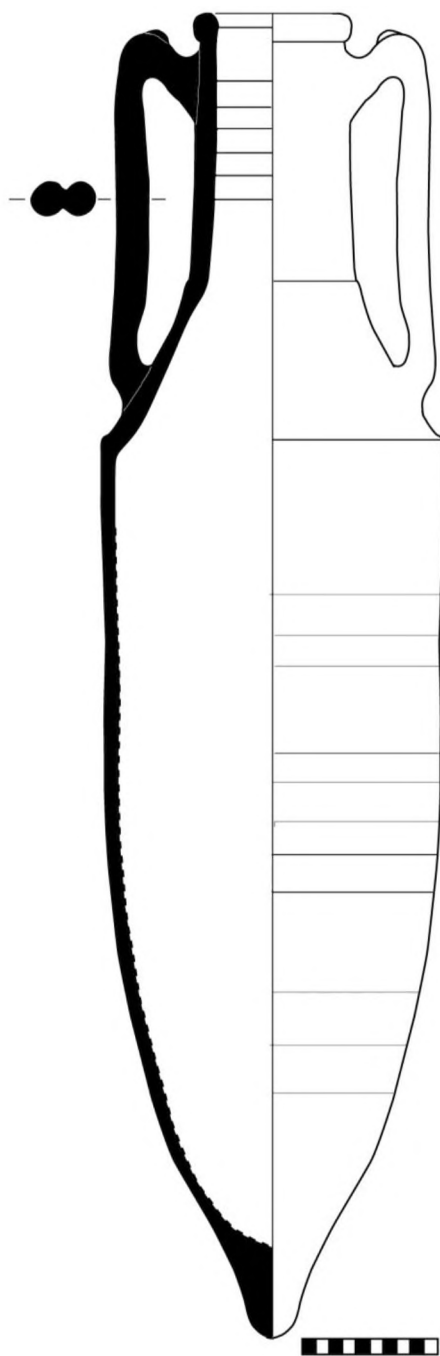

KAT. NO.5

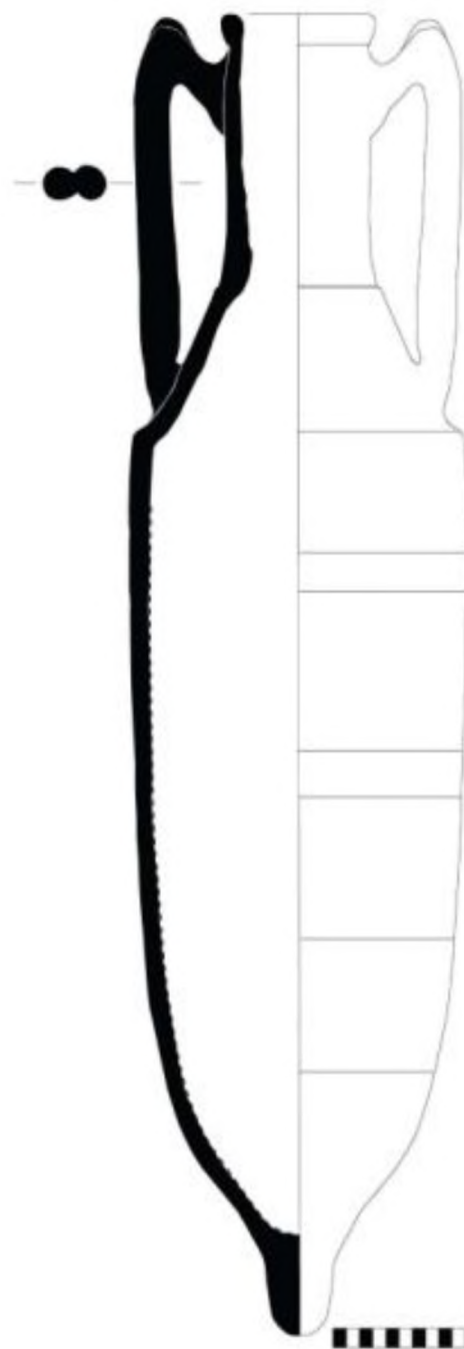

KAT. NO.6

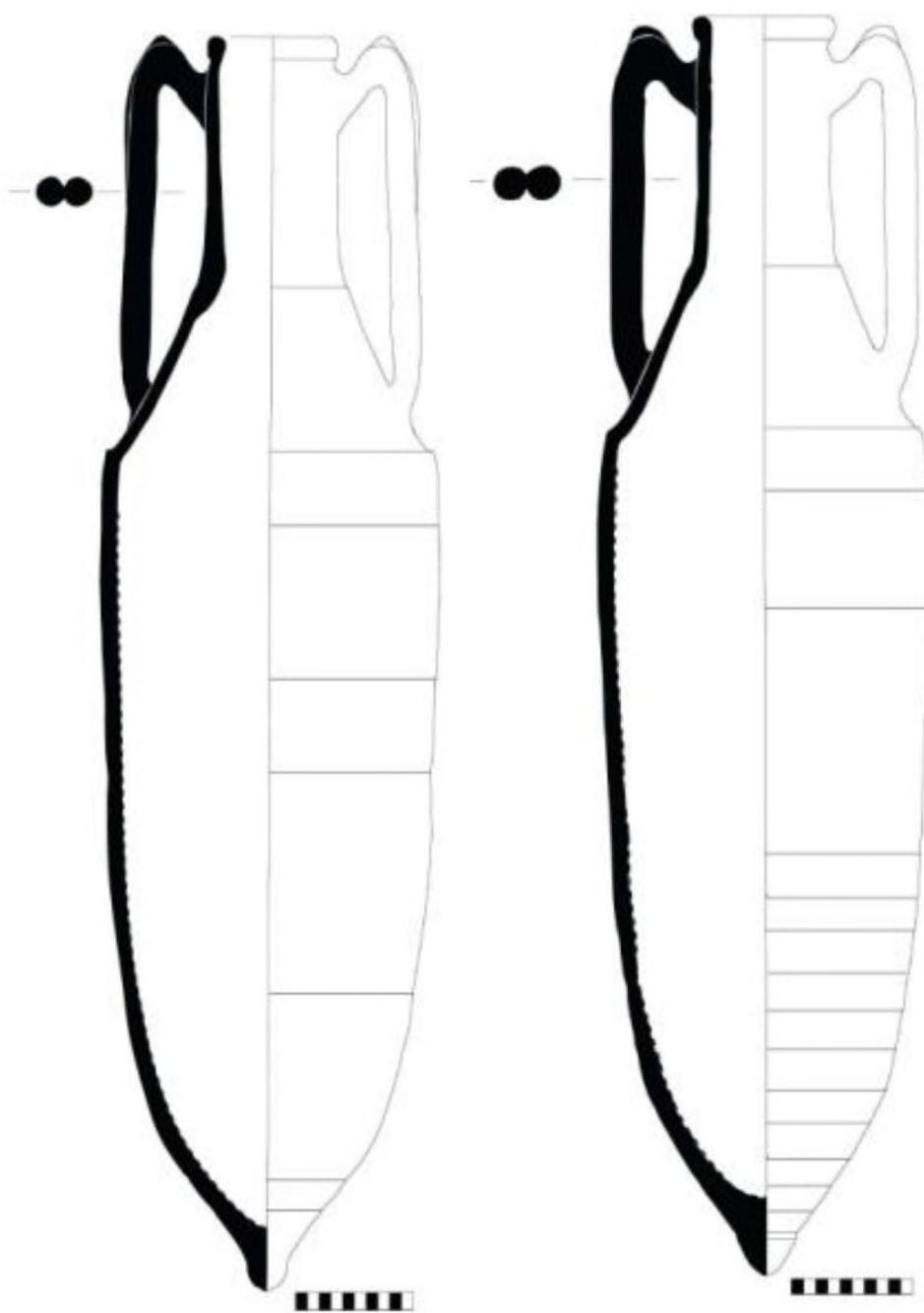

KAT. NO. 7

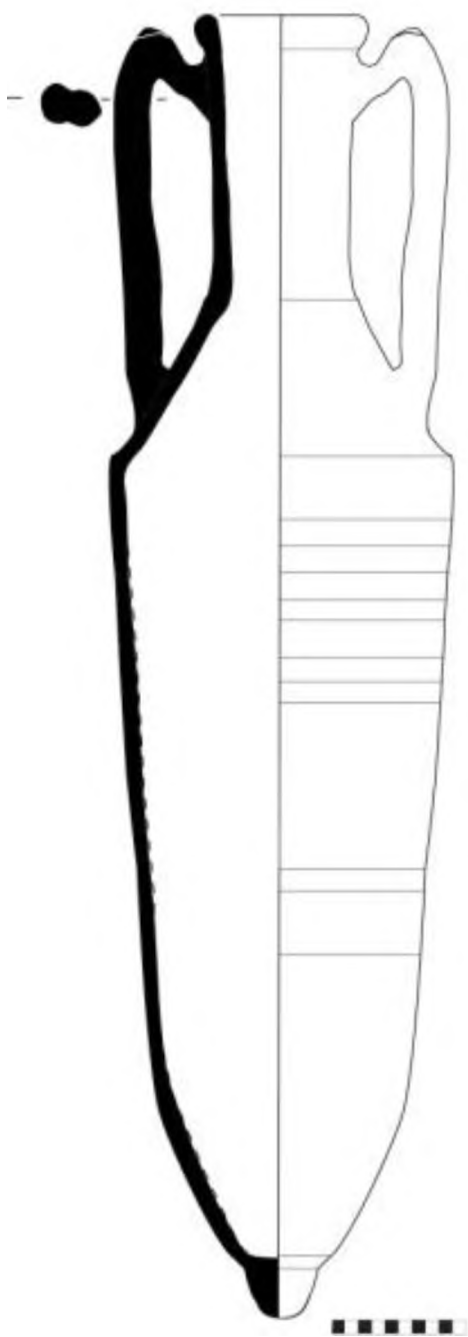

KAT. NO. 8

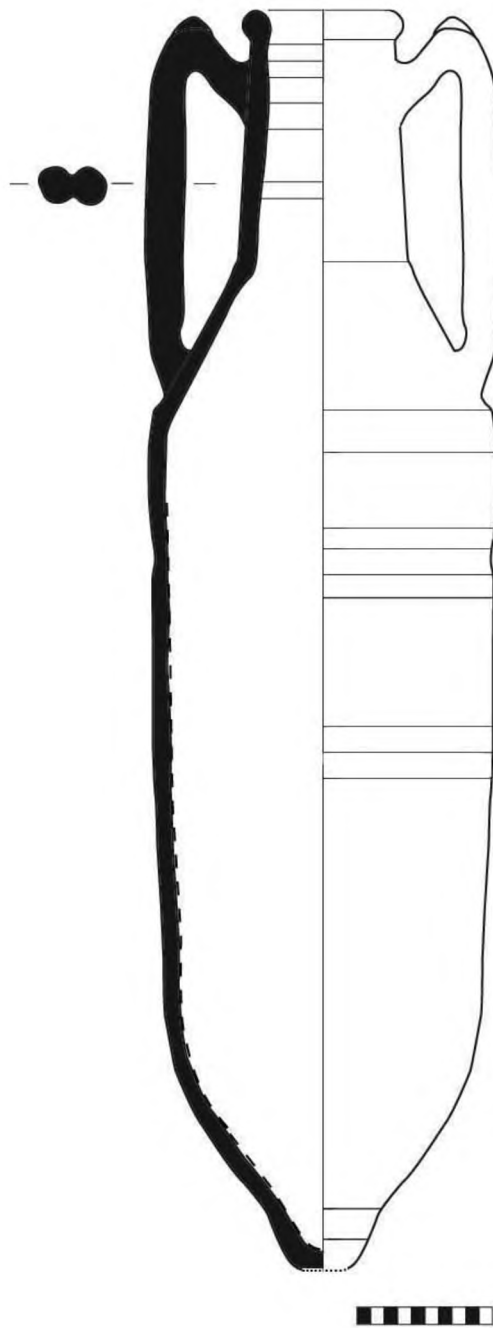

KAT. NO. 9

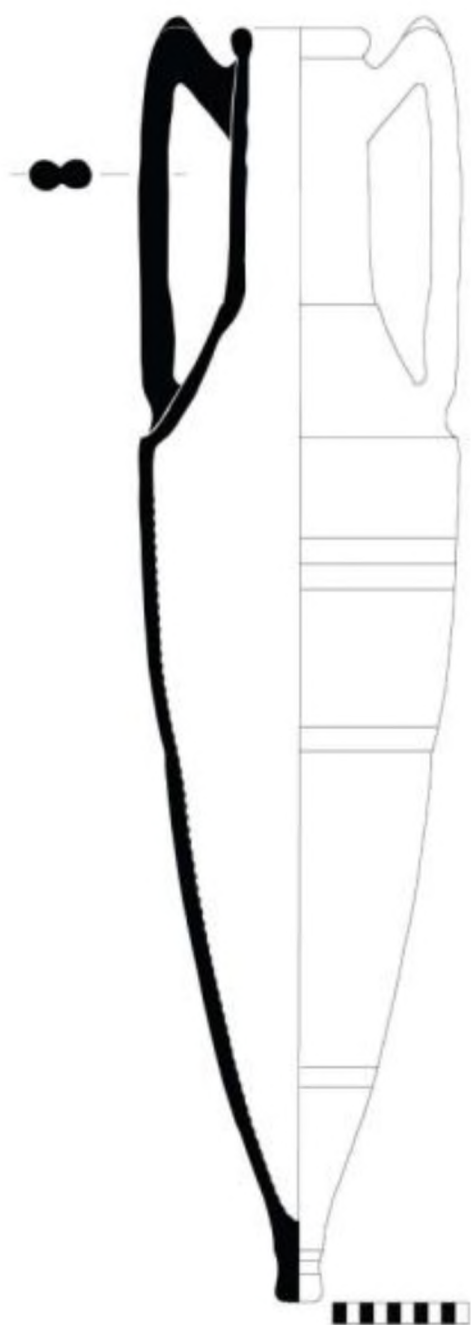
KAT. NO.10

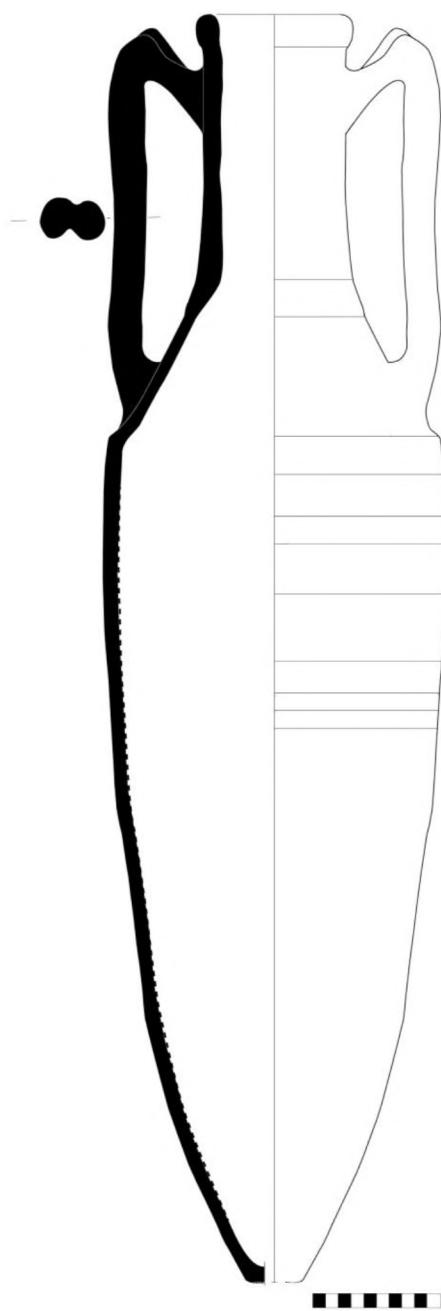
KAT. NO. 11

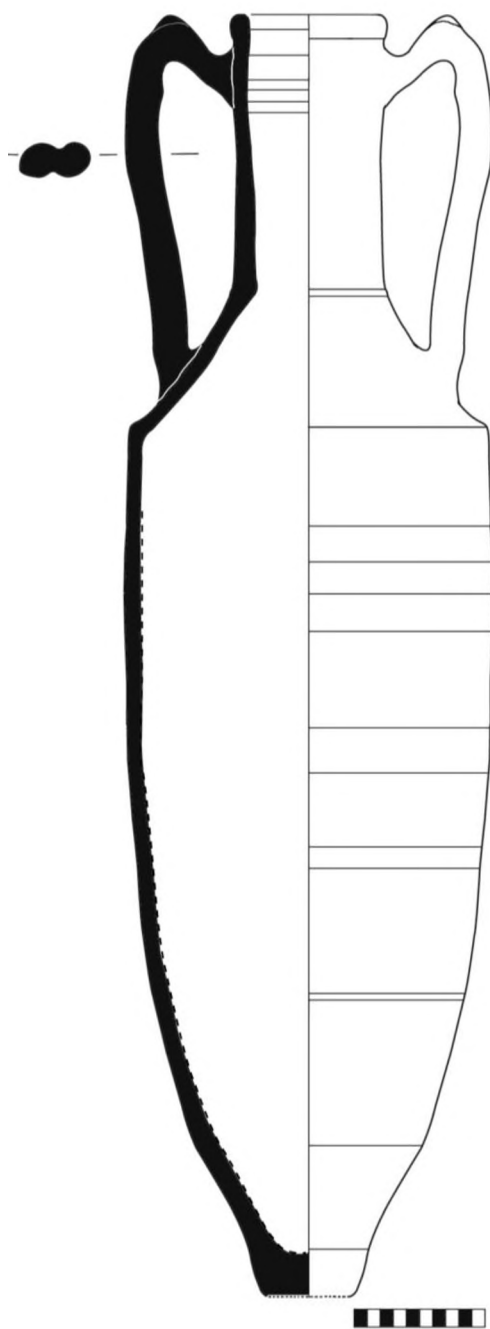
KAT. NO.12

KAT.NO 13

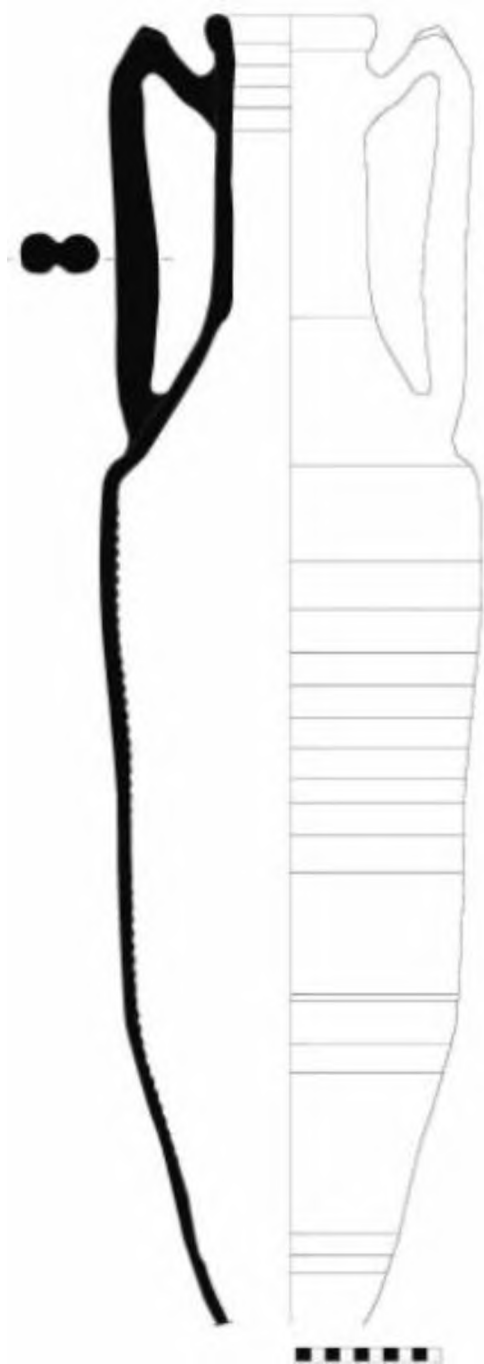
KAT.NO.14

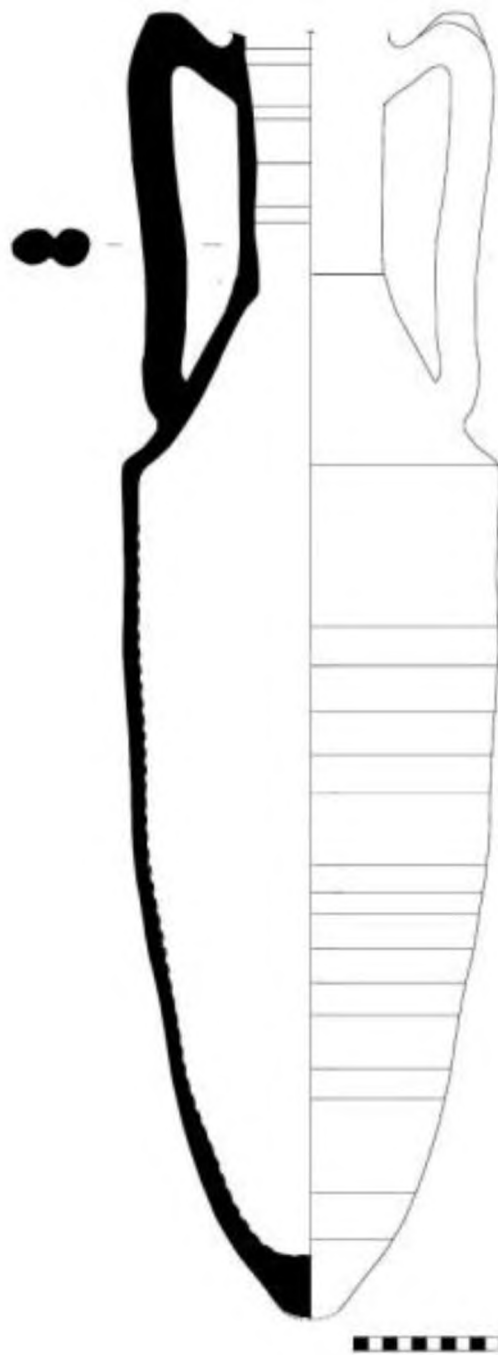
KAT. NO. 15

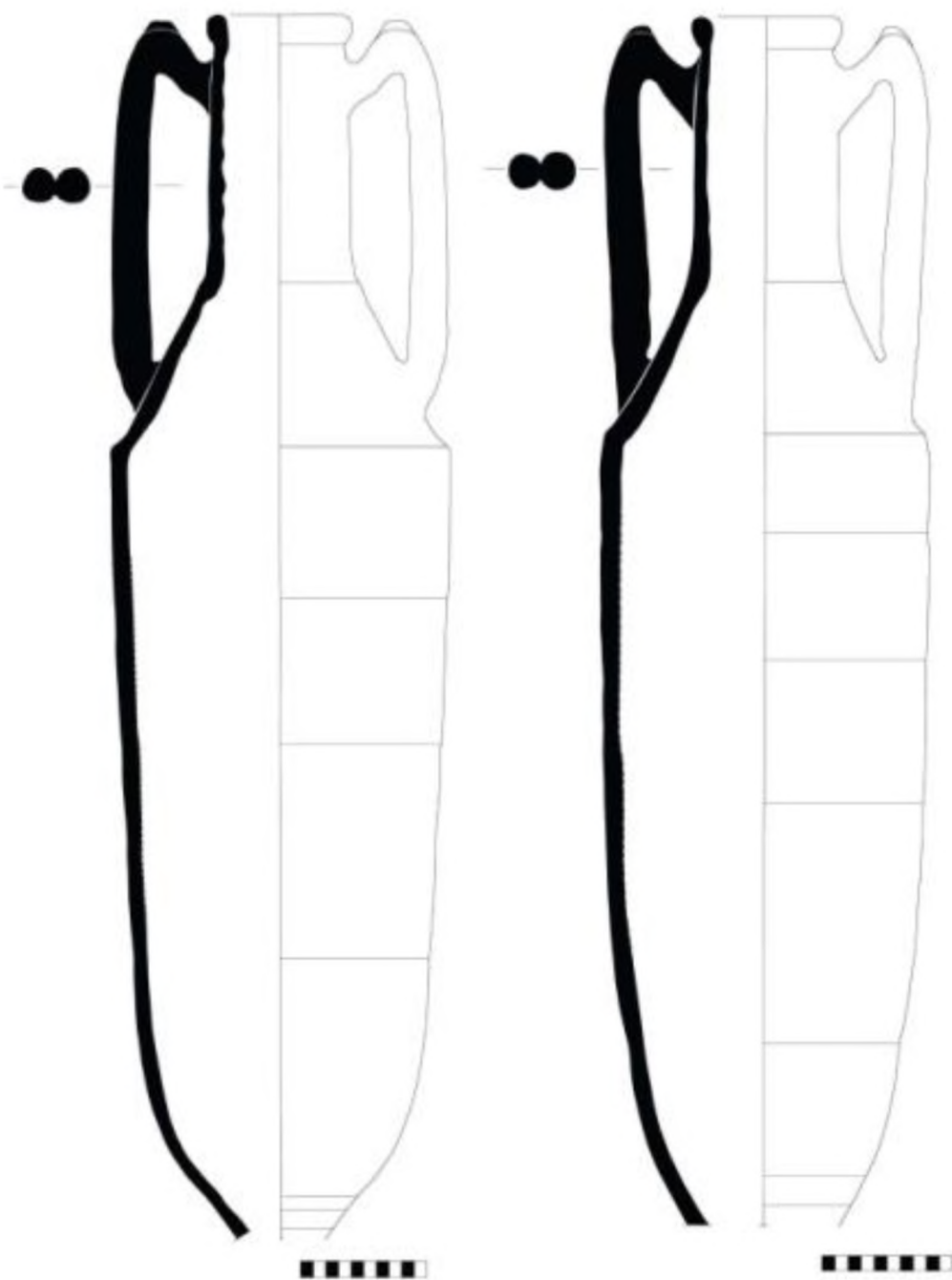
KAT.NO.16

KAT. NO. 17

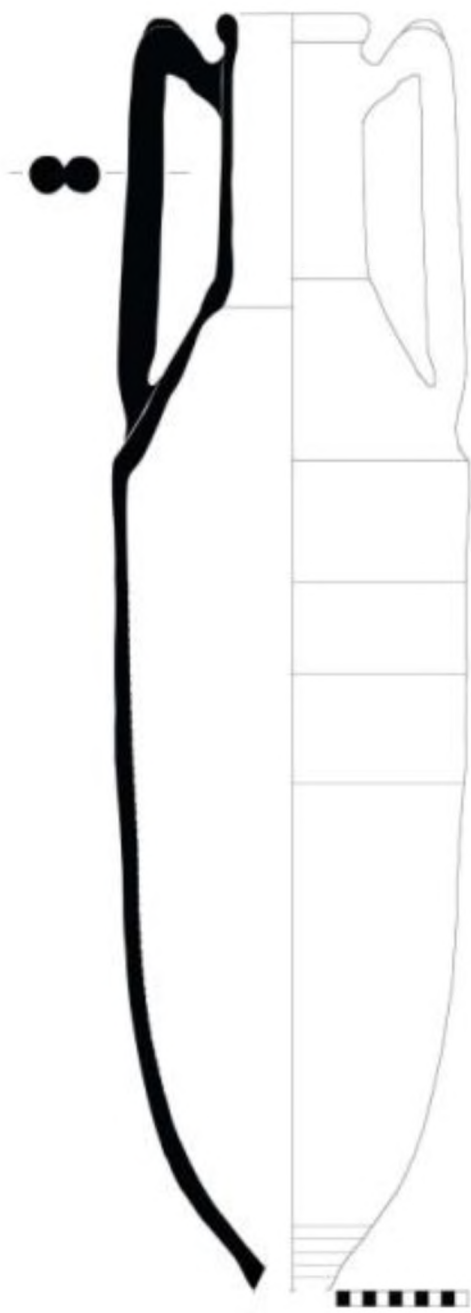

KAT. NO. 18

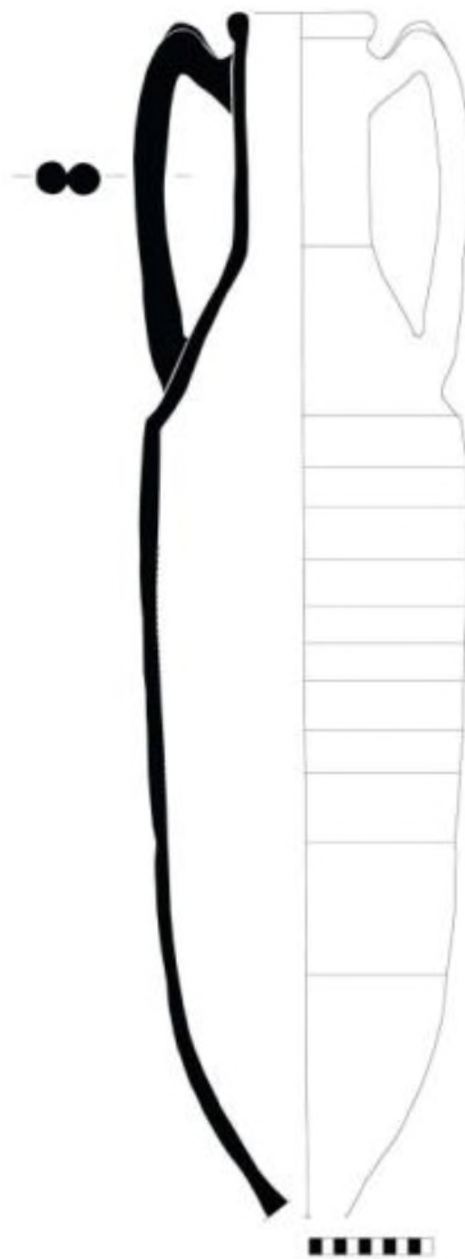

KAT.NO 19

KAT.NO.20

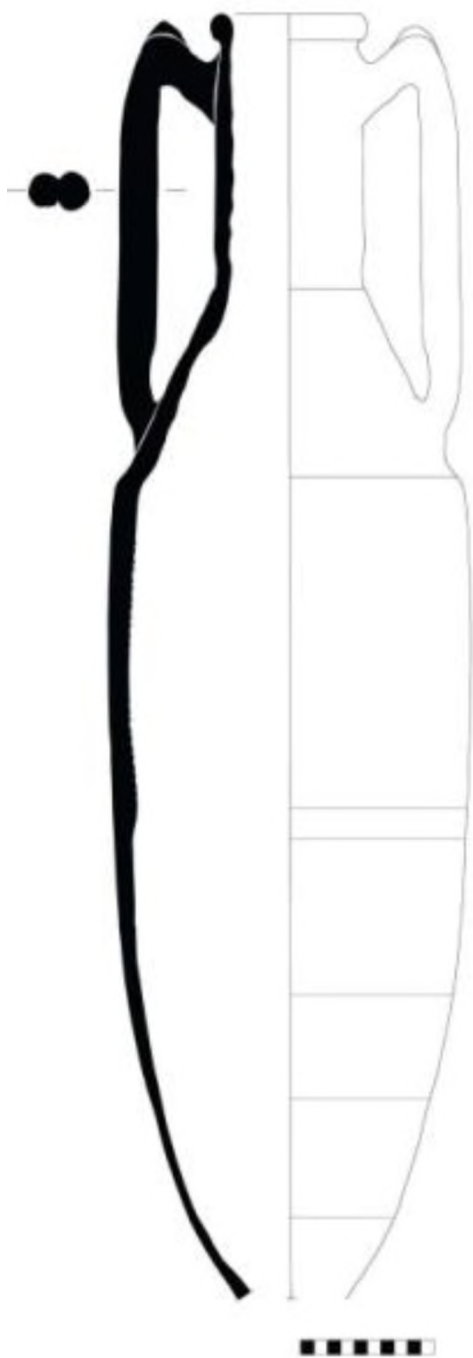

KAT.NO. 21

KAT.NO.22

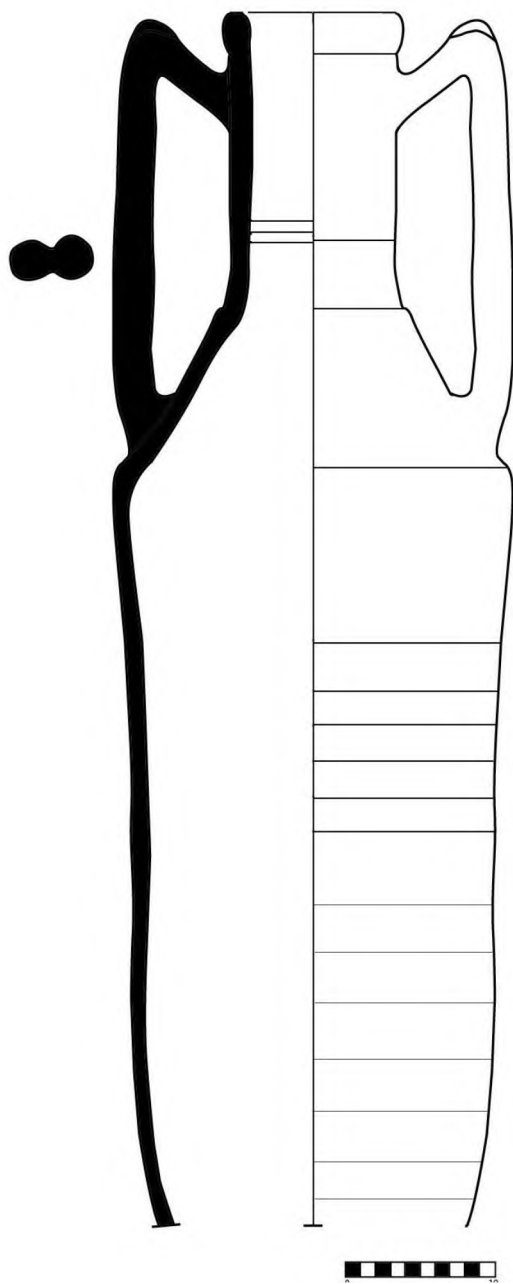

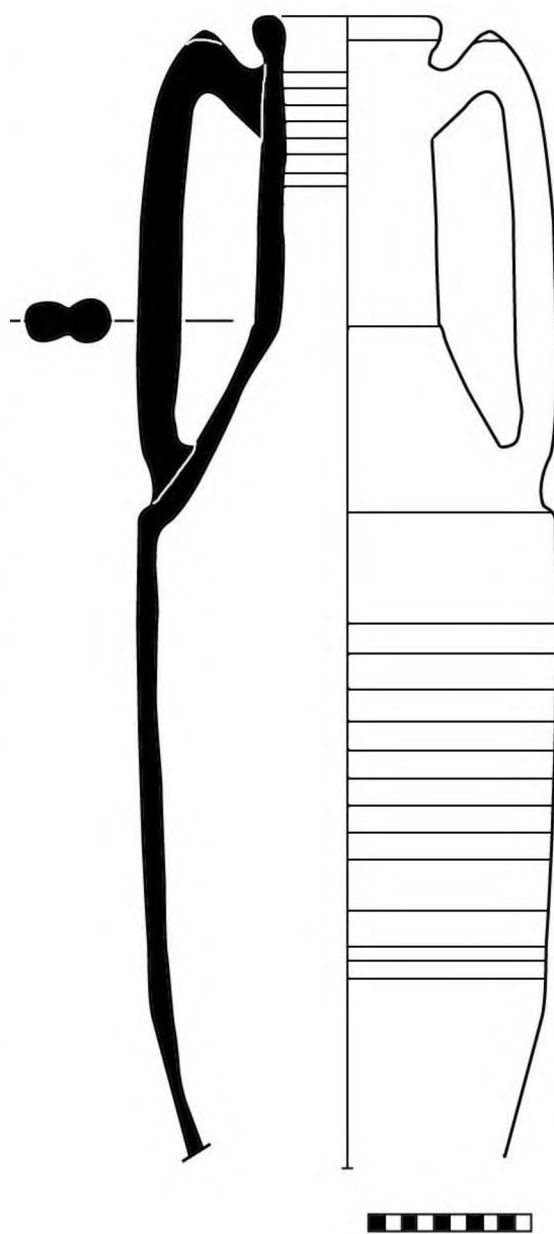
KAT.NO. 23

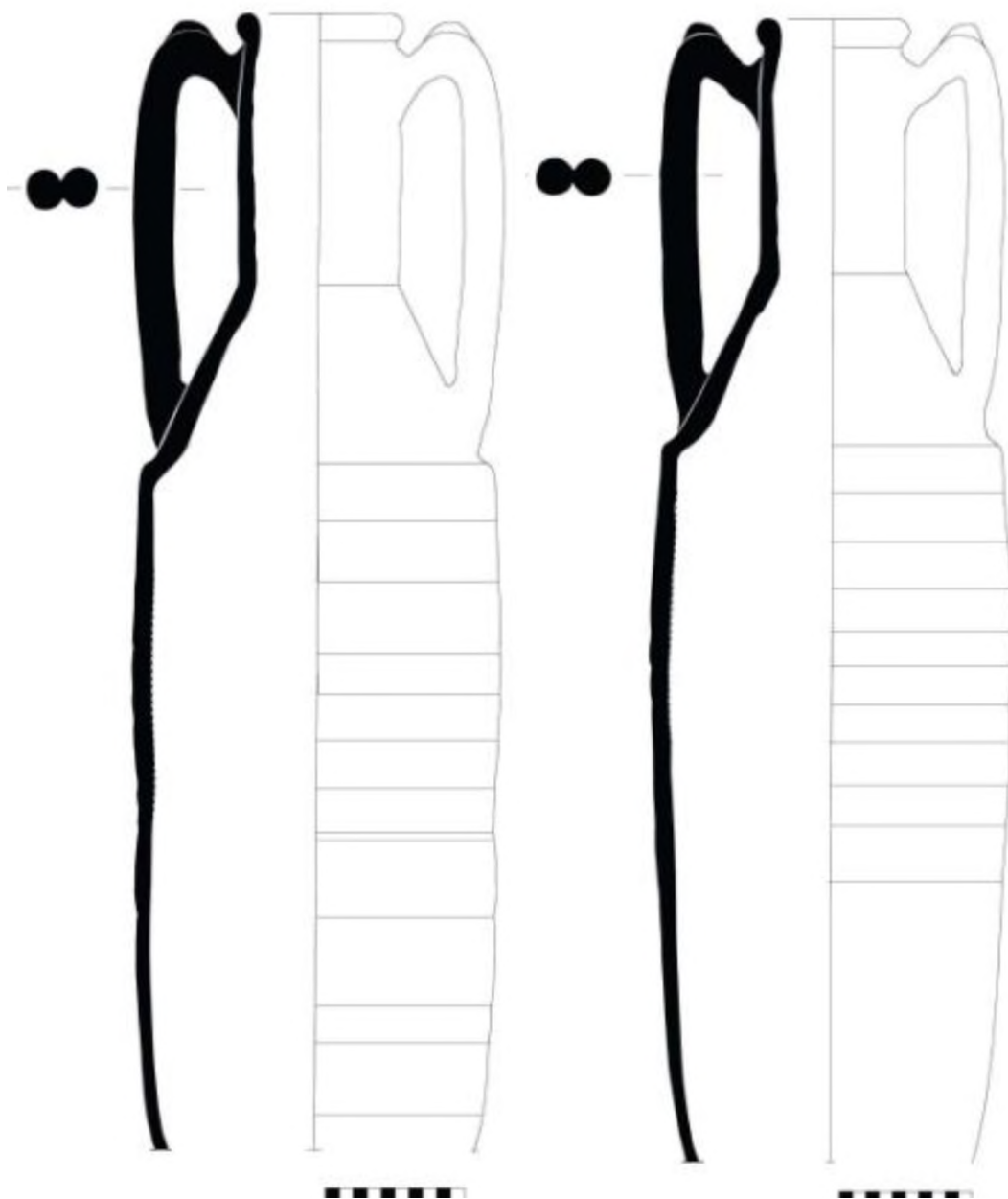
KAT.NO.24

KAT.NO. 25

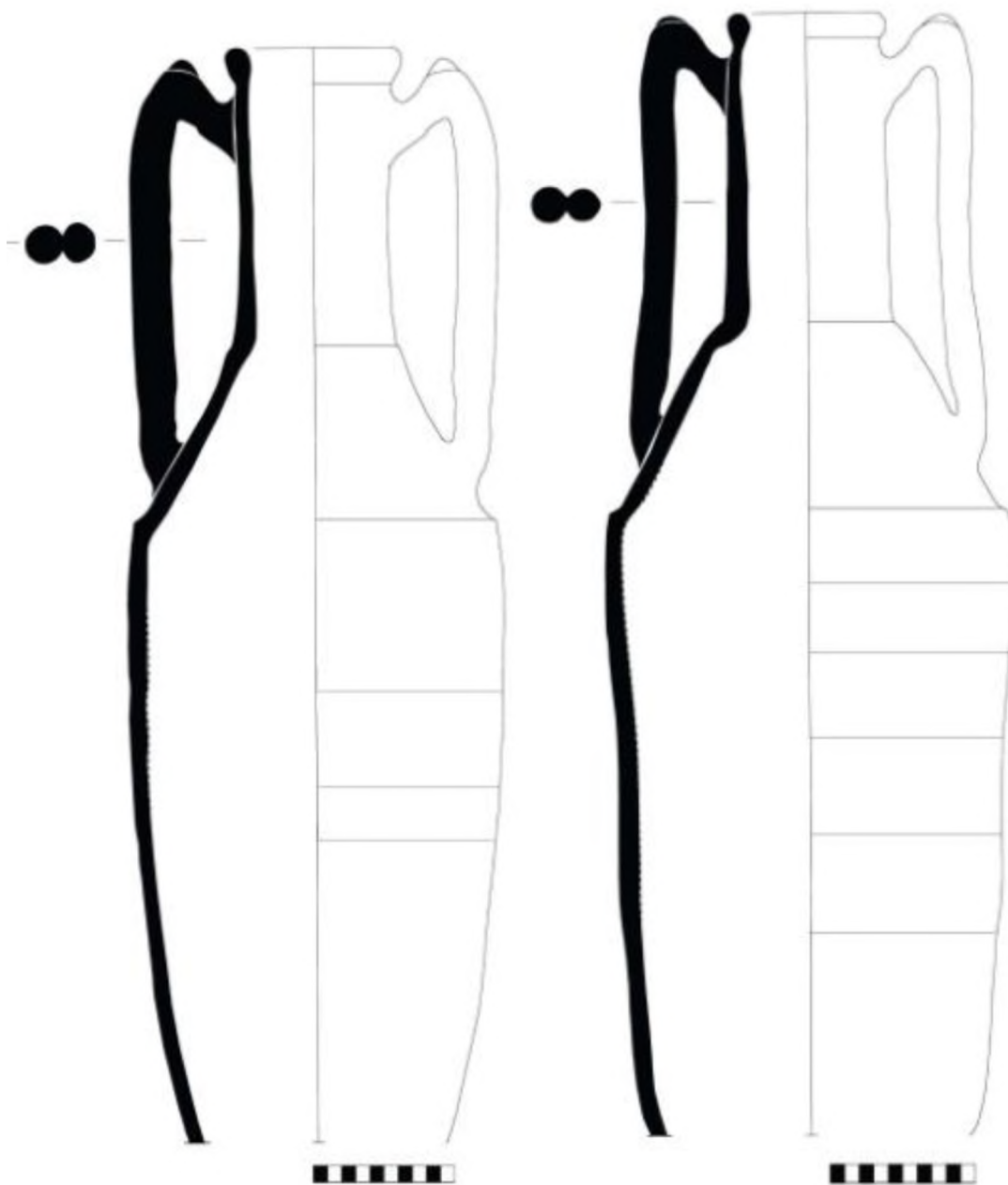

KAT.NO.26

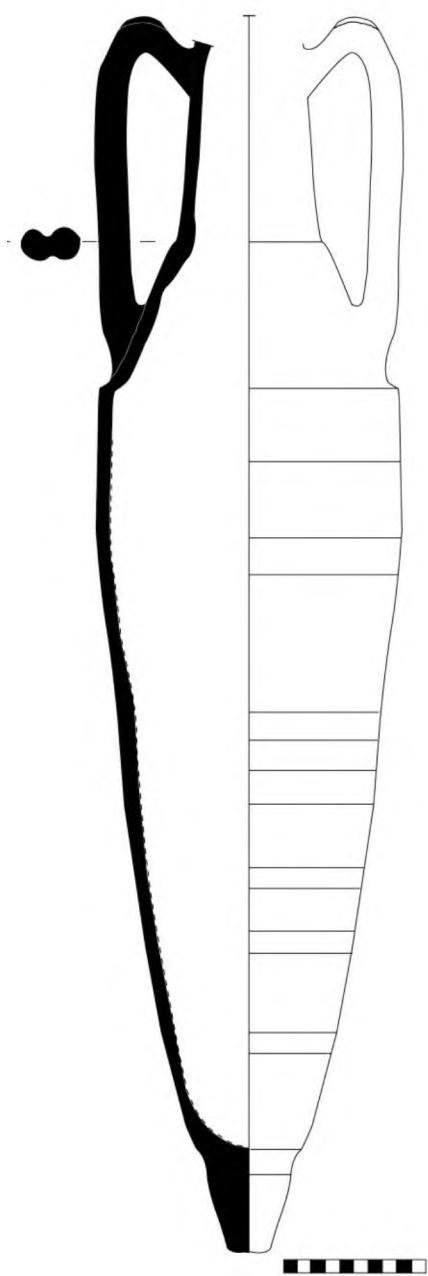
KAT.NO.27

KAT.NO.28

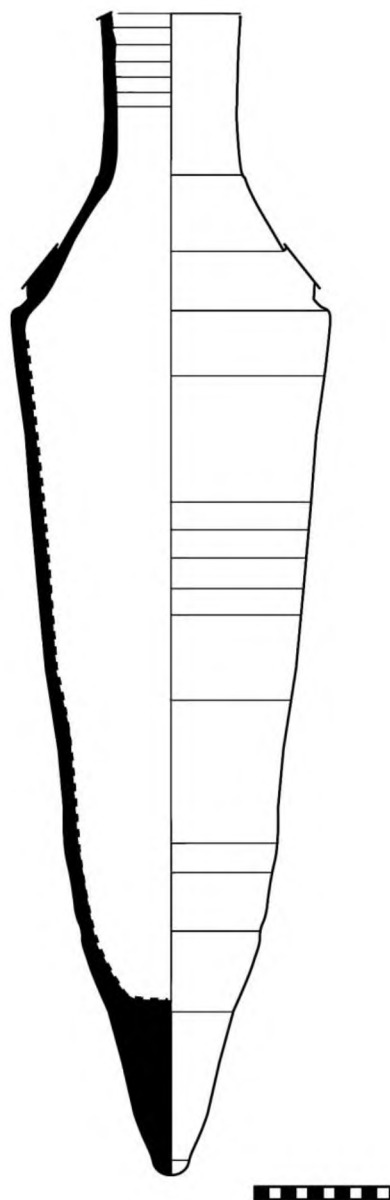

KAT.NO. 29

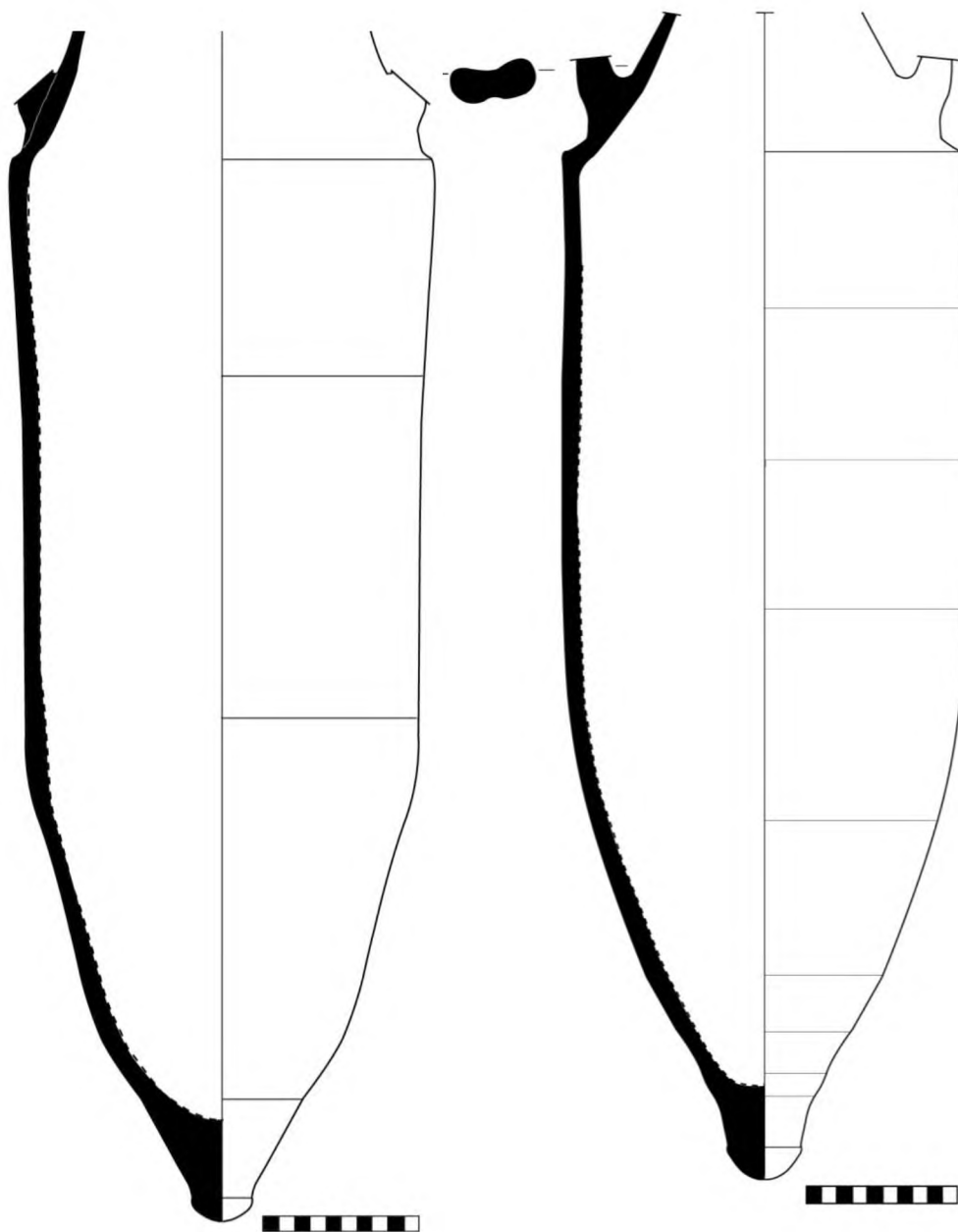
KAT.NO.30

KAT.NO.31

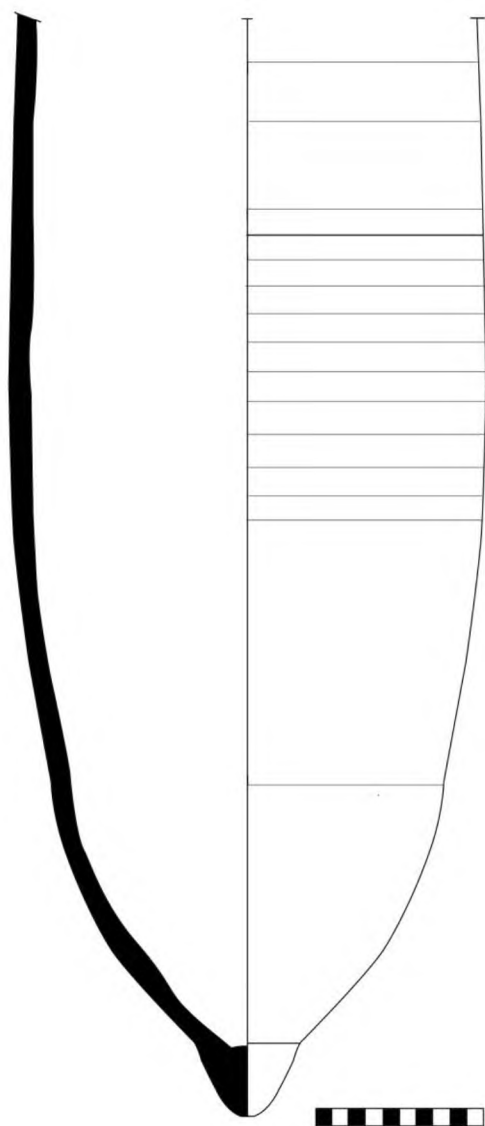

KAT.NO.32

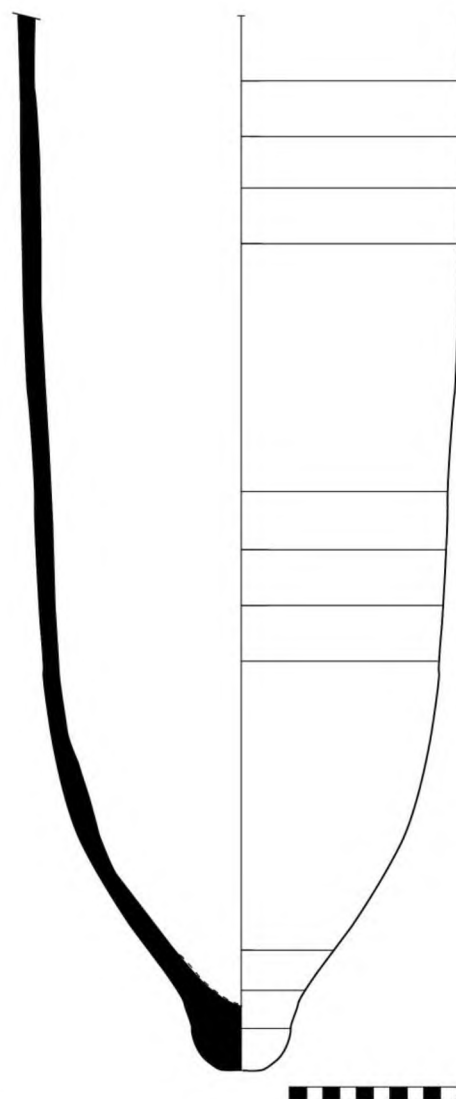

KAT.NO. 33

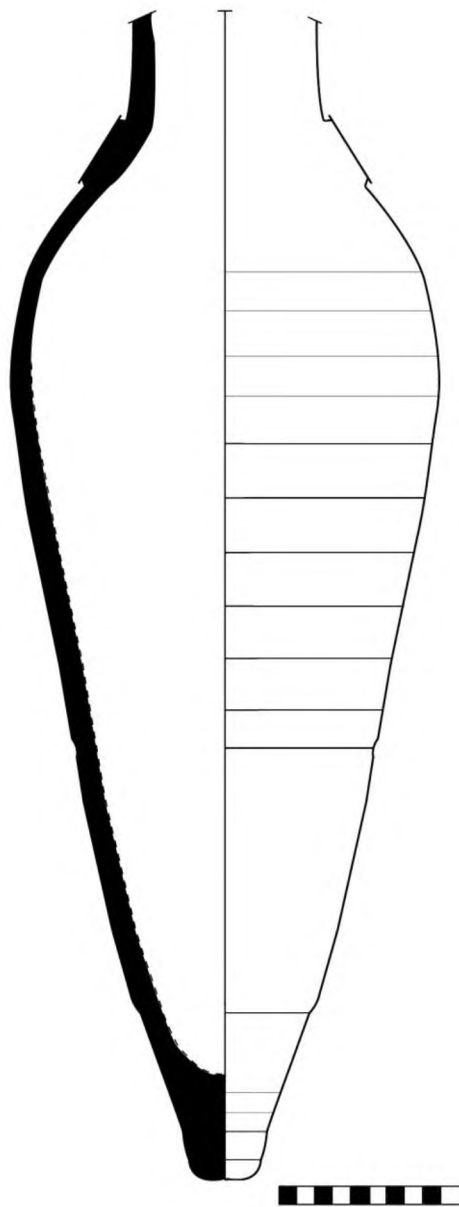
KAT.NO.34

KAT.NO.35

KAT.NO.36

KAT.NO.37

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Duygu TÜYLÜOĞLU

Doğum Yeri : Çamlıhemşin/ Rize

Doğum Yılı : 1988

Medeni Hali : Bekar

EĞİTİM VE AKADEMİK BİLGİLER

Lise 2002-2005 : Bursa Kız Lisesi

Lisans 2005-2011 : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Yabancı Dil : İngilizce

MESLEKİ BİLGİLER

2008 : Pedasa Kazısı

2008 : İdyma ve Çevresi Arkeolojik Yüzey araştırması

2009-2010 : Daskyleion Kazısı

2011-2014 : Euromos Kazısı